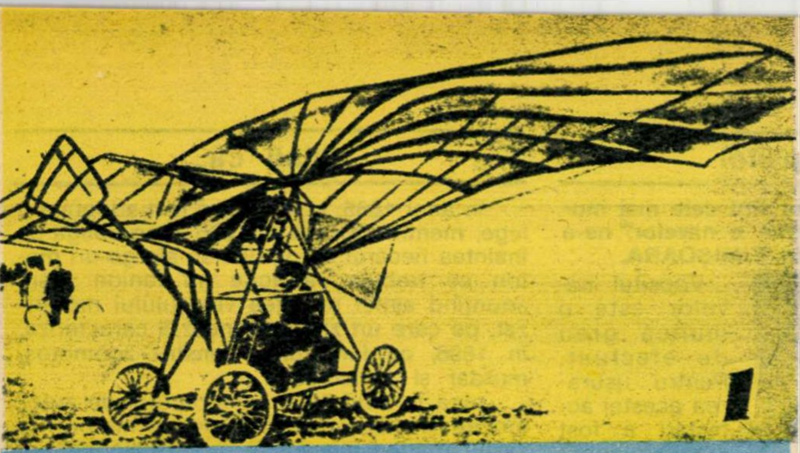
1

Enciclopedie „Cutezătorii"

AVIOANE CELEBRE

În cei circa 100 de ani care ne despart de primele încercări ale omului de a zbura cu aparate mai grele decît aerul, avionul a străbătut un drum neverosimil, de la ridicarea cu numai cîțiva centimetri de la sol a unui aparat antrenat cu mijloace exterioare lui la zborul cu mijloace proprii aflate la bord (al cărui prim constructor a fost Traian Vuia), apoi la cel al avionului propulsat prin reacție (realizat în premieră mondială de Henri Coandă) și pînă la vasta industrie aeronautică de astăzi, în rîndurile căreia se numără și fabricile noastre de specialitate. În prezent, zeci de mii de aparate de zbor se află în aer în orice moment al zilei și nopții, iarna, ca și vara, pe ploaie sau pe ceață, deplasînd zilnic multe milioane de pasageri. De la avioanele gigant la avioanele-pitice și pînă la aeromodelele cutezătorilor, văzduhul e străbătut clipă de clipă de aripile atît de felurite ale aparatelor de zbor. Avionul a devenit una din cărțile de vizită ale timpului nostru din ce în ce mai grăbit, contribuind în mod considerabil la viața trepidantă a secolului.

Numeroase aparate de zbor ale trecutului, ca și ale prezentului, marchează jaloane importante ale dezvoltării științei și tehnicii. Sîntem cît se poate de mîndri de aportul românesc la realizarea tuturor tipurilor de avion, datorită contribuției unor pionieri ai aviației cum au fost, pe lîngă cei amintiți mai sus, Aurel Vlaicu, Elie Carafoli, Radu Manicatide și mulți alții. Ei își află locul în chip firesc în istoria mondială a aviației, din care am desprins pentru voi cîteva date privind zece dintre cele mai cunoscute performanțe ale avionului.

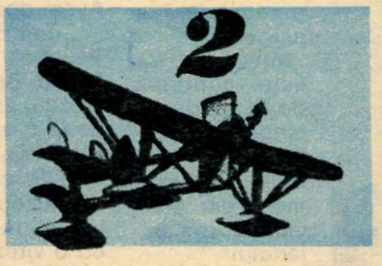
2

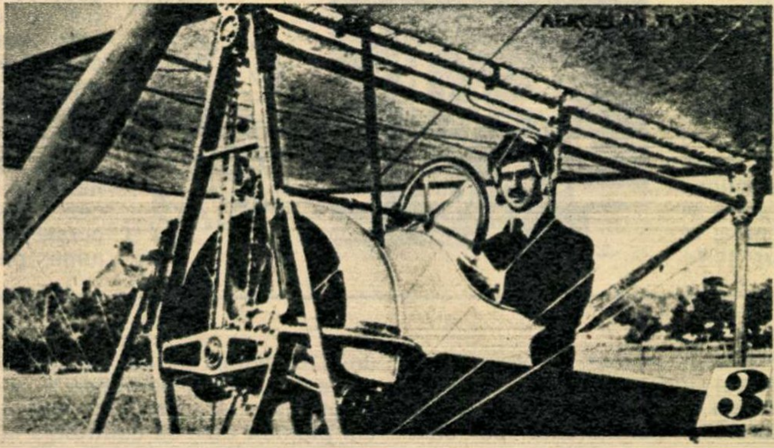
3

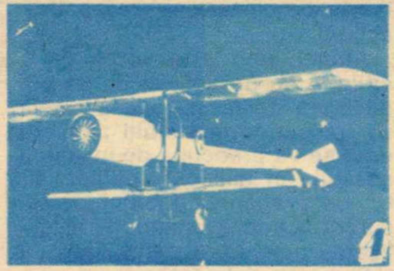
4

1. La 18 martie 1906, la Montesson, în Franța, Traian Vuia se înălța în aer pe o distanță de aproximativ 12 m cu un aparat de construcție proprie. Avionul, pe care-l numise „Liliacul", arăta ca în figură și avea aripi de pînză impermeabilă întinsă pe un schelet metalic. A fost momentul de început. Lui Traian Vuia îi revine dreptul incontestabil și titlul de glorie de a fi creat prima mașină aeriană care a învins acțiunea gravitației și a plutit în aer cu propria sa putere instalată la bord.

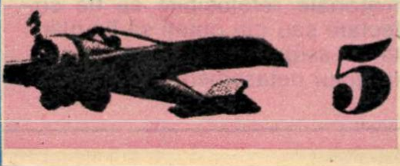
5

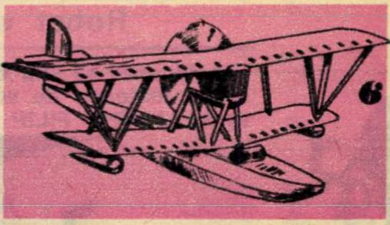
6

2. Imaginea înfățișează hidroavionul lui Henry Fabre, al cărui prim zbor s-a produs în 1910.

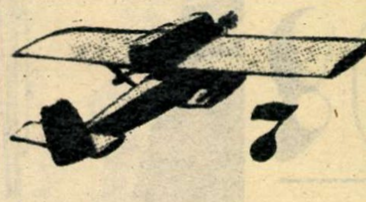
7

3. La 16 iunie 1910, la București, a fost efectuat primul zbor al celui dintîi avion conceput și construit în România, aeroplanul Vlaicu I. Originalitatea acestui aparat consta în faptul că avea cîrma de înălțare montată în față; poseda două elice în tandem, rotindu-se în sens contrar; profilul aripii era variabil; trenul de aterizare folosea pentru prima oară roți independente de aeroplan.

4. În octombrie 1910, la cel de-al doilea salon aeronautic de la Paris, Henri Coandă prezenta și realiza un zbor cu „avionul fără elice" inventat de el, introducînd pentru întîia oară în lume denumirea de „turbopropulsor". Era, în fapt, premergătorul avioanelor turboreactoare din zilele noastre.

5. Anul 1913 marchează traversarea Mării Mediterane de către francezul Roland Garros cu un avion „Morane-Saulnier".

6. Proiectat încă din anul 1923, hidroavionul „Getta", primul aparat de acest tip gîndit și construit de un român — inginerul Radu Stoica — și-a luat zborul de pe suprafața apelor din bazinul Titan—Constanța la 15 august 1925.

7. În 1925, Larsen organizează o expediție reușită la Polul Nord, cu ajutorul avionului „Dornierwal".

8. Prima traversare a Oceanului Atlantic (din Statele Unite către Franța) a fost efectuată în 1927 de către pilotul Lindberg, cu un avion „Ryan".

9. Anul 1947 aduce realizarea unui zbor fără escală în jurul lumii, pe un avion „Boeing B 29", care a fost alimentat cu carburanți în zbor.

10. La 14 decembrie 1986 decolează din S.U.A. aparatul „Voyager N 269 VA", pilotat de Dik Rutan și Jeana Yeager, care izbutește performanța de a face ocolul Pămîntului nu în 80 de zile, ci doar în 216 ore, 3 minute și 44 de secunde, fără realimentare cu carburant, parcurgînd o rută în lungime de 37 518 km.

Nu putem încheia acest „serial" al performanțelor aviatice decît cu un: va urma...

CLAUDIU VODĂ

8

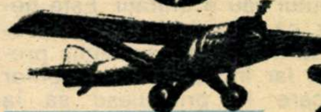

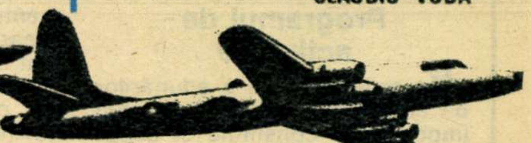
9

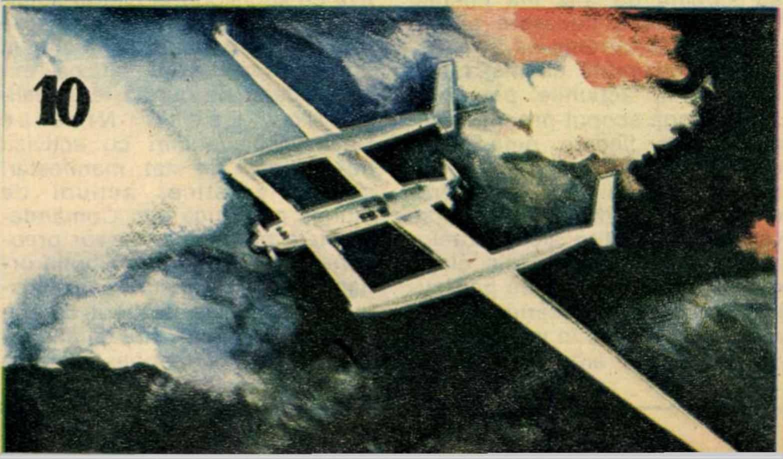
10

Prin livezi

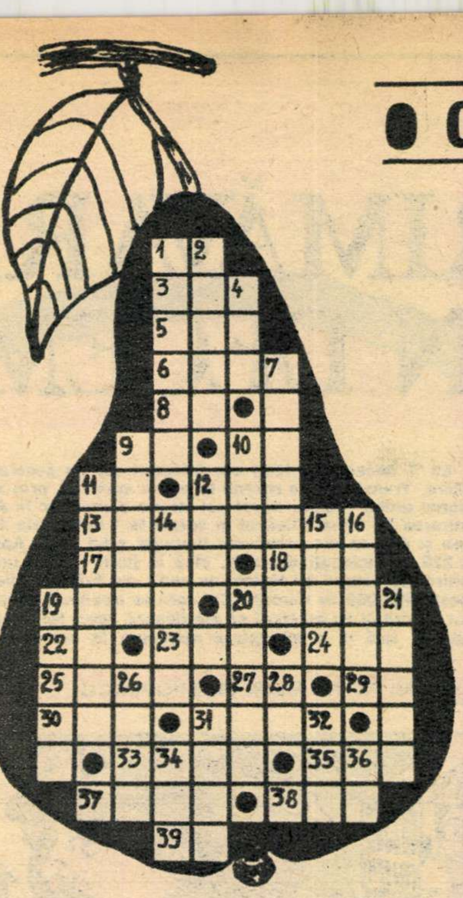

ORIZONTAL: 1) Printre coacăze! 3) Preparat din fructe. 5) În volumul de poezii „Jocul de-a stelele" al acestui poet se află și poezia „Fructele pădurilor". 6) Compania internațională de radiotehnică marină (abr.). 8) Casă! 9) Ultima fragă! 10) Osie! 11) Din bucăți! 12) Conținută în foarte mare proporție în orice fruct. 13) Frumoasa întrecută la alergare grație celor trei mere de aur care i-au fost aruncate în cale (mit.). 17) Fructul din ghicitoarea cu „patru frați într-un cojoc". 18) Cer de toamnă în refren de greiere. 19) Aici (pop.). 20) Fruct de culoare galben-portocalie, gustos și parfumat. 22) Primele migdale! 23) Tare. 24) August Treboniu Laurian. 25) Culoarea florilor de cireș și de cais. 27) Folosință. 29) Simbol prețios. 30) Cînd și cînd. 31) Pom... adăpat. 33) Coapte prea tare! 35) Fata din banan! 37) Salut la despărțire. 38) Arbore roditor din familia rozaceelor. 39) Începe urarea.

VERTICAL: 1) Boabă verzuie, roșie sau galbenă, cu gust acrișor. 2) Suc de fructe. 4) Rug cu fructe negre, asemănătoare zmeurei. 7) În „Amintiri din copilărie" povestește cu mult haz cum a obținut cireșe din livada mătușii Mărioara. 9) Fructe de toamnă, mari, galbene, acoperite cu puf. 10) Hopa! 11) Autorul pînzei „Culesul merelor". 12) ...-bala, portocala! 14) Acră. 15) A sorta. 16) Acesta (reg.) 19) Migdalele lui Topîrceanu. 20) Fructe încă necoapte. 21) Fructe comestibile ale unui arbust de munte (sing.). 26) Produce conuri. 28). Primele la zarzăre! 31) Mură-n gură! 32) Diviziune administrativă în Insulele Maldive din nordul Oceanului Indian. 34) Pe malurile sale se întîlnesc arinii. 36) Perene.

DICȚIONAR ACII, TAA.

Ana Toma

DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

Zile de toamnă: 1) Isac. 5) Nuci. 6) Nit. 7) T. 8) Aman. 11) Onu. 12) Nas. 13) Orar. 15) Inat. 17) Ar. 18) Da. 19) Ostași. 21) Bv. 23) Tamtam. 25) Mere. 26) Rao. 27) Apa. 29) Ur. 30) Vatră. 32) Amo. 33) Te. 34) Luchian. 37) Murătură. 38) De.

Geografică: BA-CA-U — BACĂU

Pe șosea: PARAPET (PAR-A-PE-T)

Metaliferă: PLATINĂ (P-LA-T-IN-A)

Șah: 1. N: f7 D: f7 2. Cg5! D: g6 3. D: h7+! D: h7 4. Cf7 mat.

FLUVIALĂ

(Triverb: 9, 2, 6)

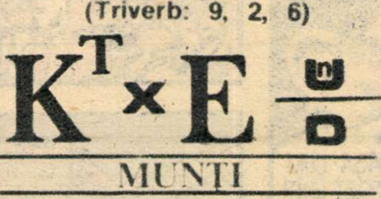

Literele așezate în cerc ascund denumirile a patru munți din Carpații românești. Dacă veți porni de la o anumită literă și le veți citi din trei în trei, veți găsi numele celor patru munți. Care sînt ei?

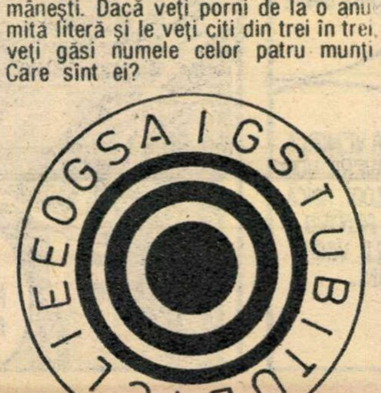

● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ●

Pregătiți-vă la îndemînă un creion, apoi:

a) **Priviți cu atenție** (rînd pe rînd) fiecare dintre cele patru seturi cu desene din partea stîngă a figurii de mai jos timp de două minute;

b) **Acoperiți** cu palma (sau un obiect oarecare) tot desenul privit, după care încercați **să reproduceți din memorie** părțile înnegrite pe figurile corespunzătoare din dreapta:

c) **Calculați** rezultatul astfel:

- pentru fiecare figură corect memorată ca avînd o parte înnegrită — chiar dacă ați greșit amplasarea exactă a acestei figuri — acordați 1 punct;
- pentru memorarea exactă nu numai a zonei înnegrite, ci și a poziției pe care o ocupă figura în desen—acordați 5 puncte;
- faceți suma punctelor obținute.

d) **Apreciați** că:

- dacă ați obținut mai mult de 80 de puncte, dispuneți de o foarte bună memorie vizuală;
- între 60 și 79 de puncte: aveți o memorie vizuală satisfăcătoare;
- mai puțin de 60 de puncte denotă o slabă memorie vizuală.

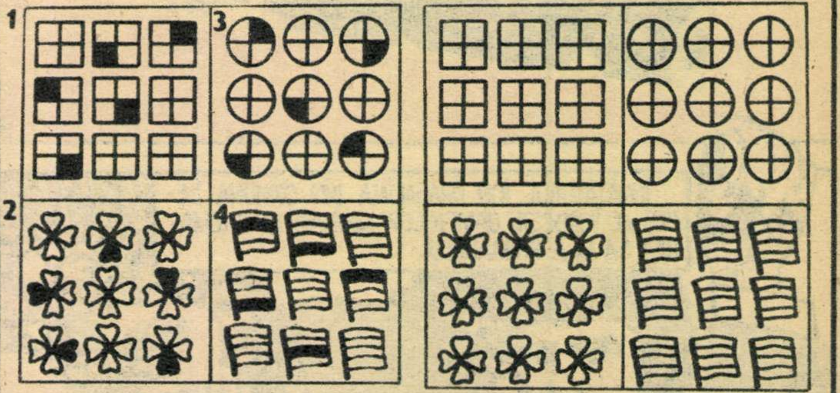

ARENA MATEMATICIENILOR

ADUNĂRI ȘI... ADUNĂRI

Să adunăm separat cifrele pare și impare cuprinse în șirul de la 1 la 9. Vom obține: 2 + 4 + 6 + 8 = 20 și 1 + 3 + 5 + 7 + 9 = = 25. Rezultatele sînt, bineînțeles, diferite. Există totuși posibilitatea de a așeza aceste cifre astfel încît rezultatele adunărilor să fie egale?

Ing. Liviu Macoveanu

ȘAH

Controlul poziției:
Alb — Re1, Dh3, Td1, Tg6, Ne6, Ce4; pioni: a2, b2, c3, d5, f2, h2;
Negru — Rh8, De7, Td8, Tg8, Ng7; pioni: a6, b7, d6, e5, f4, h7.
Albul mută și face mat la a patra mutare.

TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚA A STRÎNS CASTANE PENTRU ȘCOALĂ ȘI PENTRUCĂ ERAU AȘA DE FRUMOASE, ȘI-A PĂSTRAT TREI, PE CARE ULTERIOR LE-A PIERDUT UNDEVA ÎN PAGINILE REVISTEI AJUTAȚI-L VOI SĂ LE GĂSEASCĂ.

FOTO: M. NIEDL
COPERTA NOASTRĂ

Pionieri în vizită pe șantierul Portului București-30 Decembrie și la prietenii lor mai mici — șoimii patriei.

CUTEZĂTORII 44 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: CONSTANTIN RĂDUȚ; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* IOAN MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prshr București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index 41836 12 pagini 1,50 lei

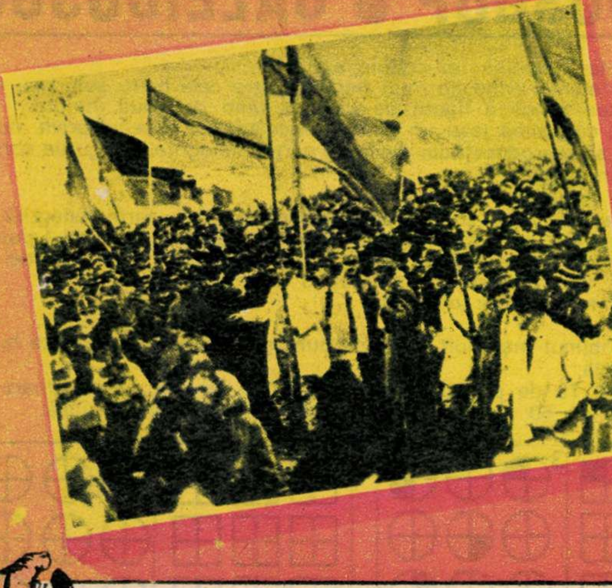

PRIMĂVARA DIN DECEMBRIE

La 1 decembrie 1918 s-a înfăptuit un vis secular al românilor: Unirea cea Mare. Transilvania a revenit la patria mamă și, prin aceasta, s-a făurit statul național unitar român. Acest act istoric a avut loc la Alba-Iulia, care mai trăise și intrarea lui Mihai-Viteazul în cetate la 1 noiembrie 1599, dar și martiriul lui Horea și Cloșca din primăvara timpurie a lui 1785. Adunarea Națională a cuprins 1 228 de delegați deputați, însă în jurul clădirii unde s-a pronunțat actul de unire, pe cîmpul lui Horea, au venit din toate părțile țării, la marea sărbătoare, peste 100 000 de oameni. Cei care se opuneau unirii și care făceau jocul fostelor autorități au încercat să stăvilească acest torent de viață și bucurie însă n-au izbutit. Iată și o întîmplare petrecută în acele zile.

Scenariu: PETRU DEMETRU POPESCU **Desene: ELENA MIHĂESCU**

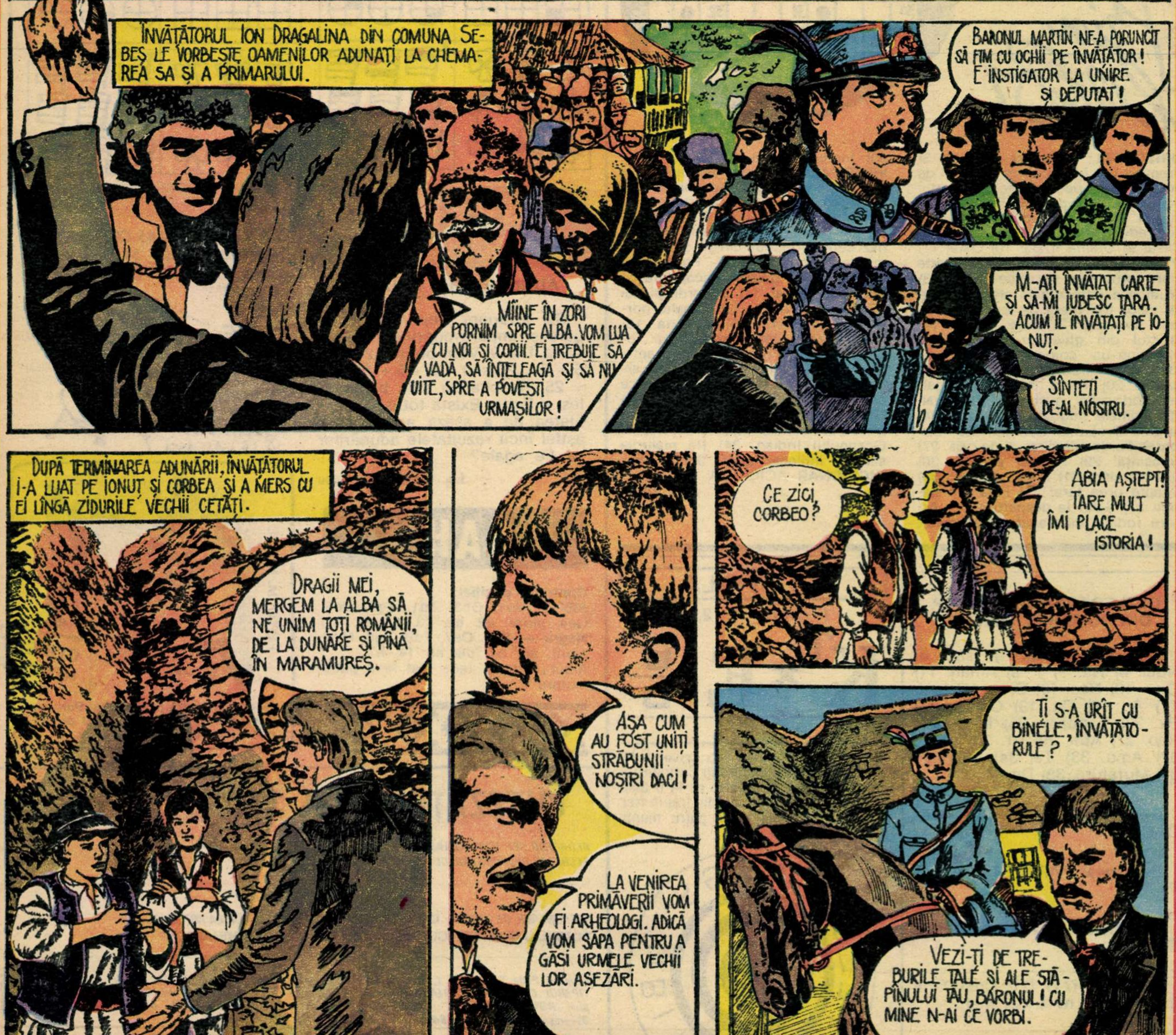
ÎNVĂȚĂTORUL ION DRAGALINA DIN COMUNA SEBEȘ LE VORBEȘTE OAMENILOR ADUNAȚI LA CHEMAREA SA ȘI A PRIMARULUI.
MÎINE ÎN ZORI PORNIM SPRE ALBA. VOM LUA CU NOI ȘI COPIII. EI TREBUIE SĂ VADĂ, SĂ ÎNȚELEAGĂ ȘI SĂ NU UITE, SPRE A POVESTI URMAȘILOR!
BARONUL MARTIN NE-A PORUNCIT SĂ FIM CU OCHII PE ÎNVĂȚĂTOR! E INSTIGATOR LA UNIRE ȘI DEPUTAT!
M-AȚI ÎNVĂȚAT CARTE ȘI SĂ-MI IUBESC ȚARA. ACUM ÎL ÎNVĂȚAȚI PE IONUȚ.
SÎNTEȚI DE-AL NOSTRU.
DUPĂ TERMINAREA ADUNĂRII, ÎNVĂȚĂTORUL I-A LUAT PE IONUȚ ȘI CORBEA ȘI A MERS CU EI LÎNGĂ ZIDURILE VECHII CETĂȚI.
DRAGII MEI, MERGEM LA ALBA SĂ NE UNIM TOȚI ROMÂNII, DE LA DUNĂRE ȘI PÎNĂ ÎN MARAMUREȘ.
AȘA CUM AU FOST UNIȚI STRĂBUNII NOȘTRI DACI!
LA VENIREA PRIMĂVERII VOM FI ARHEOLOGI. ADICĂ VOM SĂPA PENTRU A GĂSI URMELE VECHII LOR AȘEZĂRI.
CE ZICI, CORBEO?
ABIA AȘTEPT! TARE MULT ÎMI PLACE ISTORIA!
ȚI S-A URÎT CU BINELE, ÎNVĂȚĂTORULE?
VEZI-ȚI DE TREBURILE TALE ȘI ALE STĂPÎNULUI TĂU, BARONUL! CU MINE N-AI CE VORBI.

(Va urma)

ÎN SUMAR:

- Pionierii întîmpină aniversarea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918
- Rezultatul concursului nostru literar „Eroica '88"
- Orășelul din mijlocul Dunării

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

45

JOI, 10 NOIEMBRIE 1988,
ANUL XXII (NR. 1 100)

CADRAN POLITIC

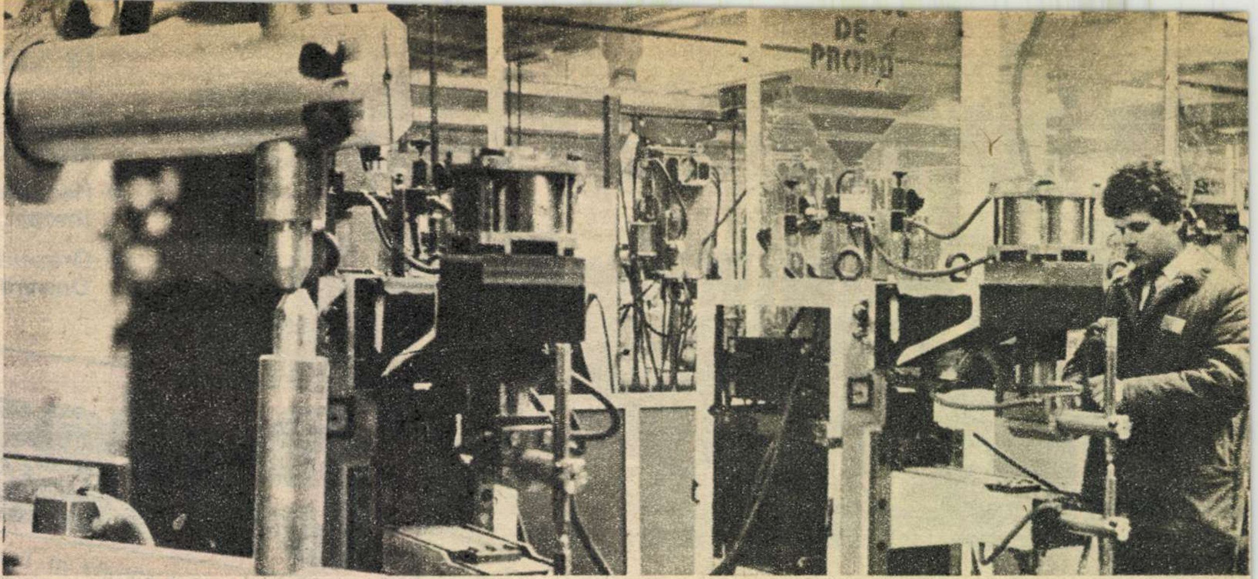

Zi de zi, întrecerea socialistă pentru realizarea exemplară a planului pe acest an și pregătirea în cele mai bune condiții a producției pe anul viitor cunosc noi și semnificative momente ale răspunderii cu care acționează oamenii muncii din întreaga țară. Pretutindeni, în unitățile industriale, în agricultură, pe șantiere, în laboratoarele de cercetări ideile și orientările cuprinse în Tezele pentru Plenara C.C. al P.C.R., sarcinile stabilite de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, direcționează într-un spirit nou, revoluționar eforturile creatoare ale celor ce muncesc. Mărturie elocventă în acest sens sînt acțiunile ample desfășurate în fiecare colectiv muncitoresc pentru organizarea superioară a activității, pentru perfecționarea conducerii tuturor sectoarelor, modernizarea și creșterea calitativă a proceselor de producție. Însemnătatea aplicării cu fermitate a programelor de măsuri stabilite în fiecare unitate este reliefată de faptul că astăzi economia națională dispune de un potențial productiv ridicat, capabil să satisfacă cele mai diverse cerințe de cercetare și tehnologice necesare îndeplinirii planului la producția fizică și la export. De aceea, utilizarea cu maxim de randament a mașinilor și utilajelor, ridicarea continuă a productivității muncii și a eficienței economice sînt principalele căi care vor asigura înfăptuirea sarcinilor asumate de fiecare colectiv de muncă pe acest an și pe întregul cincinal.

Îndeplinirea exemplară a programelor de perfecționare și ridicare calitativă a activității este în această perioadă un obiectiv esențial și pentru lucrătorii de pe șantiere care sînt chemați să asigure accelerarea ritmurilor de execuție, astfel încît planul de investiții pe acest an și în 1989 să contribuie la finalizarea și intrarea în funcțiune a unor noi capacități de producție. La aceleași cote ale înaltei răspunderi se muncește și în agricultură unde fiecare zi, fiecare săptămînă trebuie să determine încheierea grabnică a lucrărilor stabilite pentru această perioadă și pregătirea în cele mai bune condiții a viitoarei recolte.

Așadar, pretutindeni, în toate ramurile și sectoarele de activitate, comuniștii, toți oamenii muncii sînt angajați într-o amplă întrecere pentru valorificarea superioară, calitativă a bazei tehnico-materiale, a resurselor necesare îndeplinirii planului pe acest an și pe întregul cincinal, asigurării, pe această bază, a unor posibilități sporite de ridicare a nivelului de trai material și spiritual. Acum, cînd în întreaga țară se desfășoară ample acțiuni politico-educative în întîmpinarea aniversării a 70 de ani de la făurirea statului național unitar român, faptele exemplare de muncă sînt dovada înaltului atașament, a unității depline a întregului popor față de politica internă și externă a partidului și statului nostru, exprimînd hotărîrea de a realiza exemplar obiectivele stabilite de Congresul al XIII-lea și de Conferința Națională ale partidului.

ORIZONT ROMÂNESC

- **Constructorii de tractoare** din Miercurea Ciuc înregistrează un moment jubiliar: fabricarea celui de-al 40 000-lea tractor. De-a lungul anilor, în tînăra și moderna întreprindere industrială din municipiul Miercurea Ciuc au fost asimilate în producție peste 20 tipuri de tractoare agricole pe șenile solicitate atît pe piața internă cît și în mai mult de 15 țări ale lumii.

- **Din ianuarie,pînă acum**, unitățile industriale ale județului Alba au obținut o creștere a producției-marfă de peste 1 miliard lei față de aceeași perioadă a anului trecut. Cele mai bune rezultate se înregistrează la întreprinderile minieră și de confecții din Baia de Arieș, Combinatul de produse sodice din Ocna Mureș, la hidrocentralele de pe Valea Sebeșului.
- **Asigurarea** unor condiții tot mai bune de locuire și confort pentru cei ce muncesc se materializează în județul Argeș prin realizarea, de la începutul anului, a 2 514 apartamente construite în ansambluri noi de blocuri în Pitești, Cîmpulung, Curtea de Argeș, Topoloveni și Costești.
- **Pentru valorificarea** superioară a resurselor de hidrocarburi, sondorii Schelei de foraj Melinești, județul Dolj, au finalizat, înainte de termen, trei sonde și au început în devans lucrările la alte șase sonde. La baza acestor succese se află măsurile de ridicare continuă a productivității muncii și de modernizare a lucrărilor de foraj.

Dicționar: AVUȚIA NAȚIONALĂ

Rezultatele remarcabile înregistrate de țara noastră în procesul amplu de construcție a socialismului pun în evidență politica științifică, originală – elaborată și fundamentată de Partidul Comunist Român – de creare a unei societăți moderne, cu o economie dinamică, dezvoltată armonios pe întregul teritoriu, capabilă să valorifice cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. În acest fel a fost posibilă sporirea și valorificarea superioară, în fiecare an, a resurselor tehnico-materiale și umane, asigurarea unui înalt nivel al avuției naționale care, așa cum se arată în Tezele din aprilie, a ajuns la valoarea de 5 trilioane lei. **Avuția națională reprezintă totalitatea resurselor materiale și spirituale de care dispune societatea noastră.** *Ponderea principală o dețin* **fondurile fixe** *(mașini, utilaje, clădiri, mijloace de transport etc.),* **resursele naturale** *atrase în circuitul economic (pămîntul, pădurile și resursele minerale în exploatare), precum și bunurile ce formează* **patrimoniul cultural** *(obiectele de artă, monumentele istorice și alte valori culturale).*

Realizarea unui nivel în continuă creștere al **avuției naționale** *pune în evidență strategia dezvoltării susținute a forțelor de producție stabilită, cu deosebită rigoare științifică, în anii ce au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, politica consecventă de alocare a unei părți însemnate din venitul național pentru acumulare-dezvoltare. Este demn de subliniat în acest sens faptul că peste 80 la sută din fondurile fixe de producție de care dispune țara noastră în prezent sînt realizate în ultimele două decenii, iar producția industrială este de 120 de ori mai mare față de 1945, astăzi obținîndu-se în numai trei zile producția industrială a anului menționat. Acestea și multe alte cifre reflectă, cu o mare forță de expresie, imaginea unei economii în plin avînt, rod al politicii înțelepte și cutezătoare a partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, preocupările permanente pentru valorificarea superioară a potențialului existent în fiecare ramură, mobilizarea într-un grad ridicat a resurselor materiale, tehnice și de forță de muncă. Obiectivele stabilite pentru actualul cincinal și în perspectiva anului 2000, în special acela al trecerii României în rîndul țărilor socialiste mediu dezvoltate, programele și măsurile stabilite pentru ridicarea calitativă a întregii activități vor asigura un nivel și mai înalt al* **avuției naționale** *și, pe această bază, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.*

> ***Am acordat o atenţie deosebită perfecţionării continue a conducerii societăţii noastre socialiste, în raport cu realităţile din patria noastră, şi am dezvoltat puternic democraţia muncitorească revoluţionară, realizînd un nou sistem democratic de conducere, unic în felul său, care asigură participarea maselor muncitoare, a întregului popor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, la elaborarea şi înfăptuirea politicii interne şi externe, la făurirea socialismului cu poporul şi pentru popor, considerînd că această teză ştiinţifică revoluţionară trebuie să stea întotdeauna la baza activităţii de conducere, la baza democraţiei.***
>
> *NICOLAE CEAUŞESCU*

ÎNALTUL DEMOCRATISM

al societăţii noastre socialiste

Întregul partid, întregul popor dezbat cu înaltă răspundere bogăţia de idei, concepte şi teze cuprinse în Expunerea rostită de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie 1988, însuşindu-şi-o ca pe un autentic program revoluţionar de muncă şi acţiune pentru prezent, pentru viitor. Această amplă dezbatere — în cadrul căreia se aprofundează orientări şi teze de mare valoare principială şi practică, în strînsă legătură cu problematica concretă a perfecţionării activităţii în fiecare domeniu — reprezintă o nouă şi pregnantă ilustrare a profundului democratism al societăţii româneşti contemporane; ea confirmă, o dată mai mult, cu puterea de netăgăduit a faptelor, marea însemnătate a noului sistem de organizare şi conducere a vieţii sociale a ţării, făurit în ultimele peste două decenii, din iniţiativa şi cu contribuţia hotărîtoare ale secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Într-adevăr, una dintre realizările cele mai însemnate ale epocii istorice inaugurate de Congresul al IX-lea — cînd, în consens cu vointa unanimă a întregii naţiuni, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a fost ales secretar general al partidului — o constituie făurirea cadrului politico-organizatoric în măsură să asigure participarea larga a întregului popor şi a fiecăruia dintre fiii săi la elaborarea, adoptarea şi înfăptuirea strategiilor de dezvoltare multilaterală a societăţii româneşti. S-a materializat astfel luminoasa concepţie promovată de secretarul general al partidului potrivit căreia socialismul şi democraţia reprezintă un ansamblu organic, o unitate armonioasă, că noua orînduire se construieşte conştient, cu oamenii pentru oameni, cu poporul pentru popor. S-a avut în permanenţă în vedere punerea plenară în valoare a uriaşelor resurse de gîndire creatoare, de iniţiativă şi spirit gospodăresc ale maselor populare prin asigurarea accesului larg al tuturor oamenilor muncii la actul de decizie la nivel local sau naţional, la conducerea întregii opere de edificare a noii societăţi pe pămîntul scump al patriei. În acest sens s-a acţionat cu exemplară consecvenţă pentru perfecţionarea activităţii statului şi organelor sale, a modalităţilor de îndeplinire a rolului şi funcţiilor sale, prin strîngerea necontenită a legăturilor şi conlucrării organelor de stat cu poporul.

S-a făurit, totodată, un cadru instituţional, profund original al democraţiei prin care milioanele şi milioanele de cetăţeni ai ţării să ia parte efectiv şi nemijlocit la elaborarea şi aplicarea programelor de dezvoltare economico-socială, la fundamentarea întregii politici interne şi externe a partidului şi statului nostru. S-a realizat, astfel, un larg sistem al democraţiei muncitoreşti-revoluţionare, unic în felul său, prin ale cărui pîrghii, forme şi mijloace de o mare diversitate se asigură condiţii şi posibilităţi concrete, practice de participare a tuturor oamenilor muncii la conducerea vieţii economice, sociale şi politice a ţării, la adoptarea hotărîrilor privind mersul înainte al societăţii, spre binele şi prosperitatea întregului popor şi ale fiecăruia dintre membrii săi. Astfel, spre a da numai cîteva exemple, la nivelul unităţilor economico-sociale, au fost instituţionalizate, ca foruri supreme de conducere muncitorească revoluţionară, adunările generale şi consiliile oamenilor muncii. Ele au fost învestite cu largi prerogative, putînd să adopte hotărîri privitoare la întreaga activitate de producţie şi socială, să controleze desfăşurarea concretă a muncii în fiecare sector de activitate, să stabilească direcţiile viitoare de acţiune spre a potenţa contribuţia fiecărui colectiv la îndeplinirea sarcinilor de plan. În acelaşi timp au fost instituţionalizate, la nivel naţional, pe domenii, ample forumuri democratice menite să analizeze, să dezbată şi să decidă asupra bunului mers al activităţii în sectorul respectiv. S-au instituit astfel congresele oamenilor muncii, agriculturii, ştiinţei şi învăţămîntului, educaţiei politice şi culturii socialiste, consiliilor populare. În perioada dintre congrese funcţionează consilii naţionale, la activitatea cărora participă mii şi mii de oameni ai muncii, analizînd modul în care se înfăptuiesc hotărîrile şi sarcinile stabilite, identificînd soluţii şi căi pentru mai buna transpunere în practică a acestora.

O componentă esenţială a sistemului democratic al societăţii româneşti contemporane o constituie amplul şi statornicul dialog de lucru cu poporul al secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în cadrul vizitelor întreprinse, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, în unităţi economice, pe şantiere de construcţii, în institute de cercetare ştiinţifică, în instituţii şcolare, de artă şi cultură. Cu aceste prilejuri se realizează o cunoaştere nemijlocită, direct de la sursă, a realităţii, se analizează stadiul realizării obiectivelor propuse, se cristalizează măsuri menite să asigure impulsionarea activităţii.

Tezele din aprilie, subliniind originalitatea şi marea însemnătate a sistemului democratic făurit în ţara noastră, relevă cerinţa fructificării depline a valenţelor acestui cadru politico-organizatoric, a perfecţionării activităţii fiecăreia dintre componentele sale. În acest sens, secretarul general al partidului arăta că actele de decizie la nivel microsocial ori macrosocial trebuie să se întemeieze statornic pe cele mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, ale cunoaşterii umane. În acelaşi timp, participarea activă a fiecăruia dintre oamenii muncii la conducerea vieţii sociale trebuie să fie asociată cu permanenta preocupare pentru creşterea competenţei profesionale, politice, ştiinţifice, spre a se asigura acestei participări o calitate nouă, mai înaltă, mai fertilă, spre binele întregii societăţi şi a tuturor cetăţenilor patriei.

- *Un trimestru care a demarat foarte bine, menținîndu-se mereu la acest calificativ.*
- *„Portița“ notelor mici tot timpul — închisă!*
- *O încredere pe deplin meritată.*

VALOAREA LUCRULUI FĂCUT BINE ȘI LA TIMP

Mai mulți prieteni și... o învățătură!

Într-o școală cu două mii de copii se-nțelege că și clasele paralele sînt numeroase. Așa stau lucrurile și la Școala nr. 3 din Cluj-Napoca. La a șaptea, de pildă, sînt cinci clase. De la „A“ pînă la „E“. O mulțime de copii, mai exact, o sută nouă zeci și trei! De ce toate precizările acestea? O să vedeți...

Să începem cu o întîmplare care s-a petrecut în anul școlar trecut. Pe scurt, într-una din clasele a șasea, la „E“, a venit un coleg nou, Claudiu Pop. Primit cu toată căldura, așa cum se obișnuia la ei în astfel de cazuri, Claudiu a făcut repede cunoștință cu cei... o sută nouăzeci și doi de băieți și fete „colegi de generație“. Între toți aceștia exista o veche și statornică prietenie, încă din primii ani de cînd pășiseră pragul școlii lor, pe atunci foarte tînără în cartier.

Impresionat de primire, ca și de tot ceea ce vedea în jurul său — pînă atunci locuise într-un sat din județ —, Claudiu nu-și mai găsea locul de bucurie. Ba se ducea să vadă un film nou, ba să-și susțină echipa preferată de fotbal, ba se avînta în joaca copiilor de pe terenul dintre blocuri. Dar chiar și să stea, pur și simplu, în balconul apartamentului, de toată frumusețea, de la etajul IV constituia pentru el o mare plăcere. Toate erau perfect posibile pentru că lecțiile și le făcea la iuțeală, felicitîndu-se pentru faptul că poate fi atît de expeditiv.

A trecut primul trimestru, a trecut și cel de-al doilea. În al treilea, colegii au intrat la idei, alarmîndu-se pentru notele foarte slabe la limba română și matematică, care se adunaseră în carnetul lui Claudiu. Corigențele erau inevitabile! „Ce să facem?“ se întrebau toți cei de-a șasea care nu concepeau să aibă printre ei corigenți. „Să recunoaștem că n-am luat măsuri la timpul potrivit. Nu trebuia să-l lăsăm pe Claudiu de capul lui“, a spus-o cu glas tare comandantul detașamentului, Sergiu Rus. „O să ne sacrificăm din timpul vacanței și o să-l ajutăm“, adăugase cu un ton mai împăciuitor o fată. Și lucrurile chiar așa s-au și întîmplat. Mai mulți dintre ei, în loc să se joace, să se odihnească, au folosit ore bune să-l ajute pe Claudiu să se pregătească pentru a-și da corigențele. Că de data aceasta lucrul fusese bine făcut, a dovedit-o faptul că notele obținute au fost 9 și 10! Bine făcut, dar, din păcate, nu la timp! O învățătură cu care cei dintr-a șasea au trecut într-a șaptea, iar dacă vreunul dintre ei dă semne că începe să o uite, imediat se găsesc colegi care să i-o amintească. O mulțime de pionieri, printre care Cristina Jecan, Simona Dîrjan, Dragoș Pop, Alina Bogdan, Mihai Martin, care au ambiția să ia note numai de 9 și 10, s-au angajat să păzească cu strășnicie „portița“ prin care s-ar putea strecura note mai mici de 7. Așa că acest an școlar a demarat, pentru clasele a șaptea, excelent. Se pare că au înțeles valoarea lucrului bine făcut și la timp!

Viitoarea pădure de pe Dealul Făgetului...

Pentru copiii din Gilău, o comună mare, nu prea îndepărtată de municipiul Cluj-Napoca, lucrul temeinic, făcut exact atunci cînd trebuie, este de la sine înțeles. Dacă ne gîndim numai la întinsa pepinieră de zeci de mii de puieți de brad și molid a Ocolului silvic, aflată în capătul comunei, de care pionierii s-au ocupat aproape în întregime, trebuie să fim de acord cu afirmația făcută. Ne spunea, de pildă, comandantul detașamentului clasei a VII-a B, Cristian Giurgiu, că ei toate lucrările le-au făcut la timp, că puieții cresc „ca din apă“, că nici o buruiană nu le stînjenește dezvoltarea, că tot la timpul cel mai potrivit, în primăvară, pe Dealul Făget va apărea cea mai tînără pădure din zona lor și care se va numi a pionierilor. Inginerul silvic Ilarie Trif are încredere în ei, de aceea le dă „pe mînă“ toată lucrarea. Doar nu se află la prima plantare a unei păduri. Și tovarășul primar, Vasile Sucală, i-a lăudat pentru eficiența lor la strînsul cartofilor. Au terminat mai repede și astfel parcelele cu grîu au fost semănate în timpul cel mai potrivit. De altfel, întotdeauna, copiii din Gilău se află acolo unde este nevoie și cînd este nevoie de ajutorul lor. La inaugurarea noului local al Centrului de cultură și creație „Cîntarea României“, programul lor artistic a fost cel mai aplaudat. Poate și pentru faptul că toată lumea știa că ei ajutaseră cu mult entuziasm și... spor la unele lucrări în timpul construcției. Entuziasm cu care organizează și întrecerile sportive și aniversările zilelor de naștere ale colegilor, și serile culturale, atît de gustate chiar și de numeroșii părinți, profesori, localnici prezenți ca spectatori. Pînă acum nici o invitație nu a rămas neonorată. Aceasta și pentru faptul că toți cei 850 de pionieri din Gilău și-au consolidat, cu fiecare zi, renumele de harnici școlari, de inimoși gospodari, de buni fii ai comunei.

* * *

Un lucru făcut bine și la timp — oricît de greu ar fi el — necesită mai puțin efort! Este o afirmație cu acoperire în fapte, după cum ați putut înțelege și din cele relatate în reportajul nostru.

ELENA MĂNESCU

Patrie română-țară de eroi

Acțiunea concurs „PATRIE ROMÂNĂ, ȚARĂ DE EROI", la cea de-a VII-a ediție

În dimineața zilei de 13 noiembrie, în toate unitățile de pionieri din țară va fi declanșată cea de-a VII-a ediție a acțiunii concurs ***„Patrie română, țară de eroi".***

Intrată de-acum în tradiție, această amplă acțiune, care reunește în fiecare an pionierii din toate localitățile patriei, are nobilul scop de a dezvolta dragostea și devotamentul pionierilor și școlarilor față de patrie, partid și popor, a mîndriei față de glorioasele tradiții de luptă și muncă ale poporului, ale clasei muncitoare, față de marile realizări obținute de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în măreața operă de edificare a socialismului în patria noastră.

Bogatele activități pe care detașamentele și unitățile și le propun și în această ediție vor contribui la: cunoașterea de către toți pionierii și școlarii a locurilor istorice și a evenimentelor petrecute în localitatea și județul lor, a semnificațiilor acestor evenimente în cadrul istoriei noastre naționale; cunoașterea mărturiilor materiale ale istoriei naționale, legate de continuitatea neîntreruptă a poporului român, pe aceste meleaguri, aflate în muzeele locale, județene și naționale; realizarea în unitățile de pionieri a unor muzee școlare, colecții istorice și colțuri documentare; cunoașterea și preluarea sub patronajul unităților de pionieri a monumentelor istorice și arhitectonice de pe raza localității, în scopul întreținerii și îngrijirii lor; organizarea unor ample spectacole evocare cu conținut patriotic, revoluționar etc.

La acțiunea concurs „Patrie română, țară de eroi" participă toți pionierii și școlarii, detașamentele și unitățile de pionieri din toate școlile, iar la realizarea colțurilor muzeistice, a colecțiilor istorice și documentare și a altor activități, o contribuție deosebită trebuie să-și aducă cercurile de istorie și muzeografie, cluburile de dezbateri politico-ideologice, cercurile literare și de arte plastice, precum și Expedițiile „Cutezătorii".

În cadrul acțiunii concurs „Patrie română, țară de eroi" fiecare unitate de pionieri are de îndeplinit sarcini precise prevăzute în regulament.

Începînd chiar cu declanșarea acțiunii concurs „Patrie română, țară de eroi", cînd în toate detașamentele vor avea loc numeroase activități dedicate împlinirii a 70 de ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, redacția noastră așteaptă relatări și imagini care să reflecte acțiunile și succesele înregistrate pe itinerarele acestei generoase acțiuni de educație patriotică.

Vă dorim succes tuturor!

(E.R.).

PIONIERII ÎNTÎMPINĂ ANIVERSAREA MARII UNIRI DE LA 1 DECEMBRIE 1918

Pionierii din școlile orașului Săcele, județul Brașov, au organizat recent un ciclu de excursii tematice la Muzeul Unirii din Alba Iulia. Aceste excursii, avînd genericul „Unirea — națiunea a făcut-o", se înscriu în repertoriul acțiunilor aniversare pe care ei le dedică împlinirii a 70 de ani de la Marea Unire ● **Colegii** lor mai mici, elevi în clasele a II-a la Școala din Vulcan, au ținut ca însăși adunarea lor de primire în Organizația Pionierilor să fie dedicată aceluiași eveniment ● **Membrii cercurilor de la C.P.Ș.P. Ineu,** județul Arad, și-au propus noi vizite de documentare la școlile din zona lor, care dețin bogate colțuri muzeistice. Bineînțeles, aceste vizite au fost urmate de fructuoase schimburi de experiență cu pasionații cercurilor de istorie din școlile-gazdă ● **În toate școlile județului Harghita** s-a desfășurat faza pe școală a concursului organizat sub genericul „1 Decembrie 1918 — împlinirea visului de veacuri al poporului român" ● **„Pe urmele înaintașilor noștri** — este titlul pe care pionierii membri ai cercurilor de dezbateri politico-ideologice de la Școala Marghita, județul Bihor, l-au dat excursiei întreprinse de curînd în orașul Unirii — Alba Iulia ● **La cinematograful „1 Mai"** din Oțelul Roșu, județul Caraș-Severin, a avut loc întîlnirea membrilor mai multor cercuri de la C.P.Ș.P. cu un muzeograf de la Muzeul de etnografie și istorie locală. Dialogul, avînd ca temă „Contribuția românilor bănățeni din Valea Bistrei la evenimentele din toamna anului 1918 în slujba Unirii", a fost urmat și de un emoționant recital de poezie patriotică ● **Pionierii școlilor** din Crevedia Mare, Roata de Jos, Vedea, Adunații Copăceni, județul Giurgiu, au desfășurat și ei ample acțiuni evocatoare sub genericele „Unirea — ideal de veacuri al românilor", „Unire-n cuget și simțiri" ● **Sala de festivități** a Căminului cultural din Girov, județul Neamț, a găzduit de curînd o amplă manifestare cultural-artistică dedicată aniversării actului istoric de la 1 Decembrie 1918 și organizată de membrii clubului de dezbateri politico-ideologice, ai formațiilor artistice de la C.P.Ș.P. Piatra Neamț și din școlile comunei ● **Vizitele la Muzeul Unirii și la „Sala Unirii"** sînt acțiuni ce se află în programul de activități al tuturor detașamentelor din municipiul Alba-Iulia. Alături de pionierii de la Școala nr. 1, s-au aflat în emoționantul periplu prin aceste locuri legate de marele eveniment de la 1 Decembrie 1918 și pionierii membri ai subredacției „Cutezătorii" și ai cercului foto de la C.P.Ș.P. din localitate, de la care am primit și imaginile alăturate.

ILEANA PIȚA

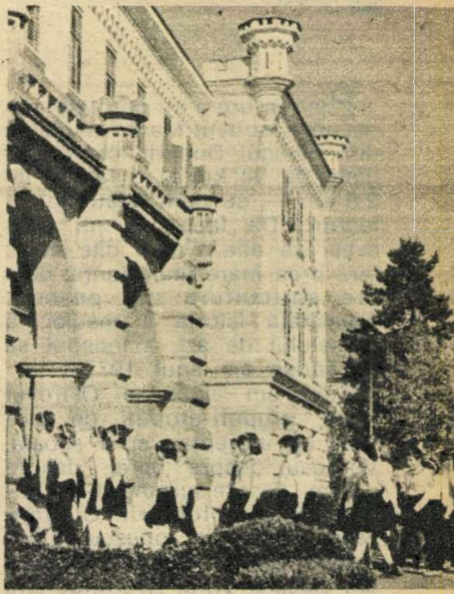

1918
ALBA IULIA 1 DECEMBRIE 1918

TRIBUNA EXPERIENȚEI PIONIEREȘTI

Învățătura — principala noastră îndatorire patriotică

Pentru pionierii din unitatea noastră, învățătura constituie principala îndatorire patriotică și în fiecare detașament se depun toate eforturile pentru ca rezultatele obținute să fie cît mai bune. Comandamentul unității a desfășurat în această direcție o activitate susținută, stimulîndu-i permanent pe toți aceia care au dovedit că doresc să se autodepășească. Strădania noastră a dat roade și sîntem deosebit de bucuroși să putem spune că unitatea de pionieri din Școala nr. 17 deține un loc fruntaș pe municipiu, procentul de promovabilitate în anul școlar 1987-1988 fiind de 99,9 la sută. Este un succes care ne obligă, în continuare, să ne menținem, deci să muncim cu aceeași dăruire.

Rezultatele foarte bune obținute pînă acum la concursurile pe materii i-au determinat pe mulți dintre colegii noștri să persevereze în studiu, să se pregătească astfel încît să se poată alătura cu cinste celor ce vor reprezenta școala la viitoarele concursuri. Sperăm ca strădania să le fie încununată de succes, așa încît numărul celor care se vor întoarce cu premii să fie mai mare ca anul trecut.

Toate acestea demonstrează un fapt deosebit de important, și anume că spiritul de responsabilitate a crescut în fiecare detașament, în fiecare grupă.

IANCU RADU VLAD
Școala nr. 17, București,
pionier locțiitor
al președintelui C.N.O.P

De la comuniști învățăm cutezanța

ORĂȘELUL DIN MIJLOCUL DUNĂRII

Pînă în urmă nu cu mulți ani, despre Ostrovul Mare — insulă din mijlocul Dunării, cu o lungime de 14 km și o lățime de 2,6 km — se cunoșteau puține lucruri. De fapt nici nu prea aveai ce afla. Poate cîte ceva, fără prea mare importanță, despre agricultură sau pescuit. Adevărata istorie a insulei, a orășelului de azi, a început să fie scrisă din anul 1977.

Cînd am ajuns la Ostrovul Mare, grupuri-grupuri de pionieri se îndreptau spre școală. Vorbeau despre baraj, despre ecluze, despre turbine. I-am cunoscut pe pionierii Claudiu Stanciu, Narcis Ionescu, Constantin Capră, Cristian Neamțu din clasa a VII-a. „De unde știți voi atîtea lucruri?" „De la părinți" — a venit răspunsul și se părea că dialogul nostru se încheiase, dar... „Centrala mare are 8 grupuri, diametrul fiecărei turbine este de 7,5 m. Și știți care este debitul instalat? 3 375 m pe secundă, iar căderea maximă, 12 m. Dacă vă uitați mai atent, o să vedeți că barajul deversor are 7 cîmpuri, adică 7 locuri speciale de scurgere a apei", „Cum te cheamă pe tine?", „Sînt Andreea Pîrcălăbescu din clasa a V-a". „Cunoști multe..." „Mi le-a spus tata, e inginer aici la baraj. Dumneavoastră o să vă spună și mai mult. Dacă doriți, puteți să-l căutați".

Oameni care au schimbat fața insulei

Am pornit în căutarea inginerului Pîrcălăbescu. Unde să-l întîlnim într-un șantier care se întinde pe o lungime de cîțiva kilometri? Ne oprim la Fabrica de betoane. Îi spunem betonistului Gheorghe Neagoe pe cine căutăm. „A! tovarășul inginer șef al sistemului?", „Nu, zicem noi, vrem să vorbim cu tovarășul inginer Pîrcălăbescu". „Sigur, chiar dînsul este". Și pînă să mai scoatem o vorbă, Gheorghe Neagoe, deși în pragul pensionării, s-a întors cu agilitate către un tînăr: „Marine, vezi unde poate fi găsit tovarășul inginer șef"... Au început apelurile... Ecluza de pe brațul mare al Dunării... Centrala de pe malul drept... Stațiile de sortare...

Viorel Pîrcălăbescu, inginerul-șef al Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de fier II, ne întîmpină cu zîmbet larg, întinzîndu-ne mîna. Este un om tînăr. Are 41 de ani. De cînd a absolvit facultatea, în 1970, și pînă acum a tot construit hidrocentrale: la Govora, la Rîureni, la Ionești. De un deceniu se află aici, la Porțile de Fier II.

— Știți, tovarășe inginer, oamenii spun că dumneavoastră sînteți „sufletul centralei". De ce?

— Nici nu știu cum să vă spun. În fond, toți sîntem „sufletul centralei": și inginerii Ștefan Păscuțu și Dumitru Scăueru, și maiștrii Ion Cîmpeanu, Vasile Pascalu și Nicolae Ciortan, și electricianul Nicolae Apetrei, și toți ceilalți pentru simplul motiv că am început lucrările de bază împreună. Practic, tot ce a fost mai greu am început noi. Acum zece ani...

— Cum arăta insula acum zece ani?

— Ce să zic? Pe Ostrov existau cîteva case, un sătuc în care se ajungea cu barca sau cu un pod plutitor. În zona aleasă pentru ridicarea viitorului baraj erau multe bălți, în general un teren mlăștinos, care nu putea fi valorificat în nici un fel. În ziua de 4 decembrie 1977 au fost inaugurate lucrările de construcție și, odată cu acestea, noua istorie a Ostrovului Mare. Putem spune că în acele zile a fost „semnat" actul de naștere al orășelului de azi.

— Bănuim că atunci...

— ...Totul era mai mult șantier. Se lucra la tot pasul. Noroi pînă la genunchi. Am locuit un timp în barăci. Digul se înălța zi de zi, orășelul creștea și el văzînd cu ochii. Am ajuns curînd să fim 12 000 de locuitori. Cum este și firesc, s-a construit mult și pentru oameni...

Într-adevăr, astăzi orășelul constructorilor Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier II se află într-un continuu proces de transformare. Au fost construite o școală cu zece clase, un dispensar, creșă, grădiniță și un club cu o sală de spectacole modernă. În ultimii ani au fost date în folosință cantina, magazinul alimentar și complexul comercial. Discutînd cu pionierii clasei a IV-a, mulți dintre ei legîndu-și pentru totdeauna întîia clipă de viață de aceste meleaguri, am mai consemnat un fapt important: primele 70 de apartamente au fost finalizate și își așteaptă locuitorii.

Am trecut, în acel amurg de toamnă, pe „strada principală"... Ne așteptam să fie liniște deplină. Într-un anume fel chiar era. Fără zgomotul mașinilor, fără zgomotul autobuzelor. Doar clipocitul Dunării răzbătînd printre rîsetele copiilor ca un murmur cald de înserare. Cîteva grupuri de constructori ne-au depășit, îndreptîndu-se spre casele lor. Printre ei l-am întîlnit pe maistrul Alexandru Ursuleanu. Știam multe lucruri despre el. În șantier, oamenii, cu modestia lor caracteristică, preferă să vorbească mai mult despre succesele tovarășilor de muncă decît despre ale lor. De la ei am aflat că maistrul Alexandru Ursuleanu face parte din prima promoție de maiștri formați aici, la Porțile de Fier II. El este cel care, împreună cu colectivul pe care l-a condus, „a pus pe picioare", așa ni s-a spus, fabrica de betoane de la Gogoșu, în timpul record de 40 de zile. Mecanicii Dumitru Bușe și Ion Sîrbu și electricianul Petre Iața ne-au vorbit mult despre acele zile și nopți de muncă neîntreruptă. Interlocutorul nostru ne relatează alte întîmplări... La un moment dat se aude un singur cuvînt: „tata"! Maistrul Ursuleanu zîmbește. De undeva, de la scărița unui pavilion . Doina, elevă în clasa a IV-a, și Ștefan Alexandru de 1 an și 5 luni, îi fac semne cu mîna...

— Cresc copiii, tovarășe maistru, crește și orășelul...

— Dar și sistemul hidroenergetic și de navigație se apropie de faza finală. Am terminat obiectivele principale, adică barajul de pe brațul Gogoșu, o ecluza, cele două centrale de

---

SĂ DESCOPERIM ÎM

„TRACTOR DE UN CA

Pionierul Chiș Mihai din clasa a VI-a B își drese glasul și încheie mica povestioară cu niște cuvinte care pentru noi nu aveau nici un înțeles:

— Fagot va ieși campion la tracțiune.

— L-am rugat să ne lămurească, și prietenul nostru ne-a invitat... la el acasă.

Prietenii se cunosc după... voce

Mihaița și fratele său Vasile, elev în clasa VII-a C, locuiesc, de cînd se știu, împreună cu părinții, chiar în incinta hergheliei. Herghelia Beclean — județul Bistrița-Năsăud. Prietenia lor cu caii s-a înfiripat demult. La vîrsta de trei ani, ei erau familiarizați cu animalele. Le cunoșteau. Le strigau pe nume. Acum lucrurile s-au schimbat. Și Mihăiță, și Vasile își aleg cîte un mînz. Îl cresc pînă ce acesta părăsește herghelia.

Caii au ieșit la păscut. Din cînd în cînd se aud nume rostite mai apăsat: Opac, Rușa, Hal. Semn că cei care le poartă, deși sînt animale blînde, au făcut ceva nepermis. Sînt ascultători, nu trebuie să li se atragă atenția de două ori. Totul reintră în nor-

bază și barajul de pe brațul mare al Dunării. Mai avem de executat două centrale și cea de-a două ecluză, după care lucrările vor fi încheiate. Orășelul însă...

— Ce va fi cu el?

— Se va dezvolta în continuare. Numai la această data se află în construcție 260 de apartamente, viitorul motel, cantina-restaurant și un complex comercial modern. Se pare că nu peste mult timp vor veni aici, la Ostrovul Mare, și primii turiști.

La baraj, luminile s-au aprins. Se înserase de-a binelea. Ultima oră de curs se terminase. Profesoara Florica Fallon, directoarea școlii din Ostrovul Mare, împreună cu elevii claselor a IX-a și a X-a, punea la punct organizarea unor acțiuni pentru a doua zi. Adevărul este că, într-un fel sau altul, toți cei 707 elevi ai școlii, în acest număr fiind incluși și „seraliștii“, participă și ei la lucrările de construcție, la continua dezvoltare și înfrumusețare a micului lor orășel.

* * *

EUNĂ:
“
L ...
PUTERE

mal. Merg aproape în același pas ca la dresaj. Și Carl, și Uluit, și Rebel. Exemplarele cele mai frumoase ale hergheliei. Viguroși, supli, ascultători.

Pentru a crea asemenea cai, specializați în tracțiune, cercetătorii au căutat să combine calitățile mai multor rase. De pildă, calul de la Beclean, ca și cel de la Rușețu, o altă herghelie din Bărăgan, reprezintă o rasă nouă, românească, adaptată condițiilor de hrană și climă din țara noastră. Fiecare dintre cele două varietăți de cal au componență genetică trirasială: greul ardenez, furioso Northstar, la care mai participă rasa lipițană (la Beclean) și rasa locală ialomițeana (la Rușețu).

Noul cal românesc, rezultat din încrucișarea celor trei rase, se caracterizează prin forță, temperament vioi, docilitate, rezistență mare la condiții grele de muncă. Datorită acestor calități el s-a răspîndit în scurtă vreme în toată țara, fiind folosit la diferite munci atît agricole, cît și gospodărești.

Condițiile tot mai bune de creștere și antrenament au făcut ca noua rasă să posede un foarte dezvoltat simț al atașamentului față de om. Ne-am convins de acest lucru în urma unei secvențe pe cît de simple, pe atît de edificatoare. Herghelia păștea undeva, la liziera pădurii. Plouase cu cîteva ore înainte, apăruse soarele și iarba scînteia. Ne-am apropiat. Mihăiță a rostit un singur cuvînt:

— Fagot!

Deodată, un cal a ridicat capul. A ciulit urechile. Apoi a plecat dintre ceilalți cai, îndreptîndu-se către cel care-l chemase. Este un brun-roșcat zvelt, cu mers elegant, mlădios. Peste cîteva luni va începe dresajul pentru muncă.

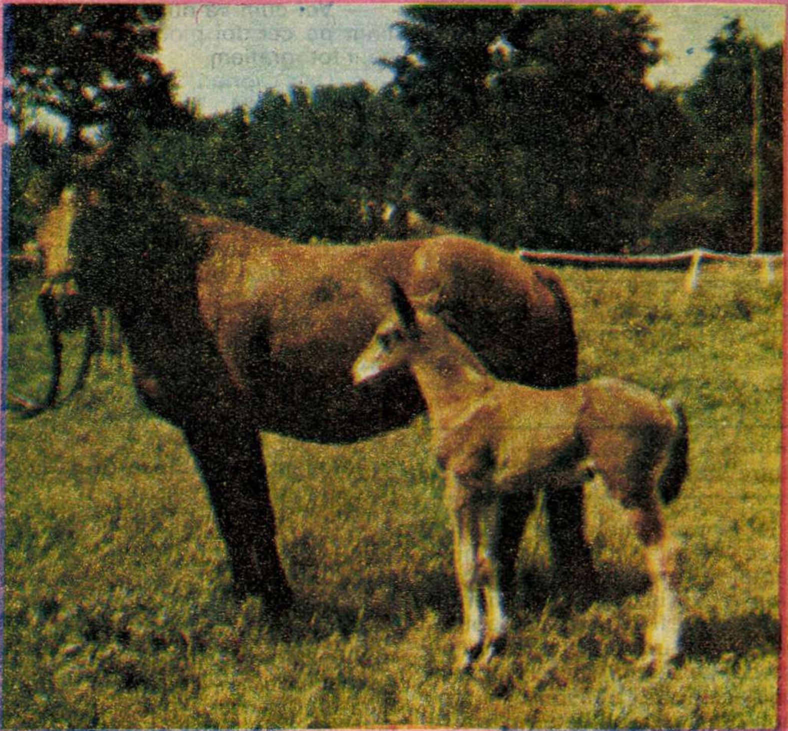

Dresaj și... calificare

Mulți dintre voi, dragi cititori, nici nu-și închipuie probabil că și caii încep, de la o vîrstă foarte fragedă... școala. De fapt niște „cursuri de dresaj și calificare“. De altfel, din primele săptămîni, mînjii dau dovadă de multă inteligență. Se apropie de tine, te privesc, te măsoară. Dacă prezinți interes, rămîn, dacă nu, te părăsesc pur și simplu. Din acest moment încep să se efectueze așa-zisele mișcări dirijate. În fiecare zi efectivul este deplasat dintr-un loc într-altul, fie la pas, fie în ritm alert. Și aceasta, în primul rînd, pentru dezvoltarea aparatului circulator, a celui respirator, pentru dezvoltarea musculaturii, dar și pentru formarea și întărirea tendoanelor. După cum se vede, caii sînt crescuți cu foarte multă grijă.

După ce mînjii s-au dezvoltat conform unor norme bine stabilite, începe dresajul. Cînd vorbim de dresaj, să nu creadă cineva că este vorba de ceva asemănător probelor pe care le-a văzut la televizor în concursurile hipice. Nu, nici pe departe. Dresajul cailor într-o herghelie se desfășoară în cu totul alte scopuri. Nu vom intra în amănunte. Vom spune numai că, prin „lecțiile“ respective, caii sînt obișnuiți cu căpăstrul, cu zăbala, hamul, caruța, șaua. Sînt și „lecții“ speciale, cînd calul învața să execute anumite comenzi. De exemplu, comenzi de pornire și de oprire sau comenzi de imprimare a ritmului. La vîrsta de doi ani efectivul de animale începe dresajul pentru muncă, după care urmează, timp de șase luni, calificarea cailor. În perioada de calificare, aceștia efectuează „exerciții“ bine stabilite în vederea dezvoltării maxime a aparatului locomotor, astfel încît fiecare „cursant“ să poată depune o muncă de performanță.

Am reținut pentru voi, dragi cititori, cîteva dintre performanțele recente ale calului românesc:

- În proba de tracțiune grea cu înhămare individuală la căruță, cu o încărcătură de 2 000 kg, calul s-a deplasat la pas, pe drum de pămînt, cu o viteza medie de 8,5 km/h.
- Calul Ada a deplasat 19 165 kg, pe distanța de 195 m, într-un minut și 46 de secunde.
- O pereche de cai transportă 5 000 kg pe distanța de 10 km, în 50 de minute.

**Pagini realizate
de ION SBÂRNEA**

BUNĂ ZIUA, POLITEȚE!

În peisajul atît de divers al străzii întîlnim, clipă de clipă, pionieri trecînd cu ghiozdanele spre sau de la școală, ducîndu-și frații mai mici la grădiniță sau îndreptîndu-se spre magazine pentru a face cumpărături. Să nu uităm însă și preocupările lor statornice pentru înfrumusețarea străzii, a terenurilor de joacă sau bucuria ce se poate citi pe chipul trecătorilor atunci cînd li se adresează binecunoscutul salut „Bună ziua" — de către purtătorii cravatei roșii cu tricolor.

Însoțiți de aparatul de fotografiat, am străbătut străzile mai multor orașe ale țării. Am văzut și am înregistrat pe peliculă gesturi simple, instantanee și situații încărcate de o clară semnificație. Concluzia este limpede: pionierii reprezintă o notă distinctă în ceea ce noi numim „politețea străzii". Pretutindeni sînt lucruri demne de relatat la acest capitol, dar noi vă prezentăm cîteva aspecte din județele Timiș, Buzău și Arad.

Politețea începe... cu fiecare dintre noi

Despre politețe s-a discutat și se discută încă foarte mult. Faptele demonstrează că fiecare pionier, prin comportamentul său, poate fi exponentul politeții, al atitudinii civilizate pe stradă, pe terenurile de joacă, în mijloacele de transport în comun. Pe scurt, politețea se naște cu fiecare gest al nostru, cu fiecare vorbă, cu fiecare privire. Dar să lăsăm faptele să „vorbească"...

... Autobuzul de la Buzău a sosit în comuna Mărăcineni la ora stabilită. Bătrîna Smaranda Iorga abia reuși să coboare. Bagajele i-au fost așezate cu grijă la marginea șoselei. Pînă acasă avea de mers pe jos aproape 3 km. Se înserase și bătrîna se gîndea că are s-o apuce noaptea pe drum. Dar, iată, apare o bicicletă. Abia dacă o zărea. În schimb, Ralina Alexandru, pionieră în clasa a VIII-a A a școlii din comună, o văzuse și s-a oprit. I-a luat bagajele, au mers împreună. La despărțire, în fața porții, Smaranda Iorga a mîngîiat-o pe obraz și i-a spus: „Mulțumesc". Asemenea Ralinei sînt și colegii ei, pionierii Radu Marinescu și Ciprian Sandu, clasa a VIII-a B, Școala nr. 12, Timișoara. Silitori, buni gospodari și, mai ales, gata mereu să dea ajutor atunci cînd este nevoie. Așa cum, de altfel, se poate vedea foarte bine și în imaginea noastră.

... Strada își redobîndise, printre platanii tineri, animația caracteristică. Pe partea dreaptă — un teren de joacă pentru copii. De undeva, doi pionieri veneau ducînd de mînă o fetiță.

— De ce plînge?

— A ieșit cu bunica, a rămas pentru o clipă singură și a fugit la copii... (apoi către fetiță) Hai! nu mai plînge, o găsim noi imediat pe bunica...

— Voi cum vă numiți? îi întrebăm pe cei doi pionieri, în timp ce îi fotografiem.

— Dan Ciprian, clasa VIII-a A, Școala nr. 24, Timișoara.

— Marcela Purea, clasa a VIII-a B, Școala nr. 19, Timișoara.

... Începuse să plouă. Pe stradă, trecătorii se retrăgeau grăbiți. Înaintea noastră mergeau cu pași mari doi pionieri. Deodată, un cetățean se apropie de ei, le spune ceva și toți trei se îndreaptă către o „Dacia" albă. Simplu, fără nici o vorbă, cei doi elevi, purtători ai cravatei roșii cu tricolor, l-au ajutat să-și pornească mașina. N-am reușit să le aflăm numele pentru că au plecat foarte repede. Gestul lor a rămas însă pe peliculă ca autentică dovadă a politeții.

... Ușile tramvaiului s-au închis. Călătorii și-au ocupat locurile pe scaune. Din stația următoare urcă mai multă lume. Femei și bărbați, tineri și vîrstnici. Aproape de noi, un pionier se ridică oferind locul unei persoane mai în vîrstă. Un gest frumos, apreciat de către cei din jur. Pionierul se numește Lucian Kafka și este în clasa a VII-a C, la Școala nr. 16, Timișoara.

Am intîlnit însă și unii...

... despre care nu putem spune că sînt tocmai politicoși.

... Nicu C., Petre A. și Radu D. au ieșit din clasă trîntind ușa. Au luat-o la goană pe scări și s-au reîntîlnit în stradă. Aparatul de fotografiat i-a surprins în momentul în care „trăgeau" pur și simplu unul de altul. I-am întrebat pentru ce procedează în acest mod, cred oare că astfel sînt mai interesanți? Evident, n-au știut să răspundă. Au ridicat din umeri cu un zîmbet lipsit de sens.

... Este cunoscut faptul că, la fiecare pas, strada îți oferă imagini inedite. Niculae M., Cornel M. și Costică S. au ținut să fie prezenți într-una care le scoate și mai mult în relief... lipsa bunei cuviințe. Nu știu cum vedeau ei strada și oamenii, așa cum erau urcați pe gardul bine îngrijit! Știm însă cu siguranță că trecătorii îi priveau cu vădită dezaprobare. Dar n-au înțeles acest lucru (sau n-au vrut să-l înțeleagă) decît numai după ce au auzit declanșarea aparatului de fotografiat.

... Pe stradă poți întîlni instantanee care mai de care... mai altfel decît ar trebui să fie. Bunăoară, cel creat de pionierele Alina B. și Dania T. Au plecat de la școală împreună, ca de obicei. Nu este chiar atît de important motivul pentru care s-au certat. Important (și neplăcut) este faptul că, la un moment dat, Dania a fugit de lîngă prietena ei și nu s-a oprit decît... în mijlocul străzii. Pioniera Adriana Stoica, clasa a VI-a D, Școala nr. 4, Arad, alături de care am urmărit întreaga secvență, nu a fost de acord cu gestul colegei sale. Deoarece nu l-a înțeles. Cum, de altfel, nu l-am înțeles nici noi.

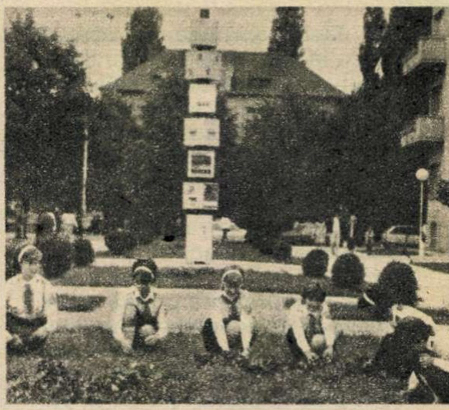

Cele relatate demonstrează că oriunde te-ai afla, strada îți relevă fără echivoc frumusețea unui gest, a unui gînd sau dimpotrivă... comportamente care denotă lipsa de respect nu numai față de cei din jur, ci și față de propria persoană. Voi ce părere aveți, dragi cititori? Am dori să aflăm, voi cum stați la capitolul „politețea străzii"?

Foto-anchetă realizată de
ION S. COMARNIC și
TUDOR CRISTEA

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

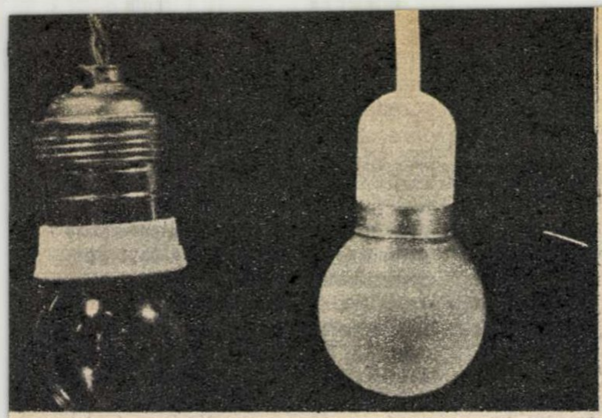

Becuri magnetice

• „Ce noutăți au apărut în domeniul fabricației de becuri electrice?" — vrea să știe IONEL STATE din CĂLĂRAȘI.

Becul ce ne luminează seara nu a suferit de foarte multă vreme nici un fel de modificare, deși în lume se ard și necesită înlocuirea, zilnic, aproximativ 2,5 milioane de bucăți. Becul clasic se înșurubează într-o dulie. De curînd a apărut însă un nou tip de bec, care are la bază un manșon, parțial confecționat dintr-un magnet. Dulia, la rîndul ei, este din fier învelit în plastic. Este suficient să apropii becul de dulie pentru ca aceasta să se lipească instantaneu. Cînd becul trebuie scos, pentru a fi înlocuit, se trage de el cu o singură mînă. Avantajele noului sistem sînt numeroase. În momentul introducerii sau scoaterii din dulie se obține o securitate totală. De asemenea, nu mai este necesară realizarea de pînă la 13 piese mecanice diferite, ca la sistemul clasic. Noul bec poate fi folosit și la dulia actuală, prin aplicarea deasupra acestuia a unei bucăți mici de magnet. În imagine becul actual și cel magnetic. (A.D.)

Autovehicul pentru orice teren

• „Există autovehicule care pot circula pe orice teren?" — ne întreabă DAN PLEȘOIANU din CRAIOVA.

Vehiculul din imagine dispune de patru roți motrice și, în același timp, directoare. El transportă oameni și echipamente pe orice teren, respectiv prin mlaștini, terenuri nisipoase, pe gheață și prin apă, fiind în același timp un mijloc de locomoție amfibiu. Avînd centrul de greutate foarte jos și un șasiu larg, el poate urca pante mari, cărînd greutăți de pînă la 1 000 kilograme pe uscat și 500 kilograme pe apă. Rezervoarele de carburanți îi asigură o autonomie de 300 kilometri, pe un teren foarte accidentat. Elementele care îl constituie sînt asamblate de o asemenea manieră încît pot fi înlocuite în orice loc s-ar afla autovehiculul, în cel mult 30 de minute, folosindu-se numai sculele aflate la bord. (A.D.)

Căciula dorobanțului

• „Aș dori să prezentați la această rubrică informații despre frumusețile create de natură în masivul Ceahlău" — ne-a scris ADELINA CIHOVSCHI din BACĂU.

În masivul Ceahlău se găsesc, poate mai mult ca oriunde în țara noastră, formații stîncoase modelate de acțiunea unor elemente ale naturii (precipitații, vînt, diferență de temperatură) și locuri inedite cărora, prin analogii sugestive, poporul le-a dat nume și le-a izvodit legende, adesea pline de poezie, la fel de atrăgătoare ca acelea ale Olimpului. Printre acestea; **Dochia, Piatra cu banii, Piatra ciobanului, Scăldătoarea vulturului...**

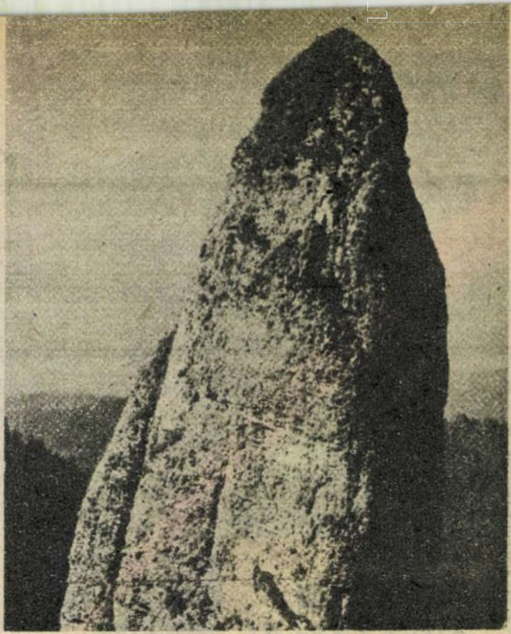

În imagine, stînca numită **Căciula dorobanțului** care, prin înfățișarea ei înaltă, dreaptă, cu vîrful ascuțit ușor aplecat, seamănă cu căciula unui dorobanț. (C.V.)

* * *

Odată cu începutul anului școlar au fost reluate obișnuitele noastre consfătuiri lunare cu cititorii revistei „Cutezătorii". Consfătuirea din luna octombrie s-a desfășurat la Piatra Neamț, unde pionierii particianți au făcut numeroase propuneri pentru rubricile din numerele noastre viitoare.

Rezultatele concursului

„EROICA '88"

Juriul concursului literar **„Eroica '88"** a stabilit următoarele premii:

PREMIUL I — Alina Băjan, clasa a V-a, Școala Cerna, jud. Tulcea, pentru poezia **„Conducătorului iubit"**.

PREMIUL II: Ion Cătălin Grecu, clasa a V-a, Școala nr. 10, Slatina, pentru poeziile: „Independența", „Vaporul", „Poezie" și „Rîul"; **Irina Maria Ciobanu,** clasa a VII-a, Școala nr. 34, Iași, pentru poezia „Scrisoare către fiul țării".

PREMIUL III: Nicoleta Petre, clasa a VIII-a, C.P.Ș.P., Galați, pentru poezia „Recunoștința"; **Doina Terezea,** clasa a VIII-a, Școala nr. 4, Constanța, pentru poezia „Cîntec"; **Carmen Zarculea,** clasa a VIII-a, Școala nr. 1, Petroșani, jud. Hunedoara, pentru poezia „Cîntec de lumină".

MENȚIUNI: Georgeta Bugheșiu — clasa a VII-a, Școala nr. 1, Baia Mare, pentru poezia „Hărnicie"; **Anița Ionaș,** clasa a VIII-a, Școala Roșia de Secaș, jud. Alba, pentru poezia „Legămînt cu viitorul"; **Nicoleta Tatu,** clasa a VIII-a, Școala nr. 1, Medgidia, jud. Constanța, pentru poemul în proză „Magistrala albastră"; **Daniela Apopi,** Școala nr. 29, Bacău, pentru poezia „Ape fragede".

Pe lîngă premiile în obiecte, pionierii evidențiați în cadrul concursului literar **„Eroica '88" vor primi Almanahul „Vacanța Cutezătorilor" și almanahul „Cutezătorii 1989"**.

ATELIER PRACTIC

Dispozitiv pentru închiderea automată a geamurilor

Pentru a putea realiza singuri acest ingenios dispozitiv, procedați astfel: patru cutii metalice (A) — cutii de conserve — se lipesc cu cositor de două sîrme cu diametrul de 4 mm (B). Aceste sîrme cu cutiuțele lipite la capete se introduc forțat în formă de „X" printr-un ax confecționat din țeavă (C).

Partea de jos a axului va fi introdusă (100—120 mm) în altă țeavă fixă — bucșă — (D), cu diametrul ceva mai mare, instalată la capătul unei scînduri suport (E). În spațiul dintre ax și bucșa-suport, ungeți bine cu vaselină. Legătura dintre axul mobil și fereastră o puteți realiza cu ajutorul unei bucăți de sfoară dublă (F). Cînd începe să bată vîntul, dispozitivul (morișca) se rotește înfășurînd sfoara pe axul mobil, și astfel fereastra se închide în mod progresiv, fără a se sparge geamul (vezi desenul).

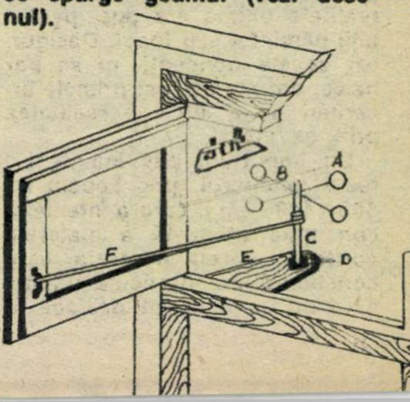

PRIETENII ADEVĂRULUI ŞTIINŢIFIC

UN OCEAN DE MATERIE:

LUMEA

Astăzi o înţelege fiecare: publicaţia pe care o citiţi este imprimată pe hîrtie cu cerneală tipografică, banca în care învăţaţi este compusă din materiale adecvate scopului pentru care a fost fabricată, casa noastră, oraşul, Pămîntul pe care trăim, Soarele care ne luminează, galaxia căreia îi aparţine sistemul solar, totul este alcătuit din materie.

Acest adevăr n-a fost lesne de înţeles. Ştiinţa nu a înaintat întotdeauna cu paşi repezi, ca în zilele noastre. Strămoşii noştri îndepărtaţi aveau un bagaj redus de cunoştinţe. A fost nevoie de multe milenii ca oamenii să se convingă de faptul că în lume există doar forţe materiale, care pot fi cunoscute şi utilizate spre binele omului.

Dar încă din antichitate filozofii materialişti greci au căutat substratul material unic al întregii realităţi. Pentru unii, această realitate ultimă era apa, pentru alţii pămîntul sau focul. Desigur, azi aceste concepţii ni se par naive, dar ele au fost primele încercări de a înţelege realitatea prin ea însăşi.

Un important pas înainte l-a făcut gînditorul grec Leucip (c. 500—440 i.e.n.), care a întemeiat concepţia atomistă a materiei, conform căreia materia este constituită din particule ultime, care nu se mai pot desface în alte particule mai mici. Aceste particule ultime au fost numite de el atomi, cuvînt care în limba greacă înseamnă „ceea ce nu se mai poate tăia“.

Discipolul său Democrit din Abdera (c. 460-c. 370 i.e.n.) a dezvoltat ideile lui Leucip, arătînd că materia este formată din atomi şi din vid, atomii fiind părticele de materie practic imperceptibile, necreate de nimeni, eterne, aflate în continuă mişcare. Între atomi există diferenţe de formă şi de poziţie. În alcătuirea lumii şi în procesele din lume zeii nu au nici un rol. Democrit era deci un gînditor ateu.

Desigur, aceste teze materialiste sînt importante, dar nu ne spun prea mult despre constituţia lumii. Oare atomii de pe Pămînt sînt aceiaşi, au aceleaşi proprietăţi ca şi cei care formează Soarele sau Luna?

Aici trebuie să ne întoarcem un moment în trecut. Pentru gînditorii antici, Universul era limitat la ceea ce ei numeau „sfera stelelor fixe“, adică la bolta ce ne apare în nopţile senine fără Lună. Fiind lipsiţi de aparate optice, ei nu puteau observa lentele mişcări ale stelelor, pe care le socoteau fixe. Această lume îndepărtată, situată dincolo de Lună, le apărea ca fiind un domeniu în care totul este nemişcat. Din contră, spaţiul de sub Lună, adică Pămîntul, era un loc în care necontenit se produc transformări, prefaceri. Ce a arătat ştiinţa? În primul rînd a demonstrat, prin studii efectuate cu aparate optice, că nu există nemişcare dincolo de Lună, că toate corpurile cereşti sînt alcătuite din aceeaşi materie ca şi cea de pe Pămînt, că transformările apar pretutindeni, oriunde am privi în Univers.

Dar cum au ajuns oamenii să studieze materia din depărtările Universului?

În secolul al XIX-lea, un mare fiziolog german, Emile Du-Bois Reymond (1818—1896), cunoscut prin studiile sale de electrofiziologie, a încercat să stabilească o listă de lucruri pe care omul nu le va putea cunoaşte niciodată. Pe această listă el a înscris şi imposibilitatea de a cunoaşte materia din care sînt alcătuite alte corpuri cereşti. Teza sa s-a dovedit foarte curînd însă greşită: în 1859, R.W. Bunsen (1811—1899) şi G.R. Kirchhoff (1824—1887) pun bazele spectroscopiei. Analiza spectrală este o metodă care permite ca, din determinarea frecvenţelor ce apar în spectrul de emisie electromagnetică al unui atom, să deducem elementul căruia îi aparţine atomul în cauză. Metoda este foarte precisă şi a permis nu numai cunoaşterea materiei din care sînt alcătuite alte corpuri cereşti, ci şi stabilirea unui fapt încă mai important: întregul Univers este constituit din aceeaşi materie, care apare în diverse alcătuiri. Cu alte cuvinte, nu există două tipuri de materie. Tot analiza spectrală a permis descoperirea unor elemente noi, necunoscute anterior. Astfel, heliul a fost descoperit mai întîi prin liniile spectrale emise de Soare, fiind numai ulterior izolat pe Pămînt.

Astăzi nu mai avem nici o îndoială cu privire la caracterul unitar al materiei din Univers. Aceleaşi legi se aplică pretutindeni, pe Pămînt, în Soare sau în galaxiile îndepărtate. Desigur, această unitate a lumii trebuie înţeleasă în toată complexitatea sa: la diferite niveluri de organizare a materiei acţionează diferite legi ale naturii. Astfel, la marile distanţe din sistemul solar, de pildă, în principal trebuie să ţinem seama de legea gravitaţiei universale. Atunci cînd studiem probleme de electrostatică trebuie să ţinem seama, în principal, de legile lui Coulomb (1736—1806) privind interacţiunile dintre corpurile avînd sarcini electrice. Dacă urmărim cum sînt deviaţi electronii în tubul cinescop al televizorului, observăm faptul că aici contează, în primul rînd, legea lui H.A. Lorentz (1853—1928), care a elaborat teoria electronilor. Aceasta nu înseamnă că legea gravitaţiei nu acţionează în toate cazurile, dar în aceste cazuri anume efectele legilor particulare menţionate sînt cu mult mai importante decît cele ale legii gravitaţiei. La fel, atunci cînd pătrundem în interiorul atomului întîlnim alte fenomene, alte legi trec pe primul plan.

Dar ideea fundamentală cu care trebuie să rămînem este aceea că în întregul Univers există un singur fel de materie, că legile după care au loc interacţiunile dintre particulele materiale pot fi cunoscute şi că omenirea dispune azi de suficiente date spre a utiliza cît mai bine posibilităţile pe care ni le oferă natura, în scopul creării unei vieţi mai bune şi mai fericite.

EDMOND NICOLAU

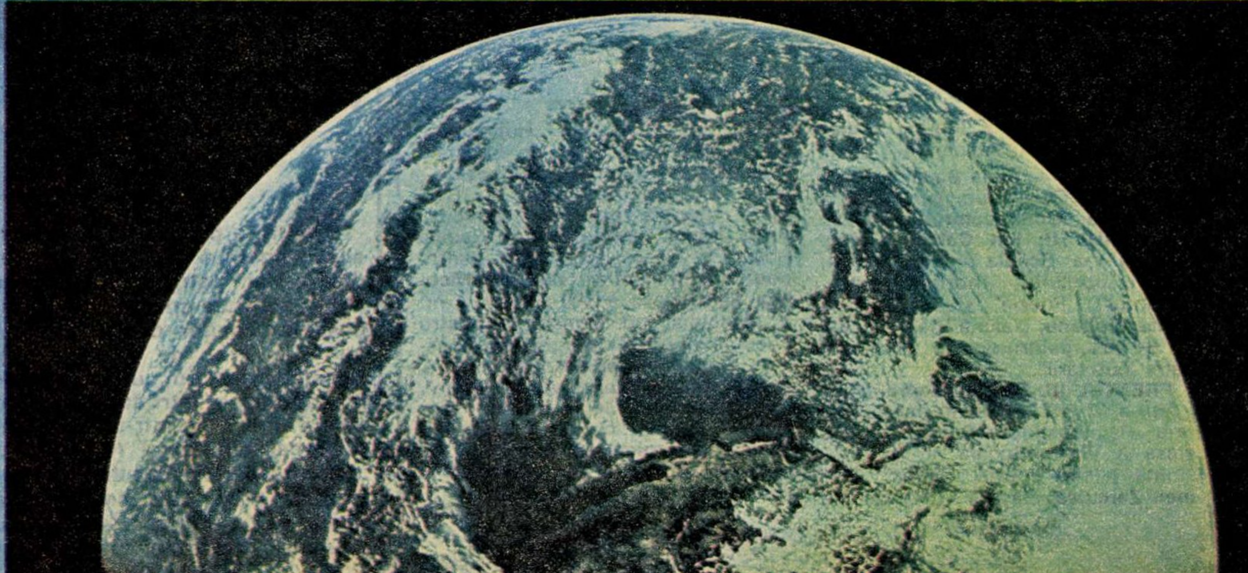

Școlară

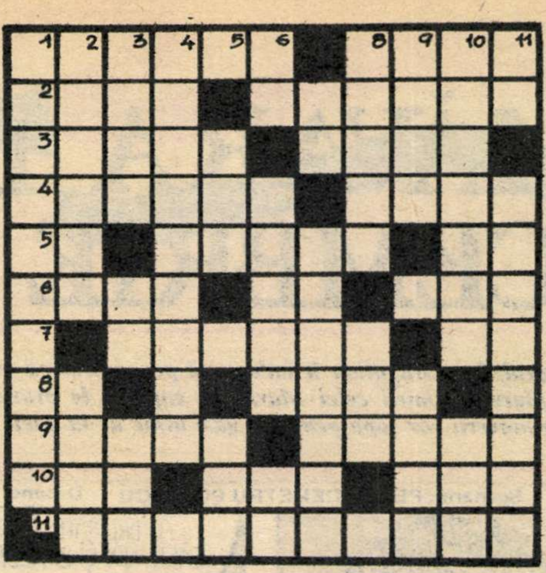

ORIZONTAL: 1) Principala activitate a elevilor. Program școlar. 2) Sarcină școlară. Transcriu explicațiile profesorului. 3) Rezultatele învățăturii. Bazele... muzicii. 4) Soldat din garda domnească (ist.). Vas sanguin. 5) Îndemn pentru cabaline. Spațiu pentru studiu colectiv. Țețe! 6) Privește. Botoșani (abr.). Rînd. 7) Simbol al luminii științei și culturii (pl.). Pronume personal. 8) Nelu Zărnescu. Operă de Giuseppe Verdi. 9) Imprimă manualele școlare. Nepotolită poftă de învățătură. 10) Metal prețios. Nu scoate o vorbă la... ascultare. Vechi steag turcesc. 11) Materie școlară (pl.).

VERTICAL: 1) Efortul de a-ți însuși cunoștințele. 2) Ipoteză, generalizare (pl.). „...ninge", cîntec de Gheorghe Dima. 3) Omenesc. Tudor Fotino. Interjecție cu care sînt opriți caii. 4) Nu-i nevoie de ea în cazul elevilor conștiincioși. 5) Conștiința de sine (art.). Temere... în fața oglinzii! 6) Articol nehotărît. Caietul de teme al... clasei. În lume! 7) Ovidiu Genaru. Școala le dezvăluie secretele. 8) Iarba crescută după cosire. Sufix cu sensul „familie de animale". 9) Cuvinte... potrivite. Acești. 10) Interes pentru învățătură. Năuc și fără cap! 11) Notă muzicală. Vocația școlarilor pentru anumite obiecte de studiu.

DICȚIONAR: TUI, PRR, EUL, RMT, IDE.

Dorin Arghir,
Onești — Bacău

Concurs fulger

La propunerea unei cititoare constante a revistei noastre, eleva Marioara Trofin, membră a Cercului „Micii matematicieni" de la Școala Grințieș, județul Neamț, vă oferim spre rezolvare cele zece probleme de mai jos, în cadrul unui concurs-fulger.

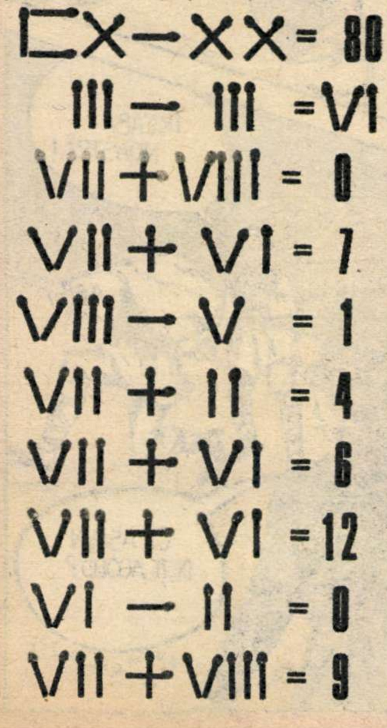

ARENA MATEMATICIENILOR

Precum vedeți, desenul nostru înfățișează zece operații aritmetice efectuate cu cifre latine. Din păcate, așa cum se prezintă, operațiile nu sînt corecte. Se cere să obțineți aceleași rezultate prin modificarea cifrelor latine sau a semnului operațiilor, astfel încît numărul total al bețelor de chibrit să rămînă același în fiecare din cele zece cazuri.

Cine se încumetă?

Trimiteți rezultatele voastre, prezentate citeț, pe adresa publicației noastre: Revista „Cutezătorii", Piața Scînteii nr. 1, București, cod 71341. Menționați pe plic: Pentru „Arena matematicienilor".

Din cele mai bune soluții va fi tras la sorți cîștigătorul premiului: un aparat fotografic!

Ing. LIVIU MACOVEANU

SOLUȚIILE JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

PRIN LIVEZI: 1) Az. 3) Gem. 5) Rău. 6) Imrc. 8) Sa. 9) Ga. 10) Oe. 11) Bu. 12) Apă. 13) Atalanta. 17) Nucă. 18) Ori. 19) Acii. 20) Caisă. 22) Mi. 23) Dur. 24) Atl. 25) Albă. 27) Uz. 29) Au. 30) Rar. 31) Udă. 33) Arse. 35) Ana. 37) Adio. 38) Par. 39) Ur.

FLUVIALĂ: Călătorie pe Dunăre.

ȘAH:
1. N:f7 D:f7 2. Cg5! D:g6 3. D:h7+! D:h7 4.Cf7 mat.

● CALEIDOSCOP ● CALEIDOSCOP ●

Șah

Soluțiile problemelor la concursul de șah „Călușul de fildeș"

1). Td1 + Re7 2. T: d8: (2... R: d8 3. N: b6 +).
2). 1... N: g2 + 2. R: g2 D: g4 + 3. Rh1 Df3 mat.
3). 1. Tb4 (1... Dc7 2. T: b7).
4). 1. C: g7 T: d6 2. Ce6 (2... Td2 3. Tg3 + Rh7 4. Th4 mat).
5). 1... Dc2 + 2. Ra1 Dd1 + 3. Ra2 Cb3 + 4. Ra3 Dal mat.
6). 1. f4 a5 2. f: g5 a4 3. Rg3 a3 4. Rh4 a2 5. g3 pat.
7). 1. De8 + (1... T: e8 2. Nd5 mat).
8). 1. T: b6 a: b6 2. Cf6 + (2... Rf8 3. Db6 Te7 4. Dd8 +).
9). 1. Tg5 D: f6 (1... D: c4 2. C: f7 mat) 2. Dd4 Tg6 3. T: g6.
10). 1... Dh1 + 2. R: h1 T: h4 ++ 3. Rg1 Th1 mat.
11). 1... T: b2 2. T: b2 C: c3 + 3. Ra1 Tg1 + (4. Tb1 T: b1 mat).
12). 1... Dc6 (2. D: c6 Td1).
13). 1. D: f8 + R: f8 2. Td8 + (2... Re7 3. Te8 mat).
14). 1.... N: f3 (2. N: f3 Ne5 cu mat imparabil).
15). 1... Th2 + 2. R: h2 Dh6 + 3. Rg1 N: d4 +.
16). 1. N: g6 + R: g6 2. Da6 + (2... Rg 5 3. f4 + ; 2... Rf7 3. Da2; 2... Rh7 3. Dd3 +).
17). 1. Ne4 + f: e4 2. Dd5 + Rc8 3. Dc6 mat.

Dacă (1... D: e4 2. T: e4 f: e4 3. Dd5 + Rb6 4. D: h5) și tot cîștigă.

18). 1. Cc6 (după care se vede că negrul pierde dama).
19). 1. Dc7 (1... Tc8 2 Db8 + T: b8 3. Cc7 mat).
20). 1... Tf8 2. Td8 Dh4 +

Rezultatele concursului, în numărul următor.

DIN LUMEA DESENELOR ANIMATE

Aveți șase coloane alăturate. Dacă le așezați în ordinea corectă, pe orizontale veți putea găsi:

1) Un rățoi devenit celebru, creat de acel maestru de necontestat al animației mondiale care a fost Walt Disney (1901–1966). 2) Îndrăgit marinar, mare amator de spanac, care a făcut înconjurul lumii cu aventurile sale. 3) Numele iepurelui, alt faimos personaj creat de Disney. 4) Celebru personaj realizat de Walt Disney în anul 1927, un șoricel de cîmp cu chip isteț și trăsături umane, care-i va aduce creatorului gloria. 5) O însoțeau pe Albă ca Zăpada în filmul care i-a adus lui Disney Marele trofeu de artă de la Veneția (1938). 6) Mama celor trei pisici, Toulouse, Marie și Berlioz, din filmul de desene animate „Pisicile aristocrate". 7) Gazda unor festivaluri internaționale ale filmului de animație.

1	L	D	N	D	A	O
2	Y	P	P	E	E	O
3	L	O	W	D	A	S
4	E	M	C	Y	K	I
5	C	P	T	I	I	I
6	S	D	C	A	E	U
7	I	M	M	A	A	A

Ana Moga

LINGVISTICĂ

(Monoverb anagramat: 3,1,5,1 = 10)

A cc A

Radu Stoianov,
Fundulea-Călărași

TICUȚĂ CEL UITUC

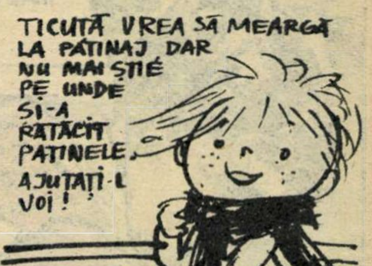
TICUȚĂ VREA SĂ MEARGĂ LA PATINAJ DAR NU MAI ȘTIE PE UNDE ȘI-A RĂTĂCIT PATINELE. AJUTAȚI-L VOI !

COPERTA NOASTRĂ

Foto: TUDOR CRISTEA

Pasiunea lecturii (Manuela Boatcă, Liceul de filologie-istorie, nr. 1, București).

CUTEZĂTORII 45 **Redacția revistelor pentru copii — București**

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR : **ION SBÂRNEA;** *PREZENTAREA ARTISTICĂ :* **POMPILIU DUMITRESCU;** *PREZENTAREA TEHNICĂ :* **VIOREL SÂMPETREAN**

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază

PRIMĂVARA DIN DECEMBRIE

Învățătorul Ion Dragalina îi îndeamnă pe oameni să meargă la Alba, la făurirea Unirii celei Mari, iar copiilor le promite că la venirea primăverii vor săpa pentru a găsi urme de la daci.

Scenariu: PETRU DEMETRU POPESCU **Desene: ELENA MIHĂESCU**

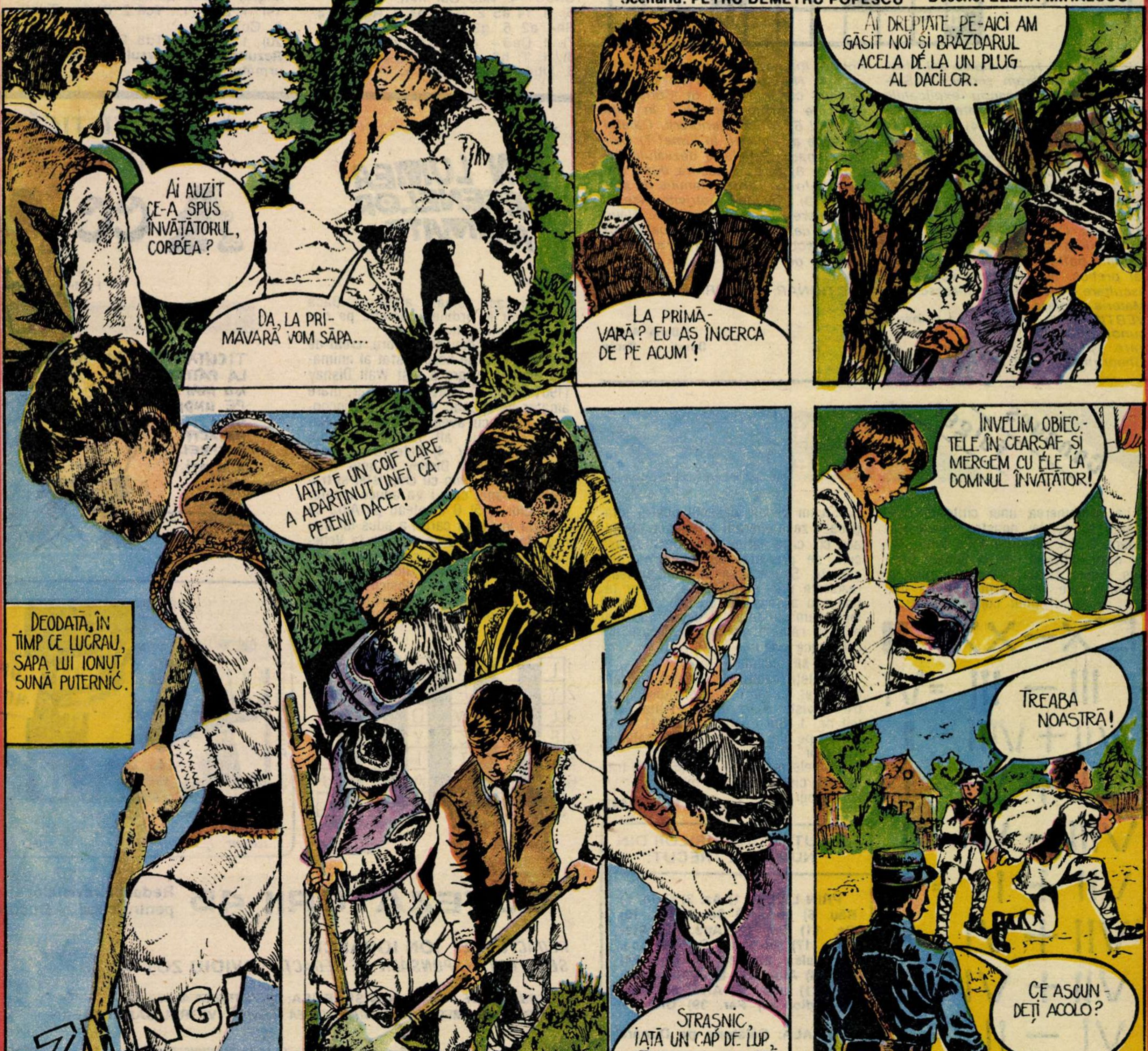
AI AUZIT CE-A SPUS ÎNVĂȚĂTORUL, CORBEA ?
DA, LA PRIMĂVARĂ VOM SĂPA...
LA PRIMĂVARĂ ? EU AȘ ÎNCERCA DE PE ACUM !
AI DREPTATE. PE-AICI AM GĂSIT NOI ȘI BRĂZDARUL ACELA DE LA UN PLUG AL DACILOR.
DEODATĂ, ÎN TIMP CE LUCRAU, SAPA LUI IONUȚ SUNĂ PUTERNIC.
ZING!
IATĂ, E UN COIF CARE A APARȚINUT UNEI CĂPETENII DACE!
STRAȘNIC, IATĂ UN CAP DE LUP, STINDARDUL DE LUPTĂ AL DACILOR! ESTE EXTRAORDINAR, IONUȚ!
ÎNVELIM OBIECTELE ÎN CEARȘAF ȘI MERGEM CU ELE LA DOMNUL ÎNVĂȚĂTOR!
TREABA NOASTRĂ!
CE ASCUNDEȚI ACOLO?

Va urma

ÎN SUMAR:

- Ritmuri pionierești în Festivalul Național „Cîntarea României“
- Uzinele... pe roți
- File din istoria școlii românești
- Semafor: „Matematică sau... fotbal?“
- Un nou concurs de enigmistică
- Rezultatele concursurilor „Paleta de aur“ și „Căluțul de fildeș“

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

46

JOI, 17 NOIEMBRIE 1988.
ANUL XXII (NR 1101)

CADRAN POLITIC

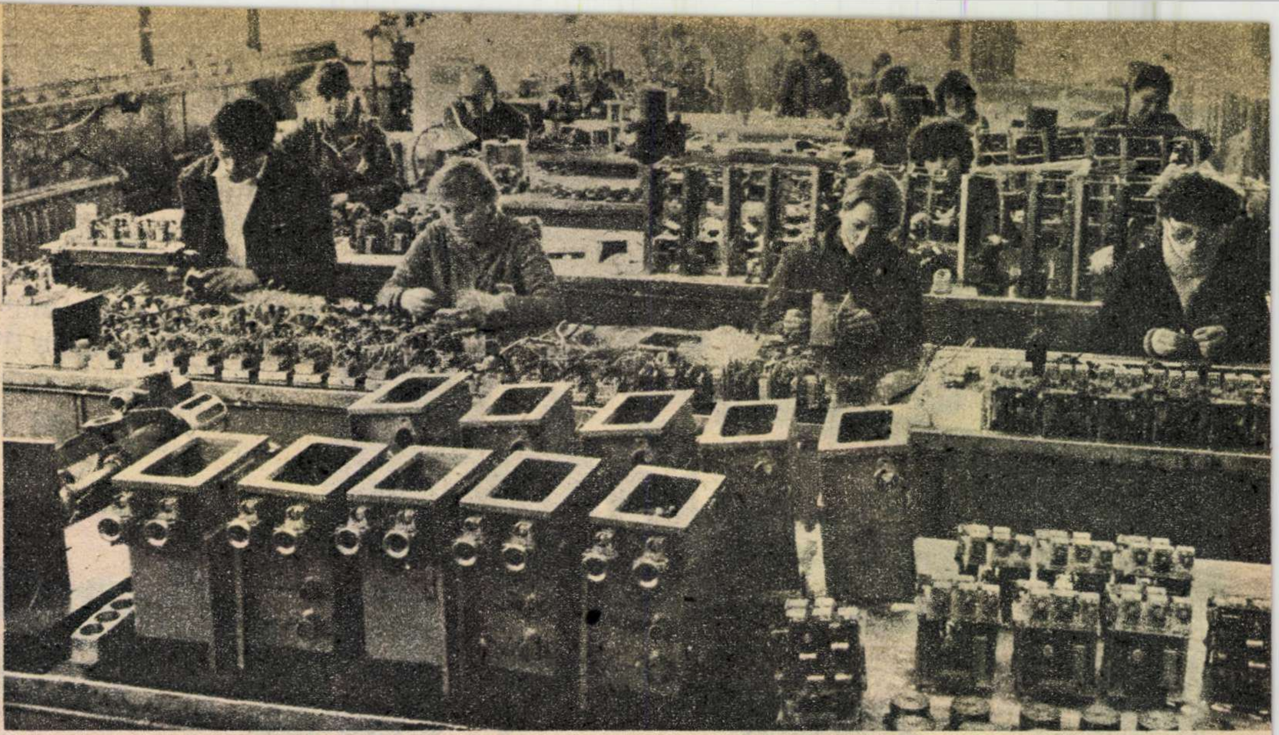

Țara întreagă răspunde prin remarcabile fapte de muncă îndemnurilor și chemărilor pe care secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a adresat comuniștilor, întregului nostru popor de a încheia cu succes al treilea an al actualului cincinal, de a asigura înfăptuirea exemplară a sarcinilor de plan pe întreaga perioadă 1986–1990. Acționînd potrivit ideilor și orientărilor cuprinse în Tezele din aprilie pentru Plenara C.C. al P.C.R., colectivele de oameni ai muncii, conduse de organele și organizațiile de partid, stabilesc și realizează în fiecare unitate economico-socială ample programe de perfecționare a întregii activități, de ridicare continuă a nivelului calitativ al tuturor produselor și bunurilor necesare economiei naționale și exportului. Se aplică, totodată, cu succes noi măsuri pentru creșterea productivității muncii, reducerea cheltuielilor de producție, organizarea pe baze științifice a tuturor locurilor de muncă și întreprinderilor. În acest fel, așa cum prevăd documentele partidului și statului nostru, se îndeplinește unul dintre obiectivele esențiale ale înfloririi patriei noastre în acest cincinal, și anume trecerea la dezvoltarea intensivă, calitativă a tuturor sectoarelor de activitate care va asigura o eficiență mai mare și competitivitate înaltă produselor.

Un rol important în această direcție îl are însușirea rapidă în producție a celor mai noi realizări ale științei și tehnicii, colaborarea strînsă dintre unitățile de învățămînt și cele de cercetare și producție. De altfel, experiența de pînă acum, care a demonstrat că putem realiza în multe întreprinderi produse de performanță, a stat la baza hotărîrii multor colective muncitorești de a acționa cu succes pentru ca rezultatele muncii lor să se ridice pe trepte tot mai înalte, așa încît produsele românești din multe sectoare și ramuri să fie de cel mai bun nivel tehnic și calitativ pe plan mondial. Aceasta dovedește în mod elocvent că poporul nostru dispune de o puternică forță creatoare, științifică pentru a îndeplini mărețele obiective ale făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Succesele înregistrate în această perioadă cînd pe cuprinsul întregii țări se aniversează un eveniment hotărîtor al istoriei noastre – împlinirea a 70 de ani de la făurirea statului național unitar român – dobîndesc semnificația hotărîrii puternice a comuniștilor, a tuturor celor ce muncesc de a acționa zi de zi pentru traducerea în viață a sarcinilor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului pentru acest an și întregul cincinal.

Orizont românesc

● **Colectivul Întreprinderii pentru amenajarea complexă și exploatare a rîului Dîmbovița** a raportat în aceste zile un succes deosebit: realizarea planului de investiții pe întregul an 1988 și, totodată, punerea în funcțiune a colectorului casetat de ape uzate și a albiei de apă curată pînă la Glina.

Ca urmare a eforturilor celor se muncesc în această întreprindere, alături de ale altor colective, albia nouă a Dîmboviței se integrează armonios în înfățișarea înfloritoare a Capitalei patriei noastre, ilustrînd marile prefaceri urbanistice și social-edilitare pe care le cunoaște Bucureștiul în ultimii ani. Odată cu acest succes, cei ce muncesc la Întreprinderea pentru amenajarea complexă și exploatare a rîului Dîmbovița și-au luat angajamentul de a realiza în cel mai scurt timp portul Glina și de a avansa cu lucrările de amenajare pentru navigație a rîului Dîmbovița aval de Glina.

● **Constructorii de utilaj petrolier din Tîrgoviște** au fabricat și livrat beneficiarilor externi un nou tip de instalație de foraj. Ea poate fi integral transportată pe remorci, iar timpul operațiilor de montare și demontare se reduce la jumătate.

● **Minerii de la Întreprinderea minieră din Bălan,** Harghita, au reușit să extragă și să prelucreze peste sarcinile de plan 75 de tone minereu, asigurînd în acest fel producerea unor cantități mai mari de cupru și pirită pentru economia națională.

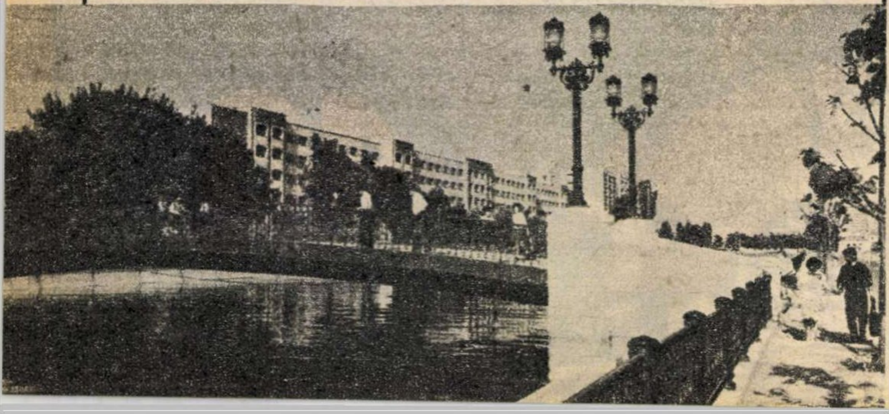

DICȚIONAR: FONDURILE FIXE

De la un cincinal la altul, în ultimele două decenii, țara întreagă cunoaște ample prefaceri înnoitoare, rod al politicii științifice a Partidului Comunist Român, al gîndirii novatoare a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Pe baza programelor de investiții stabilite au fost ridicate, în toate județele, mari obiective economice, ceea ce a permis dezvoltarea puternică a forțelor de producție pe întreg cuprinsul patriei, sporirea capacității tuturor ramurilor economiei naționale de a realiza produse tot mai diverse, de înalt nivel tehnic și calitativ.

Principalul factor care a contribuit și contribuie la întărirea potențialului tehnico-productiv al industriei, agriculturii, construcțiilor, transporturilor îl reprezintă **fondurile fixe.** *Acestea sînt bunuri materiale care se folosesc timp îndelungat, ani, zeci de ani, și care în această perioadă nu-și schimbă forma inițială. Fondurile fixe se împart în* **productive** *(strunguri, macarale, turbine electrice, locomotive etc.), pentru că participă direct la realizarea altor produse și bunuri necesare economiei naționale și* **neproductive,** *care sînt folosite pentru alte scopuri, cum sînt construcțiile de locuințe, școli, spitale, alte edificii social-culturale.*

Ponderea principală o dețin fondurile fixe productive, a căror valoare se ridică la 2 500 miliarde de lei, ceea ce reprezintă jumătate din întreaga avuție națională. Politica consecventă a partidului nostru de sporire continuă a capacității de producție a fiecărei ramuri se reflectă și mai bine dacă amintim că în anul 1948 valoarea fondurilor fixe productive era de numai 80 miliarde de lei.

În anii ce au urmat Congresului al IX-lea al partidului, dezvoltarea fără precedentă a economiei românești a pus pe primul plan creșterea puternică a ramurilor și subramurilor generatoare de progres tehnic în toate domeniile vieții economico-sociale. Astfel, este semnificativ în acest sens faptul că, în condițiile în care producția industrială a țării a sporit din 1965 pînă în prezent de aproape 7 ori, industria chimică, construcțiile de mașini, electronica și electrotehnica au înregistrat creșteri și mai mari, valorificînd superior noile cuceriri ale revoluției tehnico-științifice. În viitor, pe baza obiectivelor stabilite de conducerea partidului, industria, agricultura, celelalte ramuri ale economiei naționale vor cunoaște importante prefaceri calitative, potrivit programelor de organizare și modernizare a proceselor de producție, de perfecționare continuă a întregii activități.

Țara

E iarnă, dar eu
Simt mirosul cireșilor în floare.
Raza dimineții o simt în lumină,
Pămîntul cald
Îl aud sub picioare,
Iarba legănîndu-se
Prin roua lină.

Pun palma pe obrazul mamei cald
Și simt inima în mine cîntînd;
În lanuri de lumină
Mă scald.
România mi-i și zbor,
Și vis, și cuvînt.
În noi e întotdeauna primăvară.

Marna Botea
Școala nr. 30, Craiova

EDIFICAREA SOCIALISTĂ A PATRIEI

În lumea contemporană, România se afirmă din ce în ce mai strălucit ca o țară a cărei viață economico-socială se caracterizează printr-un ritm intens de mari prefaceri înnoitoare. Acest rodnic proces transformator a început în anul 1965, cînd tovarășul Nicolae Ceaușescu, ales la Congresul al IX-lea în funcția supremă de secretar general al partidului, a chemat poporul român să se cunoască mai bine pe sine, să-și evalueze în mod realist propria putere de muncă, de creație, să manifeste cea mai înaltă răspundere față de prezentul și viitorul țării. În cei 23 de ani care au trecut de atunci, au fost obținute înfăptuiri fără precedent în istoria patriei noastre.

Prin munca eroică a poporului, sub conducerea partidului, în anii Epocii Nicolae Ceaușescu au fost imprimate întregii economii naționale ritmuri înalte de dezvoltare și s-a afirmat un nou tip de civilizație — civilizația socialistă. Referindu-se la tot ce s-a construit în acești ani, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că oricine privește aceste înfăptuiri „poate să constate ce forță creatoare are un popor care a scuturat pentru totdeauna asuprirea și inegalitatea, a devenit stăpîn pe bogățiile naționale, pe destinele sale și își făurește în mod conștient propriul său viitor".

Ce a însemnat, de fapt, victoria socialismului? În primul rînd, proprietatea devenise în mod esențial socialistă, în sensul că mijloacele de producție aparțin întregului popor. Statul s-a transformat și el, în întregime, pe calea socialistă, poporul fiind deținătorul puterii politice. Dezvoltarea planificată a economiei, științei, învățămîntului și culturii, a ocrotirii sănătății, a tuturor domeniilor de activitate a căpătat, de asemenea, caracter socialist. Dar povara subdezvoltării, pe care o lăsase moștenire regimul burghezo-moșieresc de dinainte de 23 August 1944, mai apăsa încă asupra țării. Începuse opera de industrializare a României, dar realizările obținute erau modeste. Pînă în anul Congresului al IX-lea, ramuri industriale cum sînt construcția de mașini, chimia, mecanica fină, electrotehnica abia dacă începuseră să se contureze în cadrul economiei naționale. Cît despre electronică, despre automatizarea și cibernetizarea proceselor de producție nici nu putea fi vorba. Se încheiase cooperativizarea agriculturii, încă din 1962, dar în acest domeniu se mai lucra cu mijloace tehnice și cu tehnologii învechite. În același timp, știința românească se dezvolta încet. Abia la Congresul al IX-lea a fost subliniată cerința unei dezvoltări armonioase a societății românești, în condițiile asigurării echilibrului optim între toate domeniile și toți factorii de progres.

Numai dezvoltarea armonioasă și echilibrată a țării, pe toate planurile, inițiată și fundamentată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, avea să asigure ridicarea României pe trepte tot mai înalte de progres și civilizație. Conceptul nou, original, de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate avea să dea o perspectivă largă operei de construcție a noii orînduiri. Politica de acumulare promovată de partid, de secretarul său general, în temeiul căreia s-au alocat, an de an, cincinal de cincinal, în jur de 30 la sută din venitul național pentru dezvoltare, a impulsionat decisiv înflorirea întregii țări. Această politică se reflectă strălucit în marile și modernele platforme industriale ce au fost ridicate, în acești ani, în toate județele patriei; în noua revoluție agrară care asigură o puternică dezvoltare a agriculturii românești; în progresul tuturor domeniilor vieții economice și sociale din societatea românească; în creșterea nivelului de trai material și cultural. Iar acum, pe baza acestor mărețe realizări, se fac noi pași înainte. Devenirea României, în actualul cincinal și în perspectivă, pînă în anul 2000, se întemeiază pe concepția originală, profund științifică a partidului nostru, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, despre înfăptuirea, prin propriile forțe ale poporului român, a unei puternice baze tehnico-materiale a socialismului. Din această perspectivă sînt trasate liniile directoare ale continuării, pe o treaptă superioară, a dezvoltării forțelor de producție, a participării și mai puternice a științei și tehnicii la sporirea avuției naționale, la realizarea unei noi calități a muncii și a vieții.

În această uriașă operă constructivă se reflectă în modul cel mai profund concepția științifică, de esență revoluționară, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia socialismul se înfăptuiește cu poporul și pentru popor. Într-adevăr, tot ce s-a realizat pînă în prezent în România, în anii Epocii Nicolae Ceaușescu, constituie rezultatul muncii poporului. Tot astfel, ceea ce se va înfăptui de aici înainte în temeiul programelor elaborate de partid, la Congresul al XIII-lea, va fi rodul muncii poporului, destinate lui —, bunăstarea materială și spirituală a întregului popor constituind țelul suprem al politicii Partidului Comunist Român.

România a parcurs, în anii de după cel de-al IX-lea Congres al partidului, un drum al progresului necontenit, al progresului multilateral. Iar în prezent, în cel de-al optulea cincinal, care se va încheia în 1990, obiectivul fundamental îl constituie trecerea României de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la un stadiu nou, superior, de țară socialistă mediu dezvoltată. În perspectivă, pînă la sfîrșitul acestui secol, va deveni țară socialistă multilateral dezvoltată. Acest drum impetuos al României socialiste pe coordonatele prezentului și ale viitorului, trasat de partid, de secretarul său general, este opera măreață a poporului român.

● Cum își organizează timpul un pasionat de fizică ● Întîmplare cu o lectură plăcută, dar cu un epilog și mai plăcut ● Barometrul clasei a VII-a E indică timp favorabil pentru note bune!

DISCIPLINA

...de la minutarul ceasului la îndeplinirea propriilor îndatoriri

Gabriel Șutac, din clasa a VIII-a B a Școlii nr. 3, Suceava, este cunoscut printre cei 2 000 de elevi cîți învață aici ca un mare pasionat de fizică. Îi place să lucreze în laborator, să rezolve în fiecare zi probleme dintre cele mai complicate. La concursul de fizică din anul școlar trecut, el și-a reprezentat clasa pînă la etapa republicană, de unde s-a întors cu o mențiune. În cartea de onoare a unității, numele lui se află alături de alte 16 nume de elevi care au venit victorioși de la etapa republicană a concursurilor pe obiecte de studiu. De fapt, prin întregul său comportament, Gabriel și-a cîștigat încă din clasa a V-a stima colegilor. Ei nu-și amintesc ca acesta să fi întîrziat vreodată de la ore, notele lui demonstrează că zi de zi vine la școală foarte bine pregătit, iar atunci cînd în detașament i se încredințează vreo misiune, succesul îndeplinirii ei este asigurat.

— Cum reușești tu, Gabriel, să obții rezultate bune în tot ceea ce întreprinzi?

— Cred că datorită unei anumite discipline pe care mi-am impus-o și de la care caut să nu mă abat niciodată.

— Vrei să fii mai explicit?

— Fără disciplină nu-ți poți îndeplini îndatoririle pe care le ai la această vîrstă și nici nu-ți poți cultiva o pasiune. Asta înseamnă, în primul rînd, muncă, perseverență, voință, și mai înseamnă un spirit de ordine cu care trebuie să te deprinzi, pentru că nimic nu se rezolvă de la sine. Trebuie să știi cum să muncești ca să reușești.

— N-ai fost tentat niciodată să lași pe mai tîrziu ceea ce ți-ai propus la un moment dat?

— Sigur că e plăcut, de pildă, să joci fotbal sau să mergi la cinema în loc să-ți rezolvi temele la matematică. Eu am căutat să acord fiecărui lucru un timp al său, chiar și jocului. Așa am reușit să-mi fac timp suficient pentru a rezolva zilnic un număr de probleme de fizică și să aflu multe noutăți din acest domeniu. Ziua mea de lucru ar putea părea unora cam încărcată, dar nu e așa. Îmi rămîne destul timp pentru lectură, pentru fratele meu mai mic și pentru a o ajuta pe mama la cîte ceva prin casă, pentru a merge la vreun concert sau a fi alături de colegii mei la acțiunile detașamentului.

Concluzia lui Gabriel este limpede: fără disciplină nu poți realiza ceea ce ți-ai propus.

La aceeași concluzie au ajuns și pionierii clasei a VII-a E, o clasă fruntașă pe școală, atît la învățătură cît și în activitățile pionierești. Sorin Morariu, comandantul detașamentului, ne spune că acest succes se datorează tuturor membrilor colectivului.

Fiecare pionier din această clasă deține de-acum o experiență în privința disciplinei. Pentru unii ea începe de la „gospodărirea" timpului de care dispun după orele de școală. Pentru alții, din momentul în care intră pe poarta școlii sau cînd se așază în bancă. Sînt însă unii care spun că disciplina își poate spune cuvîntul chiar și într-o excursie. Unora le-a trebuit ceva timp pentru a reuși să renunțe la unele tentații.

...Într-o dimineață Daria Moșneguțu s-a așezat la masa de lucru cu gîndul să-și facă tema la limba română. Celelalte lecții și le pregătise de cu seară. În timp ce își așeza pe masă cele trebuincioase, gîndul îi zbură la cartea pe care tocmai o începuse cu cîteva zile în urmă. „Să citesc mai întîi cîteva pagini, și-a zis. Și a citit pînă în clipa în care, uitîndu-se la ceas, și-a dat seama că trebuie să plece degrabă la școală. Firește, cu tema nefăcută. „Cînd a venit ora de limba română, m-a încercat un sentiment de teamă că voi fi ascultată, dar mi-a fost și rușine. N-am avut liniște pînă cînd am ajuns acasă și mi-am pregătit tema. Cu întîrziere, dar mi-am făcut-o".

E foarte bine să citim cît mai mult. Lectura este plăcută și folositoare tuturor. Fiecărui lucru trebuie să-i acordăm însă timpul cuvenit. Daria și-a dat seama de greșeala ei și pentru modul cum a reparat-o merită felicitată. Epilogul putea fi însă altul.

Despre astfel de întîmplări, pionierii clasei a VII-a E vorbesc acum la trecut. Arareori se mai discută despre un coleg întîrziat sau neatent la ore. Gabriel, care anul trecut intra la ore cu întîrziere, deranjîndu-și colegii, s-a aflat în această toamnă în rîndul fruntașilor la practica agricolă. A fost mereu alături de colegii lui, dovedind că e un copil harnic. Adina Bulgaru caută acum să-l ajute pentru recuperarea rămînerilor în urmă la învățătură. „Gabriel ne-a demonstrat că poate să învețe, iar noi vom fi alături de el pentru a-i asigura reușita", ne spune Sorin Morariu.

Discutînd despre spiritul gospodăresc, aflăm că la înfrumusețarea clasei, a școlii întregi participă toți pionierii detașamentului și chiar în sport sînt demni de laudă. Numărul notelor bune și foarte bune se află în creștere și cu toții au trăit o mare bucurie cînd Dan Bistriceanu, care odinioară se număra printre cei care le dădeau probleme în privința învățăturii, a primit nota zece la chimie. Cătălin Maxinesi, care a folosit multe zile de vacanță pentru a-și rescrie citeț și frumos caietele de teme la matematică și română, și-a dat seama că în tot ceea ce faci trebuie să fii ordonat și să reușești să te autocontrolezi.

E greu să fii disciplinat? Nu, nu e greu deloc atunci cînd ai voință, cînd vrei să-ți îndeplinești îndatoririle cum se cuvine. Ne-o confirmă Gabriel Șutac, prin rezultatele muncii lui, ca și pionierii clasei a VII-a E. Le dorim succes și pe mai departe!

ECATERINA ROȘCA

Foto: VALENTIN MOSCALIUC

PIONIERII ÎNTÎMPINĂ ANIVERSAREA MARII UNIRI DE LA 1 DECEMBRIE 1918

Imagini din Alba Iulia

În aceste zile, în întreaga țară au loc ample manifestări dedicate aniversării a 70 de ani de la făurirea statului național unitar român. Alba Iulia, această vatră de istorie milenară, unde Mihai Viteazul a înfăptuit cea dintîi unire a Țărilor Române, unde la 1 Decembrie 1918 visul de aur al unirii tuturor românilor s-a împlinit pentru totdeauna, a devenit locul în care numeroși pionieri nu numai din județul Alba, ci și din alte colțuri ale patriei vin să evoce emoționantele file din cronica Marii Uniri. Pentru copiii care trăiesc, muncesc și învață în Alba Iulia, orașul natal le este permanentă carte deschisă spre cunoașterea atîtor pagini glorioase de istorie, de înalt patriotism. Prin tradiție, ei organizează numeroase acțiuni și spectacole-evocare la Muzeul Unirii, iar mulți elevi din clasele a II-a din școlile municipiului trăiesc emoționantul moment al primirii cravatei roșii cu tricolor, al rostirii celui dintîi salut de pionier fie în Sala Unirii, fie în preajma statuii lui Mihai Viteazul, a obeliscului înălțat în memoria lui Horea, Cloșca și Crișan sau în alte locuri de rezonanță istorică ale orașului. Chiar la încheierea ediției acestui număr, de la fotoreporterii subredacției „Cutezătorii" de la C.P.Ș.P. din Alba Iulia ne-a sosit un voluminos top de imagini care surprind secvențe din cele mai recente acțiuni dedicate aniversării marelui eveniment istoric de la 1 Decembrie 1918.

ILEANA PIȚA

Rezultatele concursului FOTOREPORTER „CUTEZĂTORII"

ediția 1987–1988

Încheiem acum o etapă a concursului nostru care a devenit, de fapt, un concurs permanent! Lucrul acesta vi se datorează, în primul rînd, vouă, dragi prieteni fotoreporteri, care vă dovediți din ce în ce mai harnici și mai pricepuți în arta de a surprinde și a reda... viața. Pentru că, într-adevăr, fiecare imagine trimisă de voi la redacție înseamnă bucuria de a fi copil în România de azi, mîndria de a fi școlar silitor, satisfacția de a construi cu propriile mîini — azi la scara machetei, dar mîine în marile întreprinderi — mașini, vapoare, aparate electrice... Un univers de preocupări pe care voi, colaboratorii noștri statornici, vă străduiți să-l cuprindeți. Vă felicităm!

PREMIUL I: Cercul foto, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Tîrgoviște.

PREMIUL II: Cercul foto, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Sibiu.

PREMIUL III: Cercurile foto de la casele pionierilor și șoimilor patriei din Cîmpulung Moldovenesc, jud. Suceava; Bicaz, jud. Neamț și Slobozia, jud. Ialomița.

MENȚIUNI: Cercurile foto de la casele pionierilor și șoimilor patriei din Alexandria, Bacău, Pitești, Odorhei, Tulcea, Alba Iulia, Zalău.

PREMII INDIVIDUALE: Gheorghița Mihai, Mugurel Mogoș, Vasile Pop și Florentina Stan, C.P.Ș.P., Tîrgoviște; Anca Molinescu, Dan Codreț și Cezar Mario Popescu, — C.P.Ș.P., Slobozia; Ioan Condreț — C.P.Ș.P., Bacău; George Simulescu, Mircea Spineiu, C.P.Ș.P., Sibiu; Daniel Zaharia, Dan Palaghioi, Ioan Amariei, C.P.Ș.P. Cîmpulung Moldovenesc; Cristian Albescu, Școala nr. 3, Cîmpulung Moldovenesc; Alina Enechine; Cornelia Șfichi, Irina Vasilache, C.P.Ș.P., Bicaz, jud. Neamț; Marilena Bercherutte, Simona Grigorov, C.P.Ș.P., Tulcea; Corina Vasilovici și Luminița Buruiană, C.P.Ș.P., Iași; Svela Iosif — Școala nr. 4, Odorhei, jud. Harghita; Gheorghița Darie — Școala nr. 1, Sita Buzăului; Manuela Nicolcea, Școala nr. 8, Călărași; Petru Asan — C.P.Ș.P., Galați; Adrian Iordache, C.P.Ș.P., Piatra Neamț; Lucian Simina — C.P.Ș.P., Deva; Laura Feler, Școala nr. 14, Cluj-Napoca, Ștefan Paraschiv — Școala nr. 5, Buzău; Onoriu Felea, C.P.Ș.P., Arad; Dorin Hendrea, C.P.Ș.P., Zalău; Emanuela Butunoiu, Școala nr. 9, Bîrlad; Gheorghe Ardeleanu, Școala Șicula, jud. Arad.

Pe lîngă premiile în obiecte, pionierii premiați vor primi Almanahul „Cutezătorii" 1989 și Almanahul „Vacanța Cutezătorilor".

Ritm

● **O amplă acțiune-evocare,** dedicată Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, au organizat recent, în sala Cinematografului „Astra", membrii cercurilor de istorie și muzeografie din municipiul Brașov ● **Și la Aleșd,** județul Bihor, a avut loc o acțiune asemănătoare, organizată sub genericul „Măreția Unirii" de către elevii claselor V—VII din școlile orașului ● **Un original dialog al artelor** i-a reunit, de curînd, pe pionierii iubitori ai scrisului și ai penelului din județul Iași. El a fost găzduit de către membrii binecunoscutului cerc literar-plastic „Fiii Cătălinei" de la Școala Buhalnița — Cepelnița, care au ținut să-și invite oaspeții și la vernisajul unei expoziții cuprinzînd cele mai noi desene și picturi pe care le-au realizat ● **Membrii cercului de artă plastică** de la C.P.Ș.P. din Botoșani ne anunță și ei o noutate: și-au propus ca în acest an (de fapt s-au și apucat de lucru) să-și înfrumusețeze atelierul cu o frescă intitulată „Sîntem vlăstare de lumină" ● **Cum va arăta o viitoare exploatare minieră cosmică?** Puteți vedea din fotografia care înfățișează macheta „Expomin" — realizată de către pasionații tehnicii de la C.P.Ș.P. Gura Humorului, județul Suceava. Precizăm că lucrarea a fost distinsă cu premiul I la ediția din acest an a concursului „Start spre viitor", așa încît folosim prilejul să-i felicităm pe autorii ei ● **Cu modelele** participante tot la ediția 1988 a concursului „Start spre viitor", membrii cercului de automodele de la C.P.Ș.P. Tg. Jiu au ținut să le ofere colegilor din celelalte cercuri o spectaculoasă demonstrație de îndemînare și conducere pe pista cartodromului lor ● **Deși toamna** a desfrunzit grădinile și livezile, în laboratorul pasionaților pionieri agrobiologi de la C.P.Ș.P., Alba Iulia, a început o nouă... primăvară! Dovadă, micile plante care abia au încolțit și a căror evoluție e urmărită și notată la zi de către membrele cercului în caietul lor de studiu și observații.

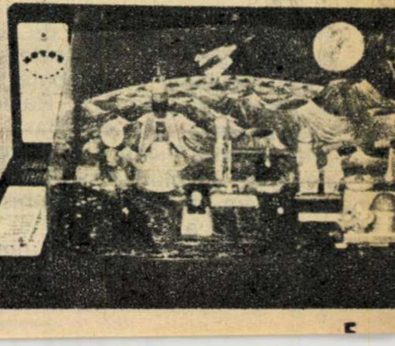

RITMURI PIONIEREȘTI ÎN FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

Au trecut mai multe săptămîni de la începerea noului an școlar și notele bune și foarte bune la învățătură au și început să-și ia locul în cataloage. Este cunoscut faptul că purtătorii cravatei roșii cu tricolor, în paralel cu învățătura, cu activitățile în atelierele școlare, în grădina școlii sau în campaniile de recoltare din această toamnă, se pregătesc intens și pentru a participa la actuala etapă a Festivalului Național „Cîntarea României". Toate formațiile de teatru, corale, de dansuri, cinecluburile pionierești, brigăzile artistice, cenaclurile literare etc. se află într-o adevărată efervescență a activităților cultural-artistice și de creație. Dovadă și cele cîteva aspecte surprinse de noi în cele ce urmează. Pînă la confruntarea pe marea scenă, timpul care a mai rămas trebuie folosit cu eficiență și încredere. Tuturor le dorim succes!

ION CRÎNGULEANU

COPIII ȘI ARTELE

Cîntec și dans

„Ce minunată dansatoare, cîtă grație, sensibilitate..." — exclamă încîntați spectatorii. „Am văzut-o și ca solistă de dans modern, foarte dinamică, plină de temperament" — adaugă cineva. „Știam că Ramona are o voce frumoasă, dar și la orgă cîntă excelent".

Credem că e timpul să-i lămurim pe cititorii noștri. Această talentată pionieră artistă — care a debutat ca solistă vocală la vîrsta de... patru ani, iar apoi a devenit și dansatoare — se numește Ramona Rarinca și este elevă în clasa a VI-a la Școala nr. 30 din Brăila. Bineînțeles, ea este și... de mai multe ori premiată! La precedenta ediție a Festivalului Național „Cîntarea României" a cucerit două premii I ca solistă vocală și de dans modern, dar a făcut parte și din corul amintitei școli, distins cu locul I, iar grupul vocal-instrumental și formația de dans clasic a căror membră este s-au clasat pe locul III. Trebuie însă să mai adăugăm că Ramona este o elevă care din clasa I și pînă acum a încheiat anii școlari cu... 10 absolut! Așteptăm s-o aplaudăm la scena deschisă a noii ediții a festivalului și, bineînțeles, s-o felicităm pentru noile ei succese la învățătură.

Poftiți la teatru!

Primele apariții pe scenă ale Isabelei Murariu, elevă în clasa a VI-a la Liceul Național din Iași, ayuseseră loc la vîrsta... grădiniței. Încă de pe atunci îi plăcea să recite poezii, era foarte receptivă la sfaturile privind modul de interpretare al micilor roluri care i se încredințau, iar în fața spectatorilor n-avea deloc emoții! Devenind școlăriță, a fost cooptată în cadrul binecunoscutului studio de teatru „Roua gîndului" de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Iași. Fire veselă, sociabilă a reușit să-și cîștige repede prietenia partenerilor săi de echipă. Dar ea este, în același timp, și o elevă foarte ambițioasă și perseverentă, muncește mult și acasă, și la repetițiile din studiou, căutînd să devină cît mai veridică în rolurile pe care le interpretează. Disponibilitățile sale artistice atît de bogate și-au găsit afirmarea într-o gamă foarte variată de ipostaze scenice. Un mare succes l-a înregistrat cu interpretarea fragmentului „Sfat cu sora soarelui" din „Dumbrava minunată" de Mihail Sadoveanu, pentru care a și fost răsplătită cu locul I la precedenta ediție a Festivalului Național „Cîntarea României". Și tot atunci, împreună cu echipa, care prezenta piesa „Cine și-a pierdut fabula?" (adaptare după Mihai Georgescu), s-a bucurat de cucerirea locului II pe țară. Dar iată că în poemul dramatic „Despre nucul din vis, de unde ai aflat?" (adaptare după Cătălin Ciolca), ea joacă excelent și în travesti – rolul unui... băiat – iar în piesa „Extraordinarele aventuri din cetatea lui Trim al III-lea" apare în mai multe ipostaze, deși, mărturisea ea, preferă să joace rolul cavalerului Oral. Desigur, noua stagiune artistică 1988–1989 îi va oferi prilejul de a cuceri noi aplauze pe scenele pionierești ieșene.

ILEANA PIȚA

Un film pentru voi: „FIUL STELELOR"

Producție a Studioului „ANIMAFILM"

Născut în Cosmos, pe astronava **Argos,** *Dan este separat de părinții lui în timpul unei manevre de salvare a unui alt pilot pămîntean, și va fi crescut, instruit și educat de către computerul Bob și nostimii locuitori plutitori ai unei planete pe care eșuează* **Argos,** *alături de alte nave, conduse de făpturi raționale de pe alte planete. Toate aceste nave sînt atrase către planetele unei zone speciale, foarte periculoase pentru navigația cosmică,* **zona Van Klett,** *care se dovedește a fi, în întregime, o făptură cosmică inteligentă, dar rea, care vrea să domine Universul.*

Dan crește, se transformă într-un Făt-Frumos galactic ce va elibera, pînă la urmă, toate făpturile înlănțuite de „geniul rău" al zonei, și cînd toate probele sînt trecute, după ce îl învinge pe odiosul Van Kleft și-și regăsește părinții (eșuați pe o mică planetă), totul se dovedește a fi numai un test, o încercare la care – prin Dan – este supusă omenirea. Datorită bunătății și generozității pe care el o arată, oamenii Pămîntului demonstrează că sînt capabili să stea alături de cele mai dezvoltate făpturi inteligente extragalactice. Acesta este, pe scurt, subiectul filmului „Fiul stelelor", un film minunat, o creație a acestui prieten al copiilor care este scenaristul și regizorul Mircea Toia (autor, cu cîțiva ani în urmă, al mult gustatului serial **Misiunea spațială Delta,** *alături de C. Cazan), o demonstrație de imaginație științifico-tehnică și, pînă la urmă, un film despre prietenie și pace.*

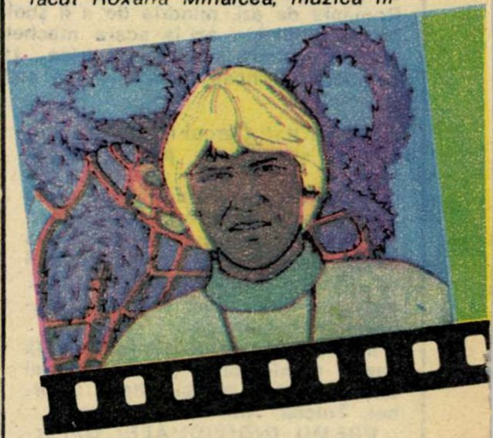

Animația a fost asigurată de C. Cazan, Adela Crăciunoiu, D. Chisovsky, A. Gheorghiu, filmările le-a făcut Roxana Mihalcea, muzica filmului a fost compusă de Șt. Elefteriu, iar personajele au vorbit cu vocile unor actori iubiți de copii – printre ei, I. Caramitru, M. Albulescu, M. Ureș, Alexandrina Halic.

Un cadou frumos, acest film, „Fiul stelelor", oferit tinerilor spectatori, la mijlocul toamnei, un cadou pentru care Studioul „Animafilm" merită aplauzele lor și felicitările părinților.

ALEXANDRU MIRONOV

Limba noastră-i o comoară

VICTOR EFTIMIU

Unul dintre cei mai însemnați scriitori din literatura noastră, autor a peste o sută de volume, **Victor Eftimiu,** *(1889–1972), se remarcă și prin aceea că întreaga sa creație vădește o exemplară dragoste pentru puritatea și bogăția limbii române, pentru șlefuirea expresiei literare. De o mare valoare artistică sînt, fără îndoială, sonetele sale. Victor Eftimiu, poet, dramaturg și prozator, este și autorul care a dat literaturii noastre cel mai mare număr de sonete, „701 sonete" se intitulează unul dintre volumele sale. Cele mai frumoase poeme au fost reunite într-un volum selectiv al cărui titlu,* **Odă limbii române,** *semnifică încă o dată marea sa prețuire pentru acest inestimabil tezaur care este limba noastră.*

Victor Eftimiu este și autorul unor scrieri pentru copii printre care: **Păunașul codrilor, Prichindel, Iepurașul de turtă dulce, Basme, Focul, Omul de piatră,** *cărți care au încîntat și încîntă copilăria.*

Alcătuire de cuvinte românești,
Îți văd prin veacuri înnoita bogăție...
Întinerind pe zi ce-mbătrînești,
O, grai din viitor, mărire ție!

Din auroră, magic te-arătai...
Ai preschimbat bordeiele-n palate.
Te văd cum gloriosul drum ți-l tai
În falduri de sonorități catifelate.

……

Mărire ție, grai din viitor!
Înalte minți se vor scălda în tine...
Ai fost un lac — ești valul curgător,
Ești fluviul impetuoaselor destine.

……

ATELIER LITERAR

Iliuță Rafael Mutu *(cl. a VIII-a, București). Există oameni care pot vorbi și-o zi întreagă în versuri, fără să facă însă nici o poezie adevărată. Alții, dimpotrivă, aleg doar cîteva cuvinte și acelea nu-s altceva decît perle, adică o poezie de valoare. Frumoase sînt versurile „Bunicii mei sînt oameni buni/ cu meserii luate din străbuni", dar ce ne facem cu poezia intitulată „Cartea", unde ești cam neglijent cu cuvintele: „Cartea cea dulce și frumoasă/ Cînd am să o pun pe masă/ Am să scriu și-am să citesc/* **Dulce-i** *mame să-i povestesc". Interesant, dar se poate ușor vedea că mai ai încă de citit cartea despre care vorbești și multe altele, de învățat la gramatică și... mai vedem. Important e să ai mult curaj, tragere de inimă și să prinzi gustul hărniciei și cînd citești, și cînd scrii.*

Elena Mărgineanu *(cl. a IV-a, Tîrgoviște). Deși ești în clasa a IV-a, stăpînești bine atît ritmul cît și rima, dovedind multă strădanie în a scrie coerent, cum se întîmplă în această transcriere naivă: „Dintr-un colț de stîncă/ S-a ivit o floare/ Gingașă, firavă/ Și îmbietoare./ Soarele o rază a trimis spre ea/ Încălzind-o toată cu căldura sa". Nu-i așa că-ți place Dimitrie Bolintineanu? Foarte bine! Citește-i și pe alți poeți clasici și contemporani de valoare. Vei avea numai de cîștigat. Mai scrie-ne.*

Nicoleta Dimitrev *(cl. a V-a, Satu Mare). Ne spui în scrisoare că ești hotărîtă să obții și în acest an note peste 9. Succes și felicitări. Credem însă că trebuie să mai muncești încă pe încercările tale literare, în așa fel încît ele să devină poezii cu adevărat. Iată ce spui tu într-o compunere mai recentă: Pămîntul, pomii, cerul/ Oamenii, roadele, cerul/ Izvoarele și rîurile/ Marea/ Minereurile, bogățiile/ Sarea,/ Școala și cu casa/ Căminul și creșa/ Fete și băieți/ Sînt țara mea". Foarte adevărat. Dar această înșiruire simplă de cuvinte încă nu formează o poezie, deși toate cuvintele de mai sus au lumina lor, au tot ce le trebuie ca să devină versuri și poezie. Mai încearcă. Dar nu uita să și citești multe cărți de basme și poezii și nu vei fi decît în cîștig.*

Izbînzile și nereușitele semnalate mai sus pot fi ușor subliniate și în rîndurile pe care ni le-au trimis: Marius Mușat (București), Daniela Hendrea (Zalău), Ovidiu Simen (Sibiu), Aurelian Preda (București). Tuturor le urăm mult succes în activitățile din biblioteci și cenacluri, în orele de limbă română și la gazetele de perete, invitîndu-i ca pe viitor să ne trimită lucrările cele mai reușite din ultima perioadă, în așa fel încît ele să devină publicabile.

ION CRÎNGULEANU

Istoria unui cuvînt:

PĂDURE

Cuvîntul latinesc **silva**, care însemnează „pădure", nu s-a păstrat în limba noastră; numai un derivat adjectival al acestuia, **silvaticus,** e recunoscut ușor în **sălbatic**, de care se deosebește prin unele modificări fonetice normale. Înțelesul inițial al lui **sălbatic** a fost echivalent cu locuțiunea adjectivală „de pădure", regăsit încă în îmbinări lexicale de felul acestora: **cireșe sălbatice, vie sălbatică, fructe sălbatice, animale sălbatice.**

Se înțelege de la sine că menținerea lui **silvaticus** stă în legătură cu faptul că exprimă o însușire care intră în opoziție cu „îngrijit de mîna omului, cultivat, domesticit".

Și familia lexicală a lui **sălbatic,** formată în interiorul limbii române cu diferite sufixe, se raportează la înțelesul „pădure". Așa sînt substantivele **sălbăticie, sălbăticiune** și **sălbăticime,** verbul **a se sălbătici**, adverbul **sălbăticește** etc.

Cu vremea înțelesul primar al lui **sălbatic** s-a depărtat mult de echivalentul „de pădure". El se referă la ființe nedomesticite, la plante necultivate, care cresc de la sine, la oamenii primitivi, care aparțin primei perioade de dezvoltare a societății.

Pentru sensul „pădure", limba noastră a moștenit cuvîntul latinesc **palus, paludis,** care însemnează „baltă, mlaștină, apă stătătoare", pe care îl recunoaștem în derivatul modern **paludism** „friguri de baltă, malarie", neologism provenit din franceză.

Din punct de vedere fonetic, la forma de acuzativ, **paludam**, consoana **l** și-a schimbat locul cu **d**, rezultînd forma **padulem.** Schimbarea poziției unui sunet în complexul sonor al cuvîntului se numește metateză. **Padulem** a evoluat normal: **a** neaccentuat a devenit **ă, l** intervocalic s-a transformat în **r**, consoana finală a dispărut.

În privința modificării de înțeles, trebuie să avem în vedere faptul că în perioada colonizării Daciei de către romani creșteau în bălțile și mlaștinile din zona Dunării o vegetație mare și deasă și chiar păduri imense. Nu e lipsit de interes să amintim că prin mijlocul Munteniei se aflau cîndva **Codrii Vlăsiei**. În structura lexicală a numelui propriu Teleorman se află un termen care însemnează „pădure". Așadar, transferul semantic de la „baltă" la „pădure" al cuvîntului **padulem** s-a putut produce fără dificultăți.

Înțeleasă în felul arătat aici, etimologia lui **pădure** este un argument sigur pentru adevărul că poporul român s-a format atît în zonele de munte ale Daciei, cît și în ținuturile de cîmpie de la Dunărea de jos sau din Transilvania.

GR. BRÂNCUȘ

Premiile concursului de artă plastică
„PALETA DE AUR"-1988

Premiul I
— Virginia Marina, Școala din Albeștii de Argeș
— Vasilica Pricope, Școala nr. 2, Bîrlad — Vaslui
— Nicoleta Cristea, C.P.Ș.P., Urziceni — Ialomița.

Premiul II
— Bianca Chiriloiu, Școala din Albeștii de Argeș
— Borbála Koppándi, Liceul „Nicolae Tonitza", București
— Cătălin Prisecaru, Școala nr. 2 Buhuși — Bacău.

Premiul III
— Lucian Artene, Școala nr. 2, Bîrlad — Vaslui
— Alina Negru (5 ani), C.P.Ș.P., Timișoara
— Mirela Bălan, C.P.Ș.P., Drăgășani — Vîlcea

Mențiuni
— Adriana Stoian, Școala nr. 36, București, Sector 6
— Mădălina Ilie, C.P.Ș.P., Urziceni — Ialomița
— Aurelia Hunea, Școala nr. 10, Bîrlad — Vaslui
— Imola Buka, C.P.Ș.P., Tîrgu-Mureș
— Ioan Popa, Școala nr. 2, Buhuși — Bacău
— Stelian Barbu, Școala din Slobozia — Ialomița
— Victoria Nițescu, Școala nr. 6, Timișoara
— Dragoș Popescu, C.P.Ș.P., Focșani — Vrancea
— Ana Maria Popa, Școala nr. 2, Zănești — Neamț
— Daniela Popescu, C.P.Ș.P., Urziceni — Ialomița.

Toți laureații acestui concurs vor primi, pe lîngă Almanahul „Vacanța Cutezătorilor" și Almanahul „Cutezătorii" 1989, și alte valoroase premii în obiecte de uz școlar sau sportiv.

Să descoperim împreună:

UZINELE... PE ROŢI!

Petruş Covătaru are bunicii la Ploieşti şi, cam o dată pe lună, îi vizitează, plecînd la ei cu trenul din Gara de Nord. Într-o zi, numai ce-l aud că-mi spune:

— Sîmbăta asta nu ne putem vedea. Mă duc la Ploieşti, la bunici. Trenul meu pleacă la ora 16 şi 20...

— Cum adică, trenul tău? îl întreb nedumerit.

— După ce mi-am scos biletul, gata! Tot trenul este al meu.

— Foarte curios. Cum vine asta?

— Aşa cum auzi. Din clipa în care mă urc în el, trenul cu care călătoresc — cu tot, cu locomotivă şi vagoane — este al meu. Aşa simt. Am o locomotivă!... Cea de 16 şi 20 care, cum simte că am urcat, pleacă imediat. Şi cum mai merge! E frumoasă şi neînchipuit de puternică. Zboară ca vîntul şi ca gîndul şi nu se defectează niciodată. Cred că e cea mai grozavă locomotivă din lume.

Petruş iubeşte locomotiva de 16 şi 20 ca pe o fiinţă adevărată şi-i gata să ţi-o descrie cu de-amănuntul. Discuţia cu Petruş m-a făcut să-mi dau seama că, deşi am văzut sute şi sute de locomotive, în realitate nu ştiam mai nimic despre ele. Unde şi cum se construiesc? Dar, mai ales, cine sînt cei care reuşesc să creeze asemenea minunăţii ale tehnicii, aceste adevărate „uzine pe roţi“, cum li se mai spune în mod curent locomotivelor moderne din zilele noastre?

Unde se construiesc, ştiam. Cum, de fapt, ştim cu toţii. În două locuri din ţară: la Uzinele „23 August“ din Bucureşti şi la Întreprinderea „Electroputere“ din Craiova. Cum însă la „Electroputere“ avem un fost cititor, pasionat de tehnică, astăzi inginer proiectant, chiar la „fabrica de locomotive“, am pornit într-acolo.

De la cîteva zeci de cai putere la 5 100 — un drum lung şi spectaculos

Prima locomotivă cu aburi a fost fabricată la noi în 1872, la nu prea mult timp după inventarea ei de către Stephenson. Pînă în 1874 au fost construite doar... trei locomotive de acest fel. Una dintre ele a fost trimisă la o expoziţie internaţională, găzduită de Viena, unde a fost deosebit de apreciată şi considerată ca o mare realizare a tehnicii şi industriei noastre. Dar pentru a ajunge acolo, de la Reşiţa la Oraviţa — de unde exista cale ferată pînă la Baziaş, loc din care respectiva locomotivă urma să meargă mai departe cu vaporul pe Dunăre — ea a fost transportată pe un car-platformă tras pe drumurile de pămînt de... 36 de perechi de boi. Vă puteţi imagina deci că această primă locomotivă nu era nici prea mare, nici prea puternică. În viteză nu întrecea un cal în galop şi nu putea să tragă mai mult de 3—4 vagoane mici. De-a lungul deceniilor care s-au scurs de atunci, locomotivele româneşti au fost continuu perfecţionate. Dar adevărata revoluţie şi-n această importantă ramură a industriei noastre, ca în toate celelalte, s-a produs abia în anii socialismului, şi îndeosebi după cel de-al IX-lea Congres al partidului, cînd s-a trecut la fabricarea de locomotive Diesel electrice şi, mai apoi, şi la cele electrice. Între locomotivele de azi şi primele fabricate la noi este o diferenţă uriaşă. Ea poate fi şi mai bine reliefată dacă le comparăm din punctul de vedere al

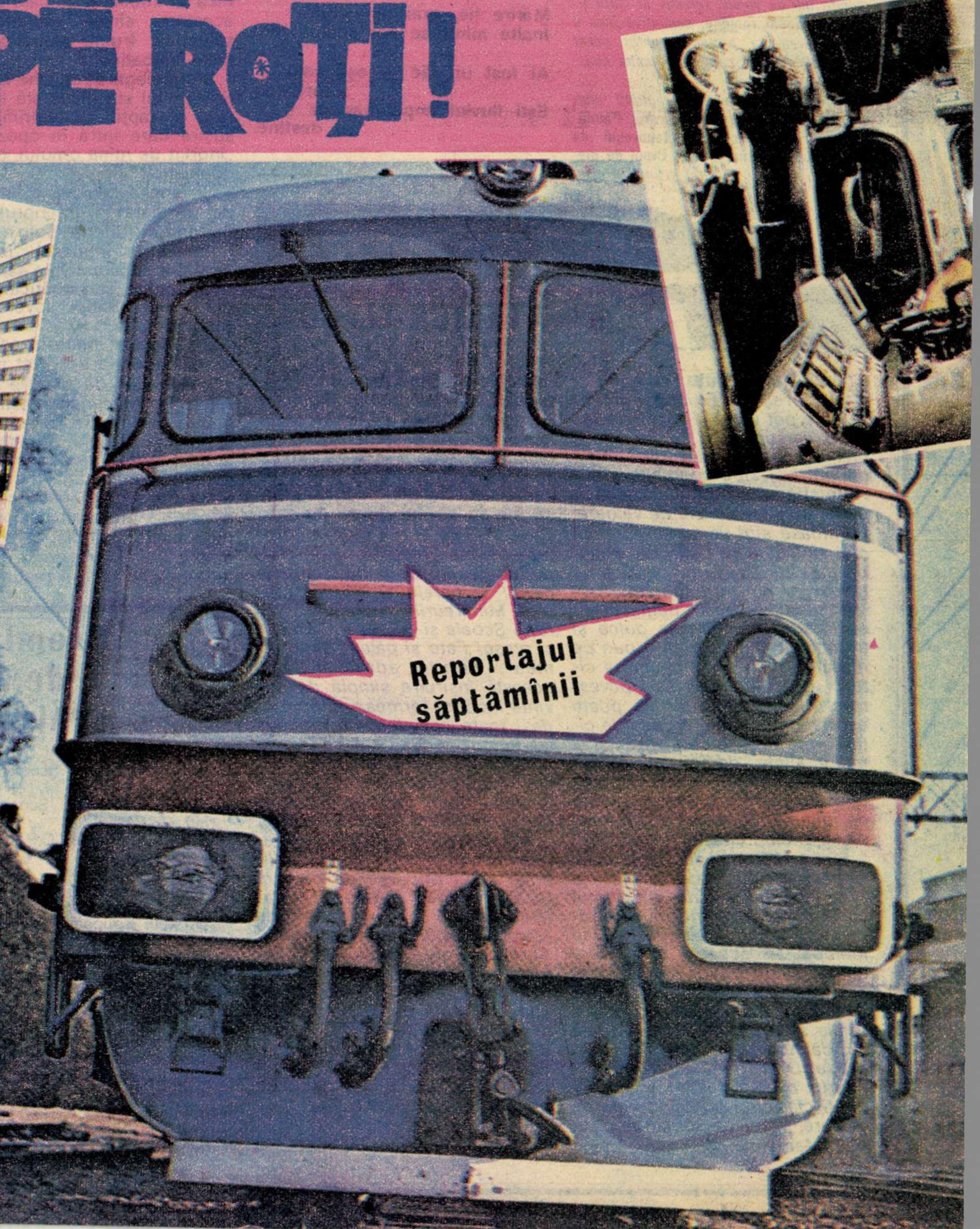

Reportajul săptămînii

Școli cu profil de constructori de locomotive

- Liceul industrial de la Întreprinderea „Electroputere" Craiova
- Liceul industrial din Băilești, județul Dolj
- Liceul industrial din Filiași, județul Dolj
- În aceleași întreprinderi care patronează liceele amintite mai sus, funcționează și școli profesionale de același profil. În cadrul liceelor și al școlilor profesionale amintite elevii se pot specializa pentru a deveni constructori de locomotive, în meseriile de sudori lucrători prin așchiere, lăcătuși-mecanici, mecanici-mașini și utilaje, electromecanici, electricieni, electroniști.

puterii și al vitezei: primele aveau doar cîteva zeci de cai putere, cele de azi ajung pînă la 5 100; primele atingeau 30—40 kilometri pe oră, cele de azi pot depăși 200.

Un original concert al muncii și al creației tehnice

Ajuns la „Electroputere", de unul singur te poți ușor rătăci. Imensa întreprindere craioveană, una dintre cele mai mari cetăți industriale ale țării, este un adevărat oraș în orașul Craiova. Sînt concentrate aici cîteva fabrici — pe lîngă cea de locomotive, încă vreo trei: una de transformatoare de putere, alta de aparataj de înaltă tensiune și încă una, cea de mașini electrice rotative —, toate însumînd zeci de clădiri și de amenajări speciale. Norocul nostru însă că la una dintre porți ne aștepta prietenul despre care v-am vorbit mai sus, inginerul proiectant Ion Bădulățeanu care, conducîndu-ne prin labirintul de alei și străzi, ne-a dus pe cel mai scurt drum exact unde trebuie: în marea hală de construcții metalice, acolo unde se confecționează carcasele locomotivelor. Aici — venite din alte ateliere ale întreprinderii, precum și din alte întreprinderi din țară —, se adună și sînt montate în aceste carcase (operație executată într-o altă hală, vecină), puternicele motoare electrice (cîte unul pentru fiecare dintre numeroasele ei osii), multe și sofisticate aparate, transformatoare, zeci de metri de conducte, zeci de kilometri de cabluri electrice și o sumedenie de alte piese și dispozitive pe care spațiul nu ne permite nici măcar să le enumerăm.

Privim, de la înălțimea unei pasarele metalice, acest imens și original tablou în continuă mișcare — uriașe foi metalice ce sînt „croite" și sudate, piese de zeci de tone purtate în cîrligele macaralelor, coborîte și puse acolo unde trebuie, boghiuri aduse pe șinele de cale ferată ce împînzesc acest spațiu. Și ascultăm, totodată, originalul concert al muncii și creației tehnice, o ciudată, interesantă și neîntreruptă compoziție muzicală de sunete metalice, ai cărei interpreți de înaltă virtuozitate sînt sute și sute de oameni în halate albastre — lăcătuși, sudori, mecanici, electricieni, ingineri — de toate vîrstele. Între ei se remarcă în mod deosebit, ca adevărat dirijor al unei bune părți din această orchestră, maistrul Marin Matei, unul dintre cei mai pricepuți oameni ai țării în construcția de locomotive, care lucrează aici din 1953. În jurul lui roiesc îndeosebi lucrătorii tineri, mulți remarcați încă de cînd erau pionieri la cercurile tehnico-aplicative.

Locomotiva, ca o navă cosmică!

— Nu-i deloc ușor și la-ndemîna oricui ceea ce facem noi aici — ne spune maistrul Matei. Construcția unei locomotive Diesel-electrice sau electrice cere, pe de o parte, multă inteligență tehnică, iar pe de cealaltă, și mult efort fizic. Construcția unei asemenea locomotive este, am putea spune, aproape la fel de complicată și de grea ca și construcția unei nave cosmice. În carcasa metalică a unei asemenea locomotive se adună într-un tot unitar și perfect funcțional zeci de mii de piese, de agregate, aparate și instalații, toate avînd certificate de înaltă calitate și fiind asamblate nu numai cu precizie de microni, ci și cu deosebită trăinicie. Nu-i ușor ceea ce facem noi aici, dar colectivul nostru de muncă e format din oameni de nădejde. Unii, ca Gheorghe Filip, Florea Tudor, Ionel Graure, cu mai multă experiența și cu înaltă calificare în domeniu, pentru care calitatea produselor fabricii noastre, prestigiul mărcii ei sînt mai presus de orice; alții, mai tineri, dar care le calcă pe urme, cum se zice; muncitori, tehnicieni și ingineri harnici și entuziaști, dornici să se afirme, să se dovedească la înălțimea marii încrederi ce li s-a acordat cînd, după absolvirea cursurilor școlii profesionale sau ale Liceului industrial de pe lîngă întreprinderea noastră ori a unor facultăți de specialitate, au fost repartizați să lucreze aici. Și ei, ca toți ceilalți lucrători din fabrica noastră, din întreprinderea noastră, sînt total dăruiți muncii și... locomotivelor pe care le fabricăm.

După această explicație, maistrul ne oferă și cîteva exemple de asemenea tineri, lucrători fruntași ca Gabriela Tutunea, Marius Chivu, Dumitru Iancu, Ioana Popescu și încă mulți alții care, prin hărnicia și priceperea lor, și-au cîștigat aprecierea și prețuirea marelui colectiv al amintitei întreprinderi craiovene.

Drum bun!

Pe șinele de cale ferată ce ies din hala de montaj a fost tractată afară, la... aer, o locomotivă electrică. E nou-nouță, abia „născută", și strălucește de-ți ia ochii. În jurul ei, un grup de constructori în halate albe îi fac... ultimul consult. Privim încîntați la această impresionantă realizare a tehnicii contemporane, dar și cu emoție. Va merge oare? Va funcționa această alcătuire compusă din metale și alte materiale care n-au nici o urmă de... viață în ele?

Cînd „consultul" se termină, oamenii în halate albe se dau de o parte. Unul dintre ei face un semn care-i, de fapt, o comandă pentru cei doi mecanici din cabina locomotivei. În clipa următoare, întregul trup al locomotivei prinde viață. Un zumzet ușor umple aerul din jur, apoi, peste el, se suprapune trompeta unui claxon, după care „uzina pe roți" se pune în mișcare.

— Drum bun! Drum bun! îi urează oamenii din preajma ei.

— Drum bun! îi spunem și noi, și mai impresionați, și mai emoționați de acest nou succes al constructorilor de locomotive craioveni. Drum bun pe drumurile țării și ale lumii!

Pentru că — special am lăsat la urmă această informație deosebită — locomotivele fabricate la „Electroputere" Craiova — Diesel-electrice și electrice, de diverse tipuri și variante ale acestora, adaptate pentru diverse zone climaterice, circulă nu numai la noi în țară, ci pe multe, foarte multe căi ferate de pe meridianele și paralelele globului, în numeroase țări ale lumii unde sînt deosebit de apreciate și solicitate.

*

Acum, după ce am văzut unde și cum se construiesc locomotivele noastre, cine sînt creatorii lor, de cîtă îndrăzneală, pricepere și pasiune dau ei dovadă, l-am înțeles și mai bine pe Petruș cu povestea lui, pe acest băiat îndrăgostit de locomotiva „trenului lui" ca de o ființă rară și afară din cale de frumoasă. Pentru că, de fapt, așa sînt toate locomotivele fabricate în prezent în țara noastră: moderne, de înaltă tehnicitate, și frumoase, și renumite. În mai puține cuvinte, unele dintre cele mai bune din lume.

ION CRÎNGULEANU

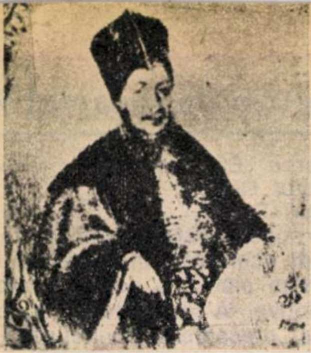
IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU

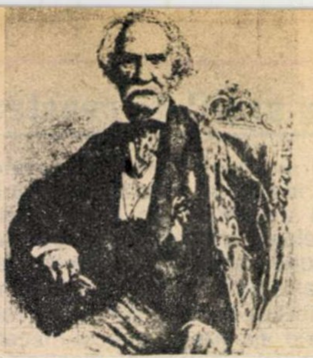
GHEORGHE ASACHI

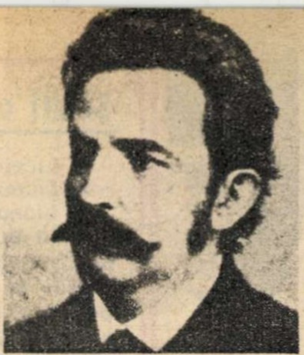
SPIRU HARET

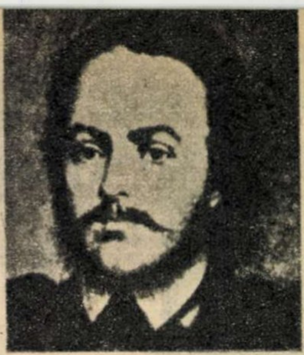
GHEORGHE LAZĂR

ION CREANGĂ

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE

FILE DIN ISTORIA ȘCOLII ROMÂNEȘTI

Învățămîntul românesc, ca principală formă de educație și cultură, de însușire sistematică a celor mai prețioase cuceriri ale cunoașterii umane, își are vechi rădăcini la înaintașii noștri, acei harnici și viteji daci. Numeroase mărturii arată că pe vremea lui Burebista și Decebal, apoi în timpul Daciei romane a existat o largă activitate educațională, desfășurată, desigur, mai mult sub formă orală. Pe fundamentul acestei tradiții se va clădi mai tîrziu un viguros învățămînt românesc manifestat încă din evul mediu. Prima școală pe teritoriul patriei noastre este consemnată ca funcționînd în jurul anului 1020 la Cenad, lîngă Arad. Cei 30 de elevi amintiți în documentele acelei perioade studiau gramatica, latina, retorica și muzica. Vor lua ființă școli la Oradea și Alba Iulia, apoi la Peri, Vad, Scorei (acestea din urmă susținute cu ajutoare din partea lui Mircea cel Mare), Ieud, Prislop și altele în Țara Făgărașului și a Hațegului. La 1401 este amintită ca ființînd la Suceava o Academie domnească. Documentele care atestă existența profesorilor și învățătorilor se înmulțesc în veacul al XV-lea. Se menționează titlul de gramaticus (profesor de limba latină) și de procelnic (profesor de slavonă), pentru ca din 1475 să se introducă termenul de „dascăl", de la „didascalos", care în grecește înseamnă profesor.

Școala, mijloc de răspîndire a culturii, își face simțită prezența și în mediul sătesc. Școala din Scheii Brașovului (1495) adăpostea un învățămînt elementar și unul mai avansat, cu elevi veniți din toată Transilvania. În anul 1559 acolo se introduce învățămîntul în limba română. În această perioadă se constituie școli la București (1576), Iași și Hîrlău, Cotnari, Cîmpulung Muscel, în care limba română își face treptat loc ca principal mijloc de însușire a cunoștințelor.

Evoluția școlii românești intră într-o nouă fază în secolul al XVII-lea. Vasile Lupu a înființat în 1640 la Iași un colegiu și o tipografie românească. În Țara Românească se organizează, de asemenea, un colegiu la Tîrgoviște, în 1648, sub Matei Basarab. În 1669 Antonie-Vodă deschide o școală în limba română la Cîmpulung. Școala de la Sf. Sava, înființată în 1680 de Șerban Cantacuzino, la București, a devenit un focar al gîndirii înaintate, fiind cotată drept una dintre cele mai valoroase instituții de învățămînt din această zonă a Europei. La sfîrșitul veacului al XVII-lea, ca o biruință a scrisului în limba română, s-a tipărit, la Alba Iulia (Bălgrad, 1699) „Bucoavna", primul abecedar românesc.

Alexandru Ipsilanti reorganizează complet, în 1775—1776, Școala de la Sf. Sava. El înființează „Obșteasca epitropie a școlilor", menită să administreze școlile, iar în hrisovul din 1776 stipulează ca în fiecare oraș să se înființeze școli în limba română. În Moldova, Școala domnească din Iași, înființată în 1714 de Nicolae Mavrocordat, în care se preda în limba greacă, slavonă și română, este transformată în Academie în anul 1717. Împreună cu cea din București devine un centru de atracție pentru tineretul din întregul Orient.

Ampla activitate de organizare și dezvoltare a învățămîntului național va culmina cu puternica mișcare iluministă a Școlii Ardelene, constituită la Blaj în 1774. Corifeii Școlii Ardelene — Samuil Micu, Gh. Șincai, Petru Maior — urmăreau pe plan școlar luminarea poporului român. Abnegația lui Gh. Șincai, numit director al școlilor românești în perioada 1782—1794, a dus la înființarea a peste 300 de școli la sate. În același timp, el a depus un efort susținut pentru pregătirea învățătorilor și elaborarea de manuale.

La începuturile epocii moderne se înscriu cîteva manifestări semnificative în lumea școlii. În Țara Românească, Gh. Lazăr este însărcinat cu pregătirea inginerilor hotarnici. Ca și Gh. Asachi la Iași, el a predat nu numai matematica, geometria și geografia, ci și istoria și filosofia, imprimînd elevilor săi dragostea pentru trecutul neamului și încrederea în viitorul lui.

„Regulamentul școalelor publice" din anul 1833 stabilea patru cicluri, școala devenea instituție de stat, iar limba română devenea limba unică de predare în școlile de toate gradele. Fiecare reședință de județ era înzestrată cu o școală publică. Învățămîntul elementar și mediu se extinde în orașe și sate. În timpul domniei lui Al.I. Cuza (1859—1866) au luat naștere Universitățile din Iași (1860) și București (1864), apoi alte institute de învățămînt superior. Al.I. Cuza a promulgat „Legea instrucțiunii publice" care prevedea un sistem de învățămînt unitar pentru ambele Principate și obligativitatea învățămîntului primar. Din aceeași perioadă datează și începuturile unităților preșcolare, în 1896 înființîndu-se primele grădinițe. La inițiativa lui Spiru Haret se adoptă în 1898 Legea învățămîntului secundar și superior, urmată de Legea asupra învățămîntului profesional.

Mișcarea socialistă și apoi crearea P.C.R. au dus la o puternică afirmare a luptei pentru o școală democratică, cu acces pentru toți copiii țării și un conținut științific al învățămîntului. În condițiile create după 23 August 1944 prin Legea învățămîntului din 1948 s-a întemeiat un învățămînt unificat de stat cu cursuri de zi, serale și fără frecvență, iar prin Legea învățămîntului din 1968 s-a trecut la modernizarea acestuia.

Astăzi, pe lîngă marile realizări obținute în anii construcției socialiste, dezvoltarea puternică a învățămîntului constituie una dintre cele mai importante înfăptuiri. În spiritul politicii partidului și statului nostru privind deplina egalitate în drepturi pentru toți cetățenii țării, fără deosebire de naționalitate, toți copiii și tinerii urmează învățămîntul de 10 ani, iar din 1990 învățămîntul obligatoriu de 12 ani.

Concepția novatoare de a lega strîns învățămîntul cu cercetarea și producția a creat premisele unei ascensiuni fără egal a învățămîntului românesc de toate gradele, care pregătește pentru muncă și viață milioane de copii și tineri. În anul școlar 1988—1989, populația de preșcolari, elevi și studenți a țării este de 5,5 milioane, cu peste 1,5 milioane mai mare decît în 1965.

Școala românească de azi, dezvoltînd marile valori culturale din trecut, își îndeplinește cu cinste rolul educativ și instructiv, social-cultural, de o deosebită semnificație patriotică, constituind un însemnat factor de cultură și civilizație.

Prof. TEODOR AXIOTI

Școală primară în aer liber (secolul al XVIII-lea).

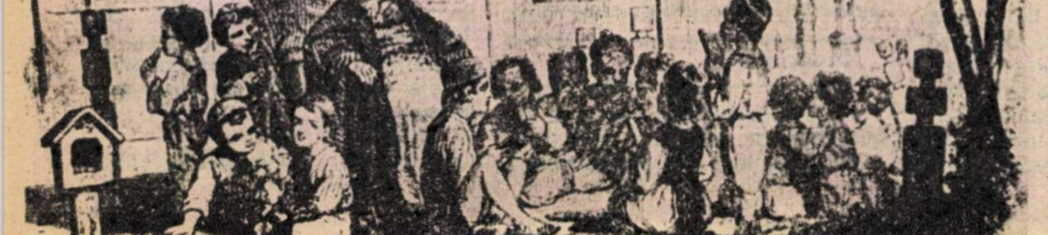

Gimnaziul din Blaj.

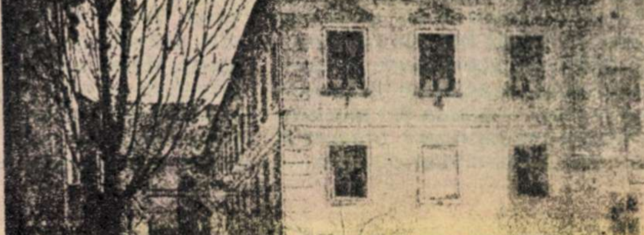

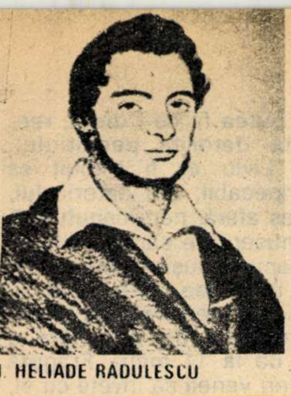
I. HELIADE RADULESCU

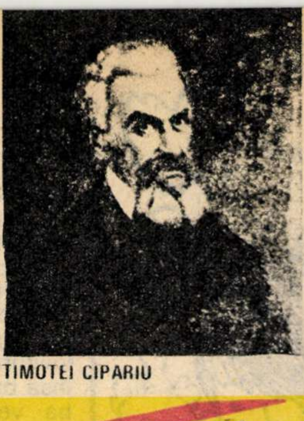
TIMOTEI CIPARIU

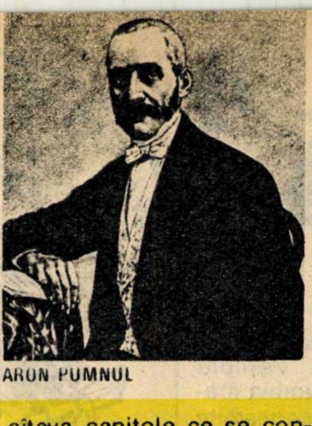
ARON PUMNUL

IOAN SLAVICI

MIHAI EMINESCU

ISTORIE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE

Scriitori români și școala

Școala românească, instituție cu adînci rădăcini în străvechime, a beneficiat încă de la început de aportul deosebit al unor însemnați oameni de știință, scriitori, filologi, editori. Din bogatul istoric al învățămîntului românesc vom prezenta cîteva momente în care sînt implicate personalități ale scrisului:

- Cele dintîi școli au funcționat pe lîngă curțile domnești și așezările medievale, profesori fiind pisarii, copiștii, cronicarii, personalitățile politice și culturale ale vremii. Între primii dascăli se cuvin numiți Neagoe și Teodosie Basarab, Nicolaus Olahus, Johannus Honterus, Grigore Țamblac, Varlaam, Coresi, Dosoftei, Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce, Nicolae Milescu, Șerban Cantacuzino, Antim Ivireanul și mulți alții.

- Primul curs de istorie națională este ținut de Florian Aaron, editorul lui Gh. Șincai, printre elevii care audiau acest curs numărîndu-se și Nicolae Bălcescu, marele istoric și om politic de mai tîrziu.

- Ienăchiță Văcărescu, cunoscut pentru activitatea sa literară și mai ales pentru acel emoționant testament în versuri: „Urmașilor mei Văcărești/ Las vouă moștenire: Creșterea limbei românești,/ Și-a patriei cinstire.", este și unul dintre promotorii studiului științific al filologiei românești. **„Observații sau băgări de seamă asupra regulilor și orînduielilor rumânești“** este, fără îndoială, o lucrare de mare importanță mai ales prin cîteva capitole ce se constituie în primul îndreptar de stilistică și poetică.

- Gheorghe Asachi, după ce în 1813 stăruie pe lîngă domnitorul Scarlat Callimachi pentru înființarea unui „clas de inginerie și hotărnicie“ și, după ce cam tot pe atunci punea bazele unei școli de matematică teoretică și aplicație practică de geodezie și arhitectură, înființează în 1829 cel dintîi gimnaziu în limba română, cu trei clase. Tot el se află printre oamenii de cultură care au militat pentru fondarea Academiei Mihăilene, inaugurată în iunie, 1835.

- Ion Heliade Rădulescu a fost nu numai unul din promotorii literaturii române, ci și un animator al vieții noastre culturale și al învățămîntului. În anul 1834, la 15 ianuarie, punea bazele unei școli de muzică vocală, literatură și declamație la care a și predat, alături de C. Aristia.

- Timotei Cipariu, filolog cu vaste preocupări pentru tezaurizarea limbii vechi românești, autor al unei interesante crestomații literare, gazetar, a fost profesor și director al Gimnaziului din Blaj, printre elevii săi numărîndu-se și Mihai Eminescu.

- Cel care a alcătuit cea dintîi antologie literară complexă a fost Aron Pumnul, profesor la Gimnaziul din Cernăuți. Din această antologie, elevul lui Pumnul, Mihai Eminescu avea să cunoască activitatea înaintașilor pe care îi citează în poemul „Epigonii“.

- Criticul și istoricul literar Titu Maiorescu a fost pe rînd director al Liceului din Iași, apoi al Institutului preparandal (în cadrul căruia erau pregătiți învățătorii), apoi profesor de istorie, logică și filosofie al Universității ieșene.

- Numit, în anul 1875, revizor școlar al județelor Iași și Vaslui, geniul literaturii noastre, Mihai Eminescu, a făcut inspecții în cele 152 de școli pe care le avea în subordine, asistînd și la lecțiile lui Ion Creangă, învățător la școala din cartierul Păcurari din Iași.

- Marele nostru povestitor popular Ion Creangă, în calitate de învățător, a fost preocupat nu numai de aplicarea la clasă a principiilor pedagogiei moderne, ci și de întocmirea unor excelente manuale școlare — așa cum le apreciase Eminescu, printre care **„Abecedarul“** și **„Îndrumătorul copiilor“**. Din aceste manuale destinate școlarilor mici nu lipseau bucăți de lectură, între care și „Acul și barosul“, „Inul și cămeșa“ și „Cinci pîini“, cunoscute multora dintre voi.

- Printre prestigioșii profesori de limba română, de istorie și filosofie ai Liceului „Matei Basarab“, ai Institutelor Manliu și Oteteleșeanu s-a numărat și autorul **„Morii cu noroc“**, Ioan Slavici.

- Istoricul Nicolae Iorga a ținut și cursuri de literatură la Facultatea de litere de la București și a fost între primii mesageri ai învățămîntului românesc peste hotare, conferențiind la Sorbona, în numeroase institute din Italia și la cîteva universități americane.

- Scriitorul, criticul și istoricul literar Garabet Ibrăileanu a predat cursuri de literatura română la „Liceul Național“ — azi „Mihail Sadoveanu“, din Iași și mai apoi la Facultatea de litere din același oraș.

- Mihail Sadoveanu, cel care învățase la Pașcani pe **„Abecedarul“** întocmit de învățătorul Creangă, este și el autor al unor frumoase abecedare.

- Criticul literar Eugen Lovinescu a fost profesor la Liceul „Matei Basarab“ și apoi la Liceul „Mihai Viteazul“ din București, unde a funcționat pînă la pensionare.

- Vasile Voiculescu, cunoscut multora numai ca scriitor, a organizat în cadrul Radiodifuziunii române emisiunile „Radio-școală“ și „Universitatea-radio“. Tot el a rămas în amintirea multora dintre studenții Facultății de medicină, în cadrul căreia, ca profesor, ținea cursuri de igienă și anatomie.

- George Călinescu, autorul **„Istoriei literaturii române de la origini pînă în prezent“** a lucrat o perioadă relativ mare în învățămîntul secundar din București și mai apoi ca profesor la Facultatea de filologie din Iași și la aceea din București. Tot el a pus bazele Institutului de istorie literară, care azi îi poartă numele.

CRISTIANA CRĂCIUN

Foaie de titlu a unuia dintre abecedarele intocmite de Ion Creanga.

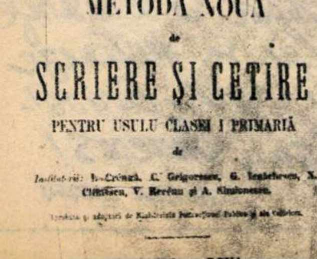

METÓDĂ NOUĂ
de
SCRIERE ȘI CETIRE
PENTRU USULU CLASEI I PRIMARIĂ
de

Gramatica românească a lui S. Micu și Gh. Șincai.

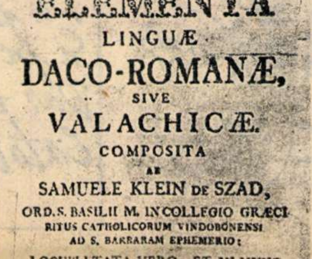

ELEMENTA
LINGUÆ
DACO-ROMANÆ,
SIVE
VALACHICÆ.
COMPOSITA
AB
SAMUELE KLEIN DE SZAD,
ORD. S. BASILII M. IN COLLEGIO GRÆCI
RITUS CATHOLICORUM VINDOBONENSI
AD S. BARBARAM EPHEMERIO;

Vechea cladire a Universitații din Iași.

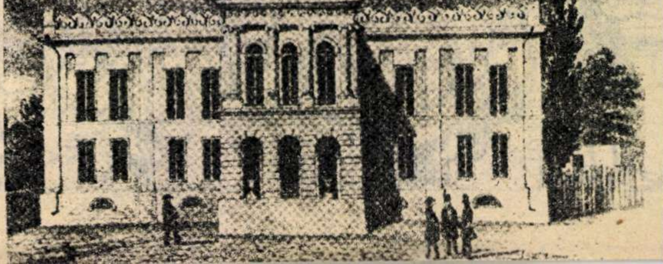

Școala din Scheii Brașovului.

SEMAFOR

MATEMATICĂ sau FOTBAL?

Ieri am pierdut un mare meci de fotbal, un meci decisiv, și asta numai din pricina lucrării scrise la matematică! îi mărturisi Mișu Licuriceanu vecinei sale de palier, Violeta Delcea.

Violeta ține ceea ce se numește un jurnal de însemnări zilnice, în care notează tot ceea ce i se pare mai interesant. Uneori trimite cîte o pagină din acest jurnal și „Semaforului", care o publică cu plăcere.

Era bucuroasă să discute cu Licuriceanu. Îndeobște, el nu prea are timp de asta, e mereu ocupat cu prietenii lui, dar în ziua aceea nu aveau motive să se întîlnească fiind cam supărați.

— E posibil să pierzi un meci din pricina matematicii? se minună Violeta. Povestește-mi repede.

— Băieții ar fi buni, oftă Mișu, chiar talentați pot spune, dar indisciplina-i mare. Unde nu-i disciplină, nu iese nimic ca lumea!

Și-i povesti totul. Încă de la antrenamente, se văzuse că treaba nu merge cum ar trebui. În loc să exerseze pasele, șuturile, conducerea mingii și diferite scheme tactice, unii se ascundeau prin parc și repetau pe furiș la matematică! Vasiloiu Dan, centrul atacant, umbla mereu în servietă cu o cogeamite culegere de probleme, mințind că este cartea „Totul despre fotbal". Fundașii Podaru Sergiu și Miuță Octavian fugeau pur și simplu de la antrenament ca să învețe la matematică. Instalaseră pe malul lacului o tablă școlară veche și acolo, cu mare veselie, rezolvau probleme dintre cele mai complicate, atrăgîndu-i în acest sens și pe alții. În vremea asta, restul colegilor trudeau din greu ore în șir, bătînd cu perseverență mingea, dar pînă și printre aceștia erau unii care tulburau liniștea antrenamentului discutînd fără sfială despre diferite ecuații.

Nu, nimic nu mergea cum ar fi trebuit. Pătrăuțescu Dan, portarul, venea cu cîte cinci-zece minute întîrziere, și bineînțeles că în acest timp poarta rămînea goală. Zadarnic încerca Pătrăuțescu să spună că întîrziase efectuînd exerciții suplimentare de suplețe; toată lumea știa că în realitate efectuase exerciții de algebră, asta-i place, asta face și nimeni nu-l poate da pe brazdă. Cînd Săraroiu Dan a executat atît de precis, magistral s-ar putea spune, acea lovitură de corner, lui Măcărel Traian nu i-ar fi trebuit decît o simplă lovitură de cap pentru a devia mingea în poartă înscriind golul. Dar capul lui Măcărel **nu era** acolo! Măcărel, între timp, își găsise de discutat în celălalt capăt al terenului cu un spectator despre o aplicație originală a teoremei lui Thales!

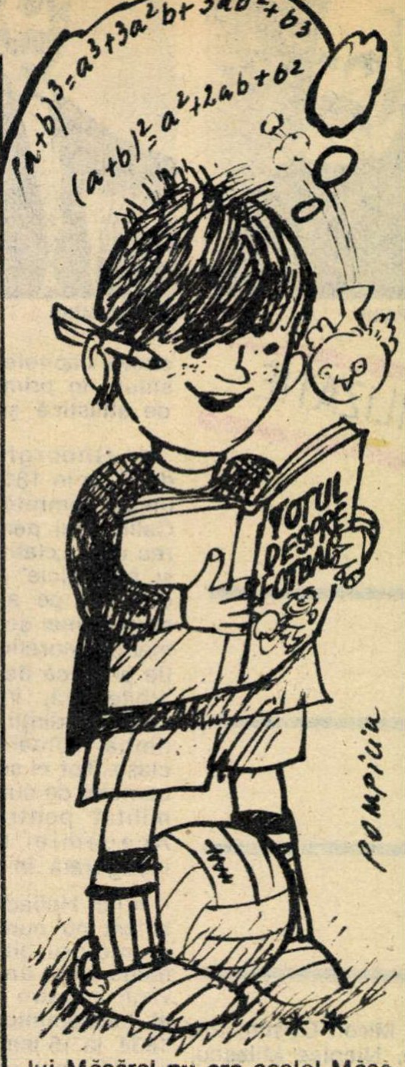
$(a+b)^3=a^3+3a^2b+3ab^2+b^3$
$(a+b)^2=a^2+2ab+b^2$
TOTUL DESPRE FOTBAL
POMPILIU

În aceste condiții este imposibil să cîștigi un meci important.

Situația putea fi, ce-i drept, reechilibrată datorită penaltiului. Frăguță Liviu ar fi trebuit să tragă impecabil, era datoria **lui**, dar a tras afară, nepriceputul. Și cît se ținuseră de capul lui! Mișu Licuriceanu însuși primise mai demult misiunea să-l ajute în ceea ce privește învățarea diferitelor procedee de executare a loviturii de la 11 metri. Frăguță însă ba nu venea să învețe cu el, ba venea, dar nu era deloc atent, fiind mereu cu gîndul la apropiata lucrare scrisă la matematică. Pînă la urmă a reușit să-l facă și pe Licuriceanu să se gîndească numai la asta. Așa s-a ajuns la faptul incredibil că însuși Licuriceanu, în loc să conducă mingea cît mai iute spre poartă, se oprea mereu spre a mai arunca o privire în caietul de matematică pe care-l pusese lîngă linia de tușă. Ăsta-i adevărul.

Au pierdut meciul. Sînt necăjiți. Li se fac tot felul de observații amare. Nici nu le mai vine să se uite unii în ochii altora.

Violeta, înduioșată de dezamăgirea și singurătatea lui Licuriceanu, s-a străduit să-l încurajeze, spunîndu-i că au o grămadă de șanse să depășească această situație. Transcriind în jurnalul ei de însemnări relatarea lui Licuriceanu, a făcut, din pricina emoției, o mică greșeală, și anume, peste tot unde ar fi trebuit să scrie cuvîntul „fotbal" ea a scris „matematică", și invers; -unde Licuriceanu a spus „matematică", ea a scris „fotbal".

Dacă e cazul, corectați-o.
Dar poate că nu e cazul...

OVIDIU ZOTTA

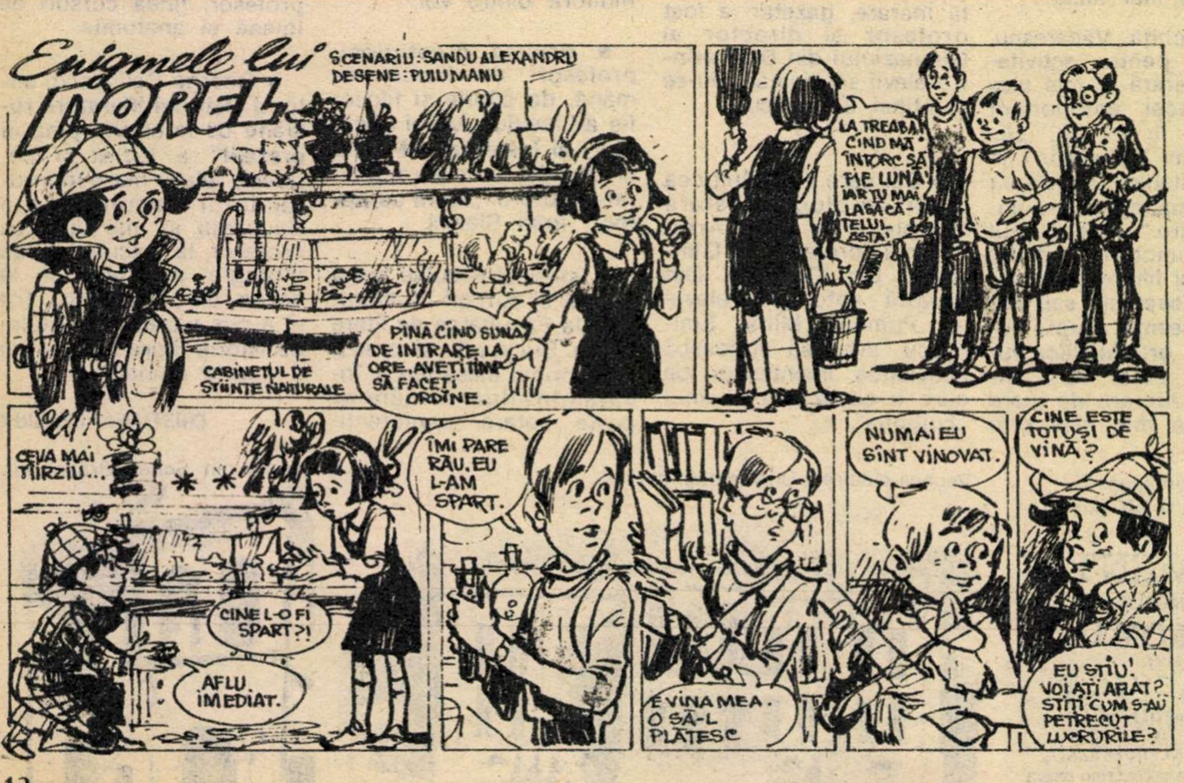
Enigmele lui DOREL
SCENARIU: SANDU ALEXANDRU
DESENE: PUIU MANU
CABINETUL DE ȘTIINȚE NATURALE
PÎNĂ CÎND SUNĂ DE INTRARE LA ORE, AVEȚI TIMP SĂ FACEȚI ORDINE.
LA TREABĂ! CÎND MĂ ÎNTORC SĂ FIE LUNĂ! IAR TU MAI LASĂ CĂȚELUL ĂSTA!
CEVA MAI TÎRZIU...
CINE L-O FI SPART?!
AFLU IMEDIAT.
ÎMI PARE RĂU. EU L-AM SPART.
E VINA MEA. O SĂ-L PLĂTESC
NUMAI EU SÎNT VINOVAT.
CINE ESTE TOTUȘI DE VINĂ?
EU ȘTIU! VOI AȚI AFLAT? ȘTIȚI CUM S-AU PETRECUT LUCRURILE?

UNEI ȘCOLĂRIȚE CARE A STAT PREA MULT LA JOACĂ

I-a plăcut să se distreze
Și pe lac să patineze
Dar la școală - curios! -
Catalogu-i lunecos!

GEORGE ZARAFU

Ați întrebat? Vă răspundem!

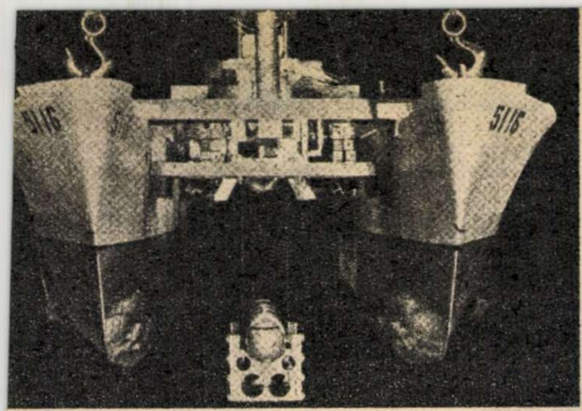

Catamaranul

● **„Ce este catamaranul?" — vrea să știe ALEXANDRU VOINEA din GIURGIU.**

Catamaranul este, de fapt, un vas format din două nave legate între ele prin puntea de comandă și diverse dispozitive de ridicare. El este folosit ca mijloc de transport, dar și ca platformă mobilă de foraj sau drept mijloc de salvare a submersibilelor de cercetare științifică, aflate în dificultate, în timpul exploatării fundului oceanului, așa cum se vede în imagine. Viteza lor de deplasare este de 15 noduri, iar tonajul la cele de categoria grea variază între 4 200 și 13 200. Catamaranul se caracterizează printr-o mare stabilitate, chiar în timpul marilor furtuni, prin suprafața mare a punților, iar spațiul dintre cele două coci se pretează foarte bine a fi dotat cu dispozitive speciale de prindere și ridicare.

Cameră TV

●**„Vreau să știu pînă unde a ajuns miniaturizarea aparatelor tv"–ne scrie ADRIAN POENARU din DROBETA TURNU—SEVERIN.**

Nu se poate deocamdată imagina o cameră de televiziune în culori mai mică decît cea din imagine. Ea măsoară în lungime 45 milimetri, are un diametru de 16 milimetri și cîntărește doar 18 grame. Capul este echipat cu un obiectiv și un analizor de imagini, ultimul format din 200 000 celule, precum și de un micromozaic de filtre ce asigură selecția culorilor. Este folosit ca și un stilou, pentru citirea unui text, dar poate fi utilizat în laboratoarele din medicină sau industrie fiind adaptabil roboților drept... ochi. Noua cameră se poate branșa la un televizor sau magnetoscop pentru înregistrarea unor texte, a unor date tehnice și medicale.

Mașina de scris cu... ecran

●**„Ce progrese importante s-au făcut în domeniul mașinilor de scris?"— întreabă IULIANA DUMITRU din BUCUREȘTI.**

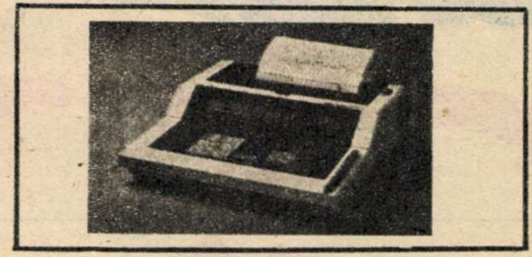

Mașina de dactilografiat din imagine posedă, în afară de claviatură cu caractere, un ecran pe care cel ce o folosește poate scrie litere, cifre sau alte semne, cu ajutorul unui creion special. Ecranul este cadrilat și posedă celule de recunoaștere a 3 448 de caractere, cu care se poate scrie deocamdată în două limbi, una europeană, alta asiatică. Aparatul le recunoaște și le afișează pe un al doilea ecran, cu ajutorul cristalelor lichide. Un text poate fi astfel compus și controlat, înainte de a fi bătut pe hîrtie, în mod automat prin apăsarea pe un buton. Cel ce folosește mașina poate renunța la scrierea de mînă, obținînd în schimb un text pe hîrtie obișnuită, prin apăsare pe claviatură. În memoria aparatului, ce are mărimea de 38 x 41 x 10 centimetri și o greutate de 4,8 kilograme, se pot înregistra 10 000 de informații, ceea ce corespunde la șapte pagini scrise, fiecare avînd mărimea de 21 x 30 centimetri.

MIHAI DIANU

Pe scurt

● **Florina Ciubuc — Mitreni,** jud. Călărași: Prima atestare documentară referitoare la Cetatea Neamțului a fost făcută la 3 februarie 1395. Construită în timpul domniei lui Petru I Mușat (1374—1391), cetatea a fost întărită, pe rînd, de Ștefan cel Mare și Vasile Lupu. Căzută în ruină în secolul al XVIII-lea, a fost consolidată și restaurată recent ● **Cătălin Costache — Băicoi,** jud. Prahova: Despre Napoleon I Bonaparte s-au scris nenumărate lucrări, între acestea pe primul loc aflîndu-se „Istoria consulatului și imperiului" de Louis Madelin — o lucrare în 16 volume. Îți recomandăm, de asemenea, importanta lucrare dedicată lui Napoleon Bonaparte de către istoricul român Gh. Eminescu ● **Mihaela Popa — Nărtești,** jud. Galați: Într-adevăr, există posibilitatea redistribuirii, de către Inspectoratul școlar județean, la un alt liceu (dacă au rămas locuri libere), în caz de nereușită la examenul de admitere pentru treapta I la Liceul sanitar. **(Nina Popescu)**

* * *

Olguța VĂ SFĂTUIEȘTE

Pentru acest sezon, dragi prietene, vă puteți încerca îndemînarea confecționîndu-vă o căciuliță și o geantă din resturi de blană și stofă (sau din obiecte de îmbrăcăminte care v-au rămas mici). Materialele pot fi combinate. Trebuie să fiți însă atente la asortarea culorilor!

Pornind de la aceste modele, sînt convinsă că dealtminteri veți reuși să realizați și variante interesante, în funcție de materialul de care dispuneți și de fantezia voastră. Modelele vor fi la fel de reușite dacă vor fi croșetate sau tricotate din resturi de lînă mai groasă, nerăsucită.

Cum procedați? Mai întîi, urmăriți cu atenție schițele, apoi măriți tiparele la scară, decupați-le din hîrtie și aplicați-le pe material în vederea croirii definitive. Părțile odată croite (pentru poșetă: față, spate și dublura pentru capac; căciulă: 4 clini, cozoroc și bentița de prindere sub bărbie) se asamblează prin coasere. Separat se croiește (tot după tipar) și căptușeala pentru poșetă și căciulă dintr-un material subțire uni sau înflorat.

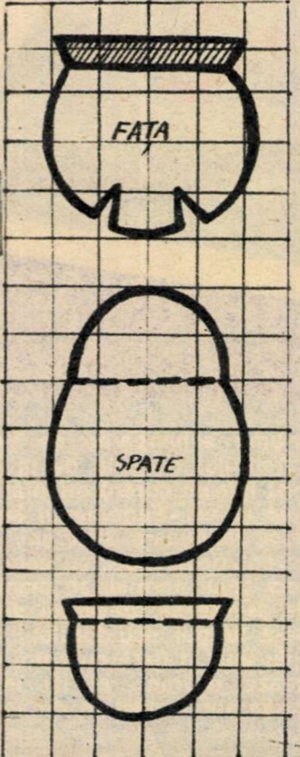

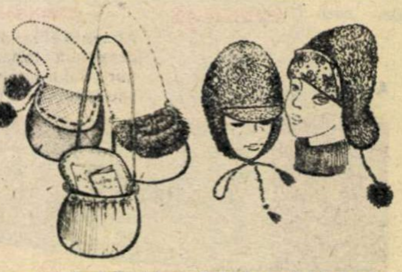

O atenție deosebită se cere la imaginarea bretelelor genților. Ele vor fi lungi, executate din șnur sau fire colorate împletite, din lanț sau pur și simplu din materialul genții, frumos tighelite și fixate de geantă prin inele de metal. Originalitatea genții mai poate fi dată și de închizătorile pe care le folosiți: pompoane de blană, nasturi mari în combinație cu bucăți de piele, mărgele colorate prinse într-un mic ciorchine etc.

MARIA MITREA
Desene: KELLER EMESE

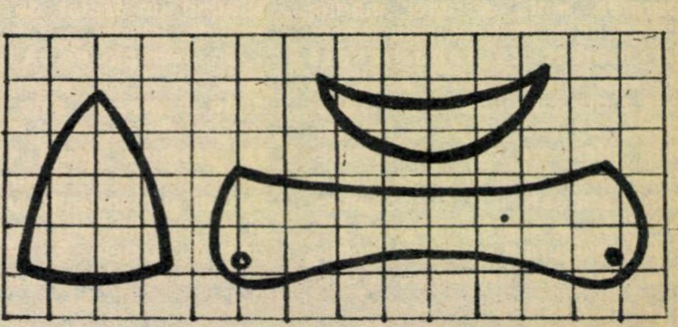

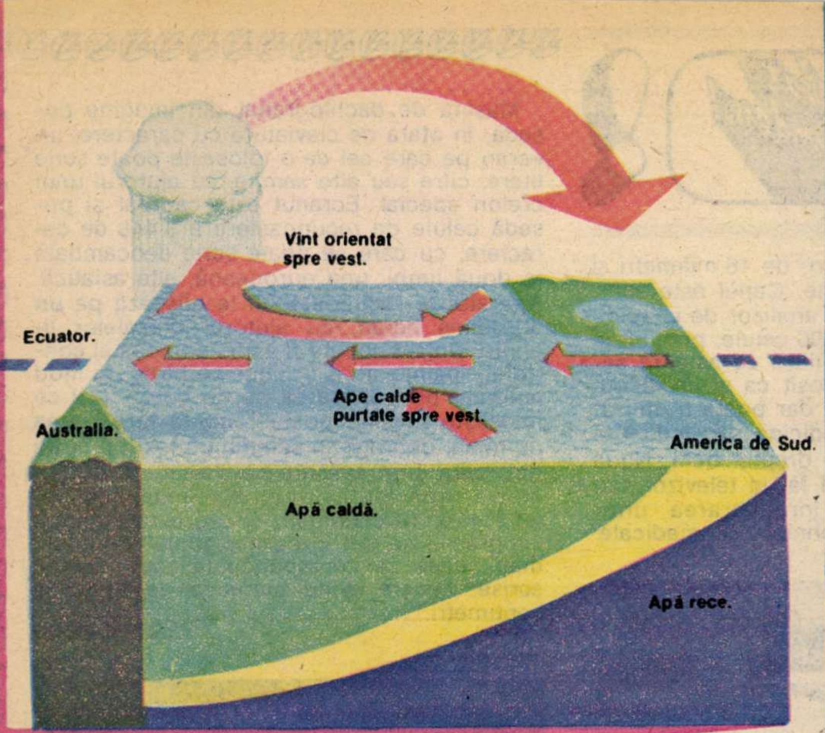

PRIETENII ADEVĂRULUI ȘTIINȚIFIC

DINCOLO DE TIMPUL PROBABIL

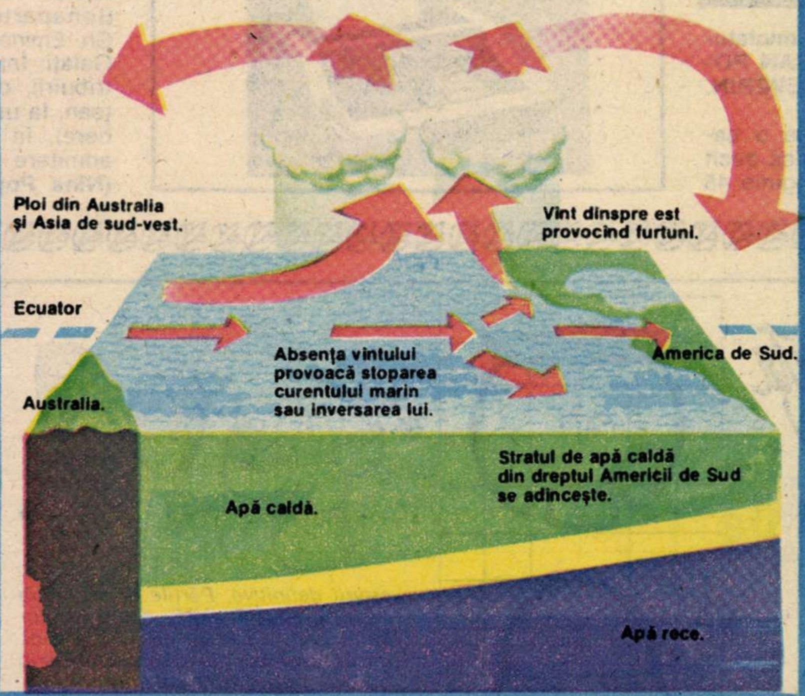
Ploi din Australia și Asia de sud-vest.
Vint dinspre est provocînd furtuni.
Ecuator
Absența vintului provoacă stoparea curentului marin sau inversarea lui.
Australia.
America de Sud.
Stratul de apă caldă din dreptul Americii de Sud se adîncește.
Apă caldă.
Apă rece.

După un secol de observații meteorologice organizate, cunoașterea fenomenelor atmosferice a făcut progrese incontestabile, de care benficiem zilnic. Sîntem totuși departe de a înțelege pe deplin mecanismele climei terestre și de a putea pe această bază să facem pasul hotărîtor de la timpul probabil la prognoza sigură de care are nevoie populația tuturor continentelor.

Un element de primă însemnătate în mecanismul complex al evoluției climei terestre îl formează interacțiunea dintre oceanul planetar și atmosferă, mai cu seamă în zona tropicală, cea mai dinamică, avînd o mare influență asupra evoluției vremii.

Se știe, în prezent, că energia termică acumulată în apele oceanice din zonă este cedată atmosferei atît direct, prin evaporarea lentă a apei marine calde, cît și indirect, prin curenții marini ce repartizează această energie într-o zonă sau alta a oceanului planetar. Transportul de energie de la latitudinile inferioare către cele superioare se află la originea mișcărilor atmosferice și oceanice produse la scara întregului Pămînt, asigurînd acestuia echilibrul termic și hidrologic și constituind un factor de seamă în evoluția climei.

Un exemplu ne va lămuri mai bine. Unul din fenomenele studiate în prezent este cel al curenților din Oceanul Pacific. Aici se produce anual un curent cald, orientat de-a lungul ecuatorului și manifestîndu-se pe mii și mii de kilometri. Acest curent poartă numele El Niño. Spre mijlocul lui decembrie, el duce la încălzirea apelor Pacificului cu 5—6°C, îndeosebi în zona coastelor ecuatoriale ale Americii de Sud și Australiei. Această modificare de temperatură provoacă însă un fenomen contrar (numit oscilația australă), și anume schimbarea de sens a curentului oceanic de la est la vest într-un curent orientat de la vest la est. Fenomenul se produce la fiecare 3—4 ani. Acest curent neobișnuit, cu sensul invers celui normal, se manifestă, de asemenea, pe lungi distanțe de-a lungul ecuatorului.

În anii în care curentul acționează normal, el își încheie cursa spre coastele de vest ale Australiei. Curentul cald își amestecă apele cu cele reci ridicate din adîncuri, pe care le încălzește ușor, suficient însă ca să modifice ansamblul termic al oceanului. Mai caldă, apa ce se ridică din adîncul oceanic nu mai poate provoca o răcire bruscă a aerului de deasupra sa, iar fără aceste jocuri ale temperaturii vînturile stopează sau își schimbă direcția, transportînd mai multă umiditate și căldură spre est. Atunci cînd se îndreaptă spre coastele sud-americane, curentul se împarte în două direcții orientate către cei doi poli, golind astfel zona de apă caldă. În lipsa ei, curentul degenerează și se revine la o stare normală a apelor. Ceea ce nu scade însemnătatea acestei inversări a curentului. S-a constatat că în 1982—1983 el a influențat chiar și rotația Pămîntului, durata zilelor lunii ianuarie din acei ani modificîndu-se cu 0,2 milisecunde. S-a mai constatat că încălzirea apelor Pacificului, datorită lui El Niño, provoacă importante schimbări în circulația atmosferică generală. În același timp, curentul inversat (vest-est) este socotit o parte a unui fenomen mult mai vast și mai complex, al cărui mecanism încă nu a fost elucidat cu totul.

Aceasta încearcă în momentul de față specialiștii preocupați de crearea unui model al interacțiunii dintre ocean și atmosferă, cu scopul de a deduce din funcționarea lui noi căi de precizare a evoluției vremii pe glob. Un vast proiect în acest sens a debutat în 1985 și se va desfășura pînă în 1995. Calea o constituie studierea, vreme de zece ani, a variațiilor de temperatură și a curenților din stratul superior al apelor oceanice cuprinse între 20° latitudine nordică și 20° latitudine sudică. Este o operație gigantică, pretinzînd o vastă cooperare internațională. Se consideră că spre anul 2000 omenirea va ști suficient pentru a face pași decisivi în prevederea mult mai precisă a evoluției condițiilor meteorologice de pe planeta noastră.

CONSTANTIN NEDELCU

CONCURS-FULGER

Dragi prieteni ai rubricii „Caleidoscop“, vă invităm să rezolvați patru jocuri prezentate de cititorul nostru **Sorin Grigorie,** elev din **Orăștie,** județul **Hunedoara.**

Dezlegările vor fi expediate pînă cel mult la 25 noiembrie a.c. (data poștei), pe adresa redacției „Cutezătorii“, Piața Scînteii nr. 1, București, cod 71 341. Pe plic se va menționa: Pentru concursul „Caleidoscop“.

Cele mai bune rezolvări vor lua parte la tragerea la sorți a premiului unic — un aparat de radio „Iris“ — și a cinci mențiuni-surpriză.

CRISTIAN TOPAN

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	■									■
2							■		■	
3			■			■				
4	■						■			
5										
6		■						■		
7			■		■					
8								■		
9				■		■				
10	■									
11										■

JOC

În acest joc, în locul unui număr de definiții veți întîlni semnul exclamării. El indică, precum știu toți enigmiștii, că în acele cazuri definițiile ar fi de prisos, ele decurgînd din tema jocului.

ORIZONTAL: 1) ! 2) ! 3) Dețin. În ramă. Crescute în puf. 4) ! Oca vărsată. 5) ! 6) ! (pop.). În temă. 7) Notă muzicală. Trage firul undiței. 8) ! Exclamație. 9) ! Țări. 10) ! 11) !

VERTICAL: 1) Abis. Cilindru... alimentar. 2) ! Apă și foc, dar tot mai lipsește ceva. 3) Simbol prețios. Siglă pentru Uzina de piese mecanice. Localitate în U.R.S.S. 4) Redați în culori fine. Cap de bou. 5) De ce dase... anagramat. Este în alarmă. 6) Vîrf de atac. Tîmpe și-ncurcate. Sur, dar nu cu totul. 7) Arte frumoase... puțin amestecate și eliptice. 8) Forță în amestec. Măsuri. 9) ! 10) !

DICȚIONAR: AOC, APAFC, UPM, RIET, USMIER, EMTPI, BELETAR, ITEAR.

JUDEȚE ȘI ORAȘE

(Aritmogrif)

Înlocuind cifrele prin litere, cifrele și numerele din desen, veți afla pe orizontal numele a nouă județe ale țării, iar pe verticala A—B numele unui mare oraș în plină prefacere înnoitoare, mîndrie a întregii noastre patrii.

			A					
			1	2	3	4	5	6
		7	8	9	10	11	3	
	1	3	10	3	8			
		12	8	2	11	4		
		3	2	3	13			
4	8	10	11	3	6	3		
	6	3	4	9	8	14		
			7	14	12	14	4	
4	14	1	14	8				
			B					

CONCURS
(Biverb: 9, 4)

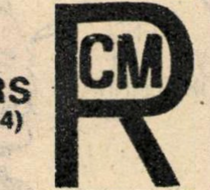

În formă de U
(Biverb: 7, 2, 6)

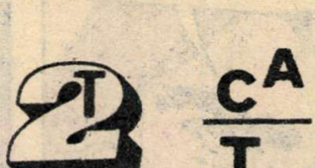

Arena matematicienilor

NUMĂRUL 14

Puteți obține numărul 14 folosind doar 5 cifre identice, cuprinse între 1 și 9? Bineînțeles, puteți face uz de diverse aranjamente și semne matematice. De exemplu:

11+1+1+1=14 sau $2^2 x 2^2$ — 2=14 etc.

Ing. Liviu Macoveanu

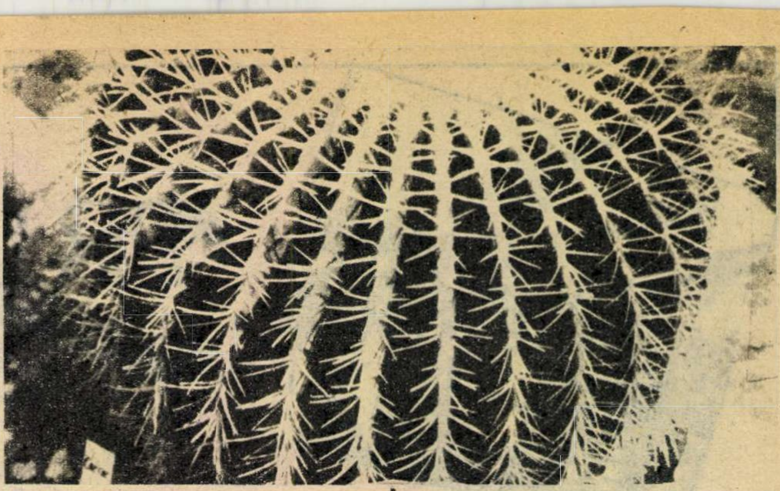

Foto-ghicitoare

Ce reprezintă imaginea de mai sus?

Șah

REZULTATELE CONCURSULUI „CĂLUȚUL DE FILDEȘ“

PREMIUL I:
- **Simona Dragomanu, Buzău**
- **Nicoleta Dragomanu, Buzău**
- **Florin Mihăescu, Buzău.**

PREMIUL II:
- **Rareș Ciuchi, Iași**
- **Valentin-Nicolae Lupu, Piatra Neamț**
- **Bogdan Alex. Nicoreac, Onești.**

PREMIUL III:
- **Evelina Hrișcă, Suceava**
- **Andrei Ștefan Rusu, Piatra Neamț**
- **Silvia Cristina Nicoreac, Onești.**

MENȚIUNI:
- **Leonard Trofin, Tătărani, jud. Vaslui**
- **Dan Diaconu, București**
- **Melania Constantin, Buzău**
- **Florin Felecan, Cristian, Brașov**
- **Octavian Trofin, Tătărani, jud. Vaslui**
- **Tomi Iunius, Vișeu de Sus, jud. Maramureș**
- **Alexandra Felecan, Cristian, jud. Brașov**
- **Anca Mocanu, Buzău**
- **Ionela Breha, Dorohoi.**

Ca și la celelalte concursuri ale revistei noastre, cîștigătorii concursului „Căluțul de fildeș“, pe lingă obișnuitele premii în obiecte, vor primi Almanahul „Vacanța Cutezătorilor“ și „Cutezătorii“ 1989.

SOLUȚIILE JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

ȘCOALĂ

Studiu; orar; tema; notițe; roade; game; arnăut; vena; di; clasa; tt; uite; bt; sir; i; făclii; ea; nz; 1; aida; c; tipar; nesaț; aur; mut; tui; aritmetici.

DIN LUMEA DESENELOR ANIMATE

1. Donald; 2. Popeye; 3. Oswald; 4. Mickey; 5. Pitici; 6. Ducesa; 7. Mamaia.

LINGVISTICĂ: Dicționare.

TICUȚĂ CEL UITUC

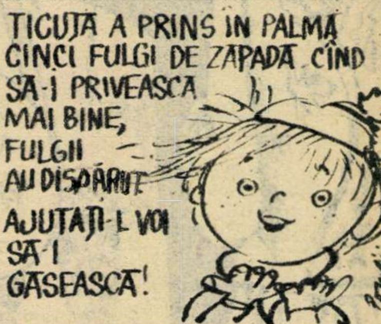
TICUȚA A PRINS ÎN PALMĂ CINCI FULGI DE ZĂPADĂ. CÎND SĂ-I PRIVEASCĂ MAI BINE, FULGII AU DISPĂRUT
AJUTAȚI-L VOI SĂ-I GĂSEASCĂ!

FOTO: M. NIEDL
COPERTA NOASTRĂ

În vizită la „Electronica“ din București și la „Electroputere“, Craiova.

CUTEZĂTORII 46 Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: ION DONCA; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* ION MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia“ TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA“ - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 16 pagini 1,50 lei

3

PRIMĂVARA DIN DECEMBRIE

După îndemnurile învățătorului Ion Dragalina, Ionuț și Corbea sapă în locul unde erau zidurile vechii cetăți din comuna Sebeș și dau la iveală importante vestigii dacice. Dar între timp...

Scenariu: PETRU DEMETRU POPESCU **Desene: ELENA MIHĂESCU**

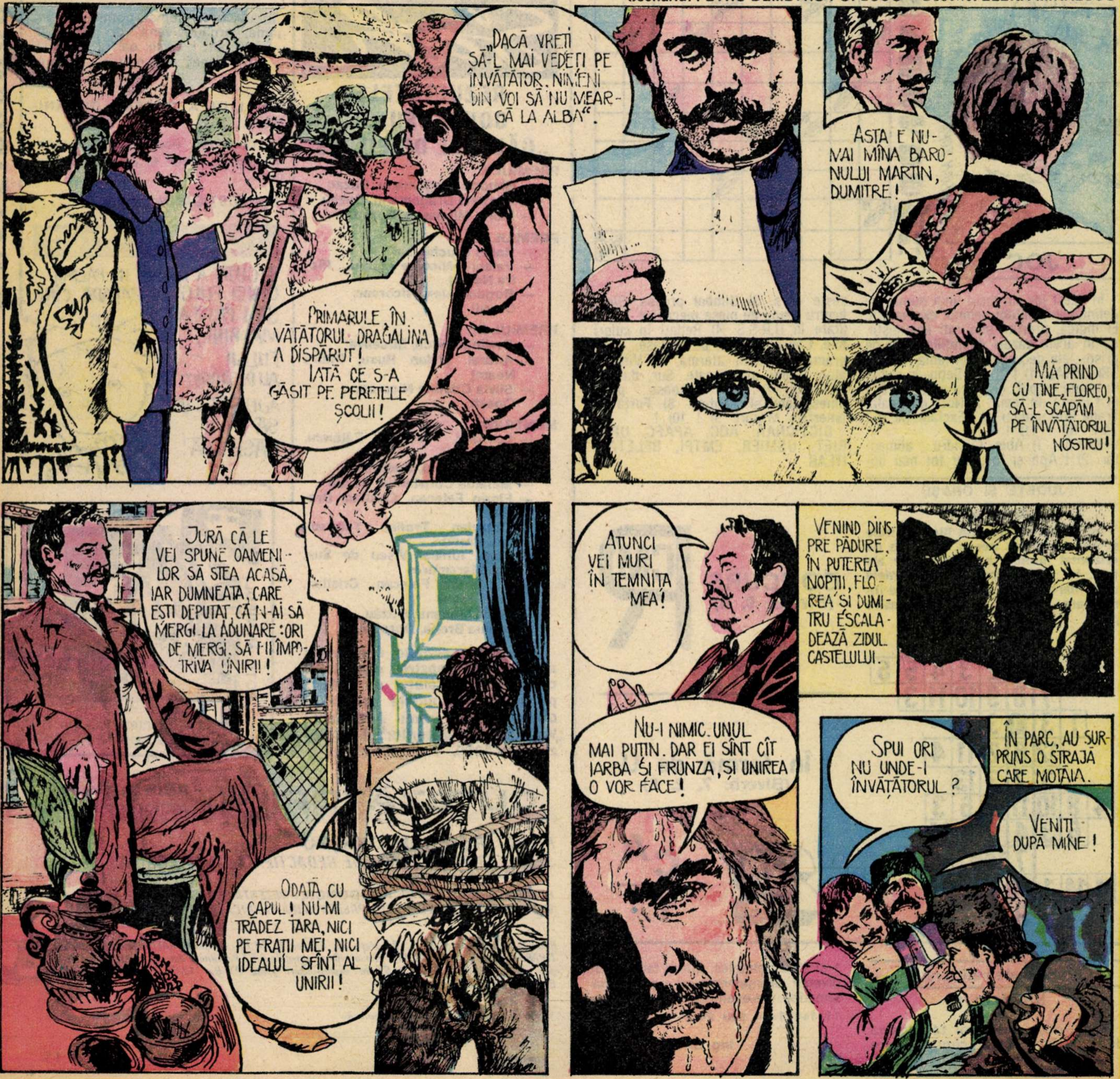
„DACĂ VREȚI SĂ-L MAI VEDEȚI PE ÎNVĂȚĂTOR, NIMENI DIN VOI SĂ NU MEARGĂ LA ALBA”.
PRIMARULE, ÎNVĂȚĂTORUL DRAGALINA A DISPĂRUT! IATĂ CE S-A GĂSIT PE PERETELE ȘCOLII!
ASTA E NUMAI MÎNA BARONULUI MARTIN, DUMITRE!
MĂ PRIND CU TINE, FLOREO, SĂ-L SCĂPĂM PE ÎNVĂȚĂTORUL NOSTRU!
JURĂ CĂ LE VEI SPUNE OAMENILOR SĂ STEA ACASĂ, IAR DUMNEATA, CARE EȘTI DEPUTAT, CĂ N-AI SĂ MERGI LA ADUNARE; ORI DE MERGI, SĂ FII ÎMPOTRIVA UNIRII!
ODATĂ CU CAPUL! NU-MI TRĂDEZ ȚARA, NICI PE FRAȚII MEI, NICI IDEALUL SFÎNT AL UNIRII!
ATUNCI VEI MURI ÎN TEMNIȚA MEA!
NU-I NIMIC. UNUL MAI PUȚIN. DAR EI SÎNT CÎT IARBA ȘI FRUNZA, ȘI UNIREA O VOR FACE!
VENIND DINSPRE PĂDURE, ÎN PUTEREA NOPȚII, FLOREA ȘI DUMITRU ESCALADEAZĂ ZIDUL CASTELULUI.
ÎN PARC, AU SURPRINS O STRAJĂ CARE MOȚĂIA.
SPUI ORI NU UNDE-I ÎNVĂȚĂTORUL?
VENIȚI DUPĂ MINE!

(Va urma)

47

JOI, 24 NOIEMBRIE 1988,
ANUL XXII (NR. 1102)

DIN SUMAR:

- Pionierii intîmpină aniversarea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918
- Să descoperim împreună: Uzina de case
- Premiile rubricii „Semafor“
- Enciclopedie

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, a efectuat, la invitaţia tovarăşului Erich Honecker, secretar general al Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Democrate Germane, o vizită de lucru în Republica Democrată Germană.

Nouă şi elocventă mărturie a trainicelor legături de prietenie şi colaborare care s-au statornicit şi se dezvoltă între Partidul Comunist Român şi Partidul Socialist Unit din Germania, între Republica Socialistă România şi Republica Democrată Germană, noul dialog la nivel înalt dintre tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Erich Honecker se înscrie ca un moment de cea mai mare însemnătate în cronica relaţiilor dintre partidele, ţările şi popoarele noastre, menit să confere noi dimensiuni conlucrării bilaterale, în folosul reciproc, al cauzei generale a socialismului şi păcii în lume.

Un moment deosebit în cadrul vizitei l-a constituit ceremonia ce a avut loc la sediul Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania, în cadrul căreia tovarăşului Nicolae Ceauşescu i-a fost înminat, de către tovarăşul Erich Honecker, Ordinul „Karl Marx", conferit prin decret al Consiliului de Stat al R.D. Germane cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei de naştere, pentru contribuţia adusă la dezvoltarea colaborării dintre Partidul Socialist Unit din Germania şi Partidul Comunist Român, dintre Republica Democrată Germană şi Republica Socialistă România, la întărirea relaţiilor de prietenie dintre popoarele celor două ţări.

Sub semnul voinţei comune de a conferi noi dimensiuni relaţiilor dintre cele două ţări, tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşul Erich Honecker au avut un larg şi aprofundat schimb de păreri în probleme bilaterale şi internaţionale de interes comun, În timpul convorbirilor s-a procedat la o informare reciprocă în legătură cu preocupările şi activitatea celor două partide, despre mersul construcţiei socialiste în cele două ţări. Au fost relevate raporturile de strînsă prietenie şi colaborare multilaterală dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Socialist Unit din Germania, dintre Republica Socialistă România şi Republica Democrată Germană, relaţii întemeiate trainic pe stimă şi respect reciproc, pe principiile şi idealurile nobile ale socialismului.

Aşa cum se arată şi în documentele date publicităţii cu prilejul vizitei de lucru a tovarăşului Nicolae Ceauşescu în R.D. Germană, progresul înregistrat în dezvoltarea colaborării bilaterale oferă condiţii pentru intensificarea cooperării şi specializării în producţie, a conlucrării pe tărîm tehnico-ştiinţific, precum şi pentru creşterea şi diversificarea schimbului de mărfuri, pentru promovarea şi întărirea pe mai departe a relaţiilor dintre Republica Socialistă România şi R.D. Germană, în folosul şi spre binele ambelor popoare, al construcţiei socialiste în cele două ţări, al cauzei generale a socialismului şi păcii.

Întreaga desfăşurare a activităţii pentru înfăptuirea exemplară a obiectivelor stabilite de conducerea partidului pentru această perioadă a anului ilustrează, cu puterea faptelor, hotărîrea întregului nostru popor de a asigura noi izbînzi procesului revoluţionar de dezvoltare multilaterală a patriei. Climatul fertil, înnoitor creat de Tezele din aprilie, sarcinile stabilite de secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, deschid cîmp larg de afirmare iniţiativei şi experienţei înaintate, abnegaţiei şi înaltei răspunderi pentru ca, la fiecare loc de muncă, în toate sectoarele şi ramurile economiei naţionale, obligaţiile asumate de fiecare colectiv să fie onorate la timp şi în condiţii de bună calitate.

Bogatul raport muncitoresc cu care ţara întreagă întîmpină aniversarea a 70 de ani de la făurirea statului naţional unitar român demonstreaza cotele înalte ale întrecerii socialiste pentru finalizarea cu succes a planului pe acest an şi pregătirea corespunzătoare a producţiei anului viitor. Zi de zi, în toate unităţile economice bilanţul muncii înregistrează sporuri însemnate. Minerii extrag cantităţi tot mai mari de cărbune şi minereuri pentru centralele termoelectrice şi combinatele siderurgice. Sub aceeaşi deviză – mai repede, mai bine, mai eficient – acţionează şi lucrătorii de pe şantierele de construcţii care, în acest al treilea an al cincinalului, îşi vor aduce o însemnată contribuţie la înzestrarea economiei naţionale cu noi capacităţi de producţie, precum şi la îmbogăţirea zestrei edilitare şi arhitectonice a localităţilor patriei. La rîndul lor, muncitorii şi specialiştii din unităţile industriale producătoare de maşini acţionează cu înaltă răspundere pentru a realiza un volum tot mai ridicat de utilaje şi instalaţii necesare modernizării permanente a industriei româneşti, cît şi realizării sarcinilor la export, pentru beneficiari din tot mai multe ţări ale lumii. Sub semnul maximei angajări pentru înfăptuirea exemplară a sarcinilor de plan pe acest an şi asigurarea condiţiilor pentru producţii superioare în 1989 se desfăşoară şi eforturile oamenilor muncii din agricultură. Acţiunile hotărîte pentru îmbunătăţirea activităţii din fermele zootehnice, efectuarea la timp şi de bună calitate a tuturor celorlalte lucrări din agricultură au în vedere înfăptuirea obiectivelor stabilite de conducerea partidului pentru realizarea unei agriculturi moderne, intensive, de înaltă productivitate, bazată pe cele mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii.

Acum, în preajma unor însemnate evenimente în viaţa partidului, a poporului, toţi cei ce muncesc dedică buchetul de împliniri şi izbînzi înfloririi continue a patriei, înălţării României socialiste pe noi culmi de progres şi civilizaţie.

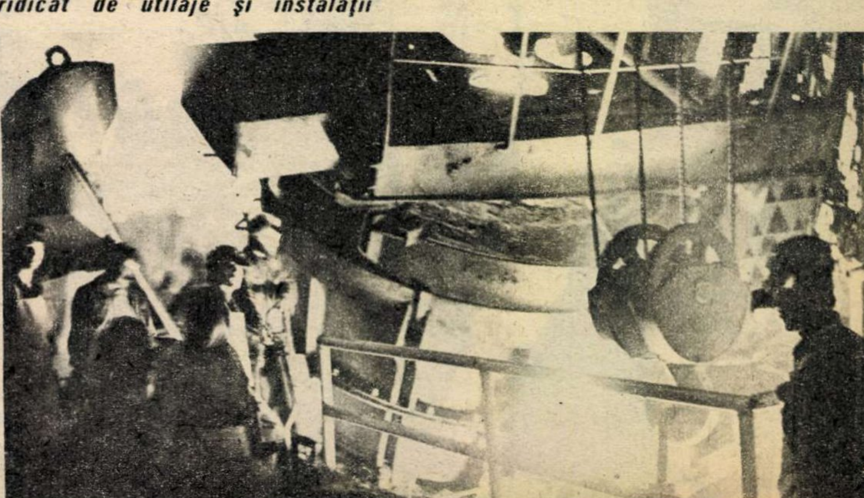

UN TRANDAFIR EŞTI, PATRIE!

Te iubesc, Patrie,
Cum iubesc pacea,
Cîntecul,
Florile şi zîmbetul.
Tu eşti, Patrie,
Un trandafir cu
Petale deschise
Către soare,
Către iubire,
Către zbor.

ADINA GABRIELA PETRIC
clasa a VIII-a,
Şcoala nr. 6, Slobozia,
jud. Ialomiţa

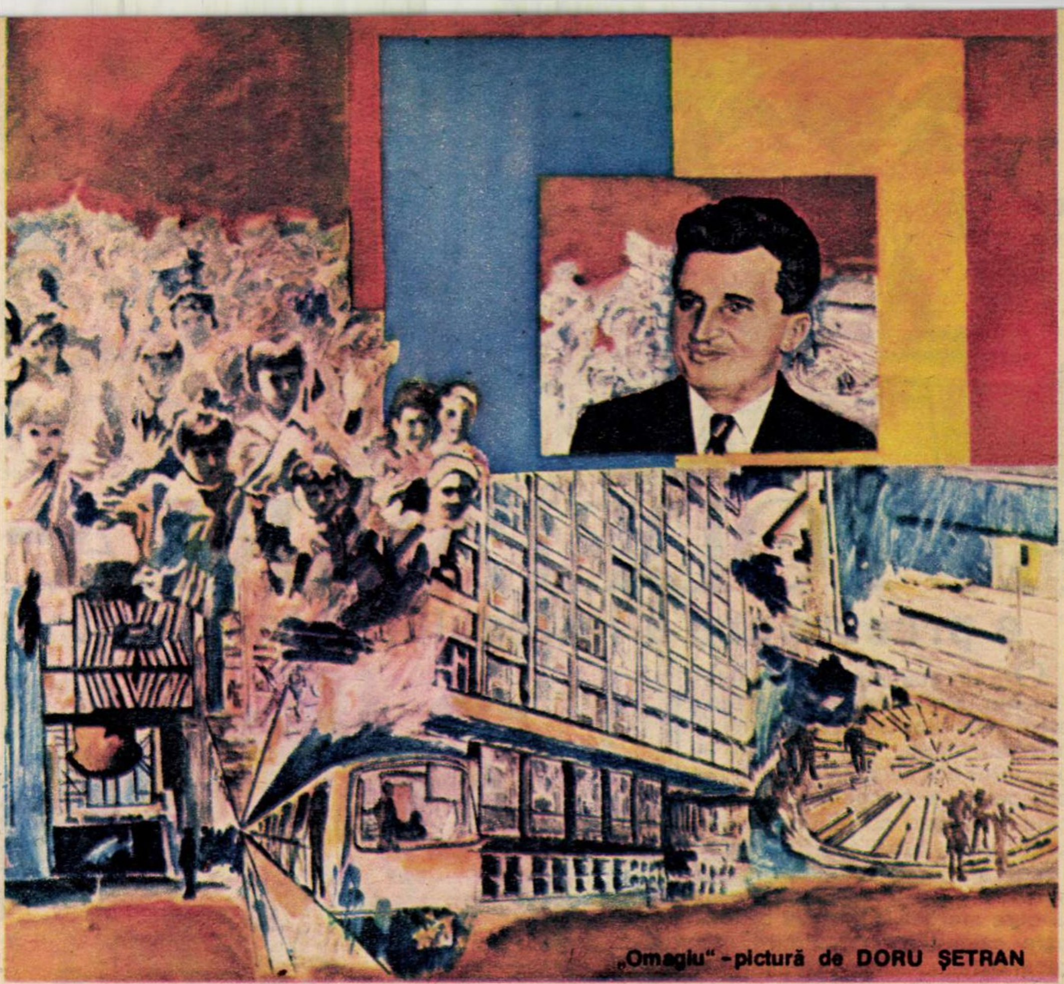

„Omagiu" - pictură de DORU ŞETRAN

70 de ani de la făurirea statului naţional unitar român

PERMANENŢA SPIRITULUI REVOLUŢIONAR

Întreaga istorie a patriei este rodul acţiunii revoluţionare a poporului nostru, a celor mai luminaţi şi cutezători fii ai săi, care în toate etapele istoriei au luptat cu nesfîrşit devotament pentru înfăptuirea măreţelor idealuri de libertate socială şi naţională. Una dintre cele mai înălţătoare pagini de istorie a fost aceea scrisă în ziua de 1 Decembrie 1918, cînd poporul a hotărît Unirea Transilvaniei cu Ţara. Acest fundamental act istoric se alătură cu strălucire celorlalte mari cuceriri revoluţionare ale poporului nostru marcate de glorioşii ani 1821, 1848, 1859, 1921, 1944.

Azi, în societatea noastră socialistă, expresia cea mai înaltă a spiritului revoluţionar o constituie efervescenţa muncii creatoare a fiecărui cetăţean, pentru ridicarea patriei pe cele mai înalte culmi de progres şi civilizaţie.

Perfecţionarea continuă a muncii, a întregii activităţi economice şi sociale, a societăţii în ansamblu, ce constituie un imperativ al prezentului, se poate înfăptui numai în condiţiile manifestării active a spiritului revoluţionar. În acest sens, în Tezele din aprilie pentru plenara C.C. al P.C.R., tovarăşul Nicolae Ceauşescu a subliniat: „Să dezvoltăm puternic spiritul revoluţionar în muncă, în gîndire, în toate domeniile, să acţionăm cu hotărîre împotriva a tot ceea ce este vechi şi perimat, a ceea ce nu corespunde actualei etape şi să promovăm cu îndrăzneală noul".

În actuala etapă de dezvoltare economica şi socială a patriei noastre, în conştiinţa poporului român, flacăra spiritului revoluţionar arde cu putere. Substanţa acestei realităţi este constituită dintr-o gamă largă de aspiraţii, sentimente, năzuinţe şi atitudini. Ca şi în etapele precedente, spiritul revoluţionar continuă să fie o stare activă a gîndului şi a faptei, care înaripează şi dinamizează voinţa de a acţiona în consens cu imperativele timpului istoric, cu interesele supreme ale ţării, cu cerinţele progresului. Dar a fi revoluţionar, azi, înseamnă mai ales să te pregăteşti cu asiduitate pentru a desfăşura o muncă de cea mai înaltă calitate, să participi cu rezultate dintre cele mai bune la făurirea de noi valori materiale şi spirituale, corespunzătoare exigenţelor actuale şi de perspectivă.

A gîndi, a acţiona în spirit revoluţionar constituie, astăzi, răspunderea supremă a întregului partid, a întregului popor. În acelaşi timp, constituie o înaltă răspundere a fiecărui cetăţean al ţării, fără deosebire de profesie, de vîrstă. Azi, în societatea noastră, pentru pionier, ca şi pentru utecist, pentru oricare dintre fiii patriei, în oricare loc de muncă s-ar afla, modelul uman propus de partid — în deplină concordanţă cu imperativele timpului istoric — este acela al revoluţionarului conştient de propriile sale virtuţi, dar şi de propriile sale limite. Al revoluţionarului decis să poarte o luptă continuă cu sine, o luptă dîrză, hotărîtoare, în care să asigure biruinţa noului asupra vechiului. Raportîndu-se la un astfel de model, milioane şi milioane de oameni din patria noastră, muncitori, ţărani, intelectuali, elevi şi studenţi, începînd cu purtătorii cravatei roşii cu tricolor, îşi construiesc o nouă imagine despre ei înşişi, spre care tind în afirmarea personalităţii lor, pe deplin corespunzătoare valorilor economice, politice, ideologice, morale ale societăţii noastre.

Permanenţa spiritului revoluţionar în societatea noastră, ca o trăsătură fundamentală a omului nou, este o realitate, dar procesul dezvoltării lui nu s-a încheiat. Cum, de altfel, nici procesul revoluţionar nu s-a încheiat şi nu se va încheia niciodată. După 23 August 1944, în zorii noii societăţi socialiste, valul revoluţionar s-a amplificat continuu, a cuprins masele. Treptat s-a trecut la democratizarea aparatului de stat, a fost cucerită puterea politică şi economică, poporul a devenit stăpîn în propria sa ţară. Dar procesul revoluţionar a continuat, s-a dezvoltat cu şi mai multă forţă în condiţiile noi ale Epocii Nicolae Ceauşescu, inaugurate de cel de-al IX-lea Congres al partidului. În noile împrejurări, spiritul revoluţionar s-a afirmat cu putere la nivelul întregii naţiuni române. În întreaga ţară au avut şi au loc mari prefaceri înnoitoare în toate domeniile. Prefaceri înnoitoare au loc şi în conştiinţa oamenilor.

A făuri omul nou la nivelul întregii naţiuni înseamnă, în concepţia partidului nostru, a secretarului său general, să se asigure o bază trainică pentru revoluţionarea conştiinţelor tuturor oamenilor. Debarasarea de vechi deprinderi cum sînt superficialitatea, lenea, lipsa de răspundere, împăcarea cu deficienţele manifestate în muncă şi în viaţă, constituie un proces complex, fiind necesară o activitate politico-educativă continuă, susţinută. În acest proces, trebuie ca fiecare cetăţean al ţării — şi pionierul aflat pe băncile şcolii, şi utecistul, la orice loc de muncă s-ar afla, şi muncitorul, şi ţăranul, şi intelectualul — să-şi examineze munca, viaţa, comportamentul în raport cu normele eticii şi echităţii socialiste, cu înaltele principii politice şi morale din societatea noastră. Partidul, secretarul său general pornesc de la convingerea, întemeiată pe fapte, că spiritul revoluţionar nu se manifestă de la sine, în procesul transformărilor înnoitoare care se produc în societate. Este necesară o amplă activitate politico-educativă pentru ca fiecare cetăţean să-şi integreze, în construcţia personalităţii, un mod de a gîndi, de a munci, care să fie la înălţimea timpului eroic pe care îl trăim.

AUTODEPĂȘIREA-

o preocupare a întregului detașament

Ora de matematică. La tablă, Cosmin Marian rezolva o problemă dificilă. Din bănci, unii îl priveau mirați. Era Cosmin și parcă nu era el. Băiatul de la tablă părea a fi colegul lor, dar cînd îl vedeau cu cîtă siguranță scrie, unul după altul, punctele rezolvării, cînd vedeau că aproape nu a folosit buretele — el care ștergea de cîteva ori fiecare calcul! — parcă nu-l mai recunoșteau. Alții, care într-un fel sau altul contribuiseră la această transformare a lui Cosmin, schimbau între ei priviri pline de înțeles și zîmbete mulțumite. Nu se înșelaseră.

Și Cosmin, asemeni altor pionieri din detașamentul lor, avea încă posibilități nefructificate. Notele bune și foarte bune la multe din materiile studiate dovediseră că poate obține rezultate frumoase. Numai la matematică nu reușea să se remarce. Era cam timid, se pripea în găsirea soluțiilor și dezordinea de pe tablă era demonstrația la teorema... că nu lucrează suficient.

Și, pentru că în detașamentul lor mai avuseseră asemenea situații, pe care le rezolvaseră cu bine, au trecut degrabă la acțiune. O grupă de întrajutorare alcătuită din Ovidiu Stănilă, comandantul de detașament, și Alexandru Agrișan a acordat sprijin lui Cosmin nu numai în aprofundarea unor noțiuni de matematică, ci și la perfecționarea stilului de lucru, la împărțirea eficientă a timpului. Și tovarășul profesor, în cadrul orelor de consultații, s-a ocupat mai îndeaproape de pregătirea lui, dar și alți colegi i-au oferit ajutorul.

Era firesc să se bucure cu toții de prima notă foarte bună obținută la matematică de acela care pînă mai ieri privea înciudat exercițiile și problemele mai grele.

— Fiindcă tot sîntem la începutul săptămînii și, conform tradiției, astăzi se schimbă și «ocupanții» „Băncii de onoare", mă gîndesc ca unul din cei doi care vor lua loc în ea să fie chiar Cosmin, propusese Ovidiu.

Da, Cosmin Marian merita cu adevărat această răsplată. Se străduise, muncise mult pentru rezultatul de azi, reușise să depășească acel prag al notelor de 7. De mult visase să stea și el în „Banca de onoare", acolo unde, pînă acum stătuseră mulți dintre colegii lui... Parcă mai ieri fusese ziua în care tovarășa profesoară de limba română intrase în clasă și le anunțase succesul Ioanei Vagner și al Alexandrei Agrișan. Mai avuseseră ei mulți participanți la concursurile pe obiecte, la matematică și literatură, chiar și în clasa a V-a, dar nimeni nu trecuse de faza județeană. Ioana și Alexandra nu numai că îi reprezentaseră la faza republicană, dar obținuseră și cîte o mențiune. Firește, pentru rezultatul lor meritau să stea în „Banca de onoare".

Florina Matei, Emil Popescu, Dana Drăghici, Niculina Vereș, și mulți alții care se remarcaseră și la învățătură în concursul între grupe „Cutezători spre viitor", stătuseră și ei în această bancă. Andrei Tomuș, vorbindu-ne mai pe larg despre aceste concursuri pe teme de cultură generală, ne-a făcut să înțelegem că le-au fost de mare folos în stăvilirea unei tendințe ce se manifesta în clasa lor. Unii, din dorința de a-și depăși rezultatele anterioare, învățau lecțiile pe dinafară. Pregătirea fiecăruia pentru aceste concursuri însemna mai mult decît să înveți pentru a doua zi. Însemna studiu temeinic, lecturi bogate, deci un efort mai mare.

Așezat în „Banca de onoare", Cosmin și-a amintit și de... „șahistele gemene", cum le spun în glumă surorilor Dana și Corina Crăciun. Au stat și ele în această bancă, după ce reușiseră să obțină locul IV la semifinala de la Buziaș a Campionatului republican de șah pentru copii... Și Dan Pandor, Andrei Tomuș și Radu Niculiță, după ce cîștigaseră mai multe concursuri de orientare turistică, au stat și ei în banca aceasta. Cei trei se „orientau" la fel de bine și la învățătură, găsind mereu cărările spre notele de 10. Și tot aici au mai stat și Traian Vereș, un pionier model, un elev sîrguincios și minunat coleg, și Ioana Lupșa, cel mai bun gospodar al clasei...

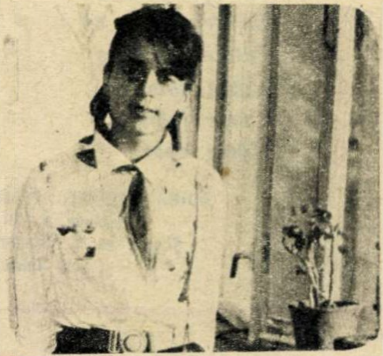

„Ce păcat că în „Banca de onoare" nu încape întregul detașament!" — se gîndea Cosmin. Cu toții ar merita această cinste, fiindcă, de fapt, ei sînt fruntași în școală la învățătură. Și-au depășit an de an rezultatele la îndeplinirea angajamentului de muncă patriotică. Au cîștigat și concursul între detașamente „Curățenie și disciplină". Cosmin își amintește cu plăcere de excursia cu care au fost răsplătiți la sfîrșitul anului școlar trecut. Și, cum aproape toți colegii lui fac parte din formația de chitare a clasei, iar alți cîțiva au obținut aplauze și locul I pe județ cu programul brigăzii artistice, ar trebui chiar și o... scenă de onoare.

Într-adevăr, elevii clasei a VII-a A de la Școala nr. 6 din municipiul Alba Iulia, pentru succesele de pînă acum, pentru străduința lor de a se autodepăși în tot ceea ce fac, merită să stea cu toții în „Banca de onoare".

Asemeni lor, sîntem siguri, și voi ați reușit să obțineți rezultate pe linia autodepășirii. Așteptăm să ne scrieți ce metode ați folosit și ce împliniri aveți în munca voastră.

CRISTIANA CRĂCIUN

PIONIERII ÎNTÎMPINĂ ANIVERSAREA MARII UNIRI DE LA 1 DECEMBRIE 1918

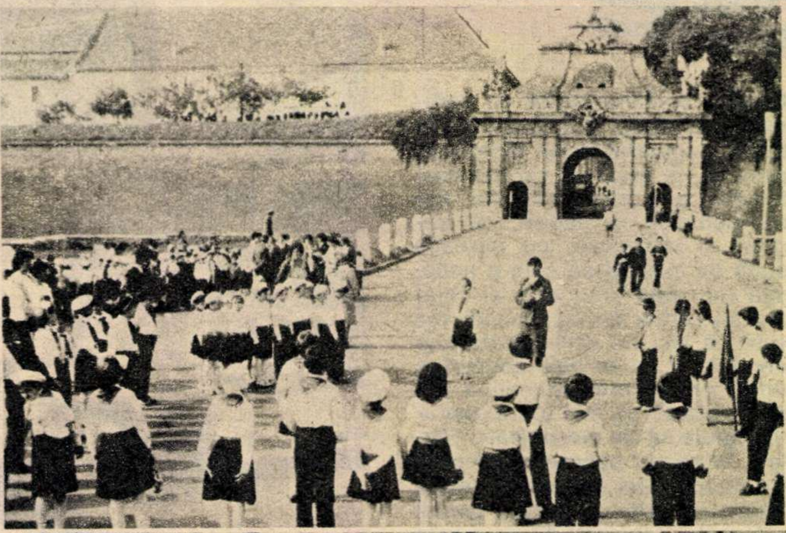

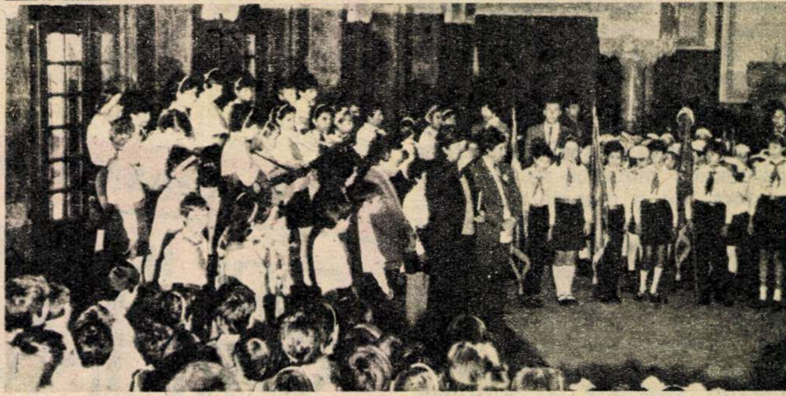

Sub genericul „Sîntem urmașii unui popor eroic“, din cadrul noii ediții a acțiunii „Tot înainte!“, pionierii școlilor din Botoșani, Săveni, Mitoc, Corlăteni și Orășeni Deal au organizat simpozioane cu temele „Unitatea națională — permanență a istoriei poporului român“ și „Făurirea statului național unitar român, eveniment de importanță hotărîtoare pentru destinele întregului nostru popor“ • **La Școala nr. 9 din Alba Iulia** s-a desfășurat de curînd faza pe școală a concursului „Pionierii omagiază Marea Unire“, inițiat de către comandamentul unității în cinstea aniversării a 70 de ani de la făurirea statului național unitar român • **Aceluiași eveniment** îi este dedicată și expoziția „Cinstim trecutul de luptă și prezentul luminos“, care reunește cele mai reușite lucrări pe această temă realizate de pionierii-pictori din județul Arad • **Împreună cu colegii lor** din formația de muzică folk, membrii cenaclului literar de la Școala Ormeniș, județul Brașov, au prezentat de curînd un foarte sugestiv montaj muzical-literar, intitulat „E scris pe tricolor unire“ • **Tot din județul Brașov** aflăm că pionierii din comunele Recea, Voila, Hîrseni și Părău au organizat vizite la Cetatea Făgărașului, prilej cu care au desfășurat și acțiuni-evocare avînd ca temă „Lupta pentru unitate națională în memoria Țării Făgărașului“ • **În școlile** din municipiul Tîrgoviște și din localitățile Titu, Fieni, Pucioasa, Voinești, Băleni, județul Dîmbovița, au avut loc ample manifestări evocatoare ale istoriei orașului Unirii sub genericul „Alba Iulia — străveche cetate a pămîntului românesc, simbol al unității noastre naționale“ • **Pionierii de la Școala Ulieș,** județul Harghita, ne anunță că toate echipajele cîștigătoare la faza pe detașament s-au pregătit intens pentru faza pe unitate a concursului județean „1 Decembrie 1918 — împlinirea visului de veacuri al poporului român“ • **La Muzeul de istorie a municipiului București,** pionierii de la școlile nr. 10 și 31 s-au întîlnit cu istorici și muzeografi pentru a participa la expunerea-dezbatere pe tema „Lupta eroică a poporului român pentru unitate și independență“.

ILEANA PITA

TRIBUNA EXPERIENȚEI PIONIEREȘTI

Asemeni pionierilor din întreaga țară și pionierii din județul Alba au organizat în această perioadă numeroase acțiuni dedicate aniversării a 70 de ani de la desăvîrșirea statului național unitar român.

În mai multe școli din municipiul Alba Iulia, pionierii detașamentelor claselor V-VIII au participat la fazele pe clasă și școală ale concursului pe teme de istorie „Pionierii omagiază Marea Unire“, urmînd ca, în preajma zilei de 1 Decembrie, să se desfășoare faza pe municipiu.

În toate unitățile de pionieri din județ au loc întîlniri cu istorici și muzeografi, prilej cu care pionierii află lucruri noi privind Marea Unire – eveniment de importanță fundamentală pentru istoria poporului nostru. În cadrul cercurilor și cluburilor de dezbateri politico-ideologice și de istorie din școli și case ale pionierilor și șoimilor patriei s-au desfășurat și se desfășoară sesiuni de comunicări științifice, dezbateri avînd ca temă înfăptuirea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918.

Locurile istorice ale municipiului nostru și în special cele unde s-a înfăptuit marele ideal al poporului nostru – respectiv Sala Unirii și Muzeul Unirii sînt vizitate de către numeroase unități de pionieri, între care și cele din comunele Pianu de Sus, Poiana Vadului, Lopadea Nouă, Roșia Montană, Obreja, Horea, Unirea, Cricău, Avram Iancu. Și-au anunțat sosirea pe meleagurile municipiului Alba Iulia, oraș în care Mihai Viteazul a realizat în 1600 și cea dintîi unire a românilor, pionieri din multe alte județe ale țării.

În aproape toate școlile din județ au loc spectacole-evocare, expoziții de creație plastică. Unele dintre spectacolele și montajele literar-artistice se vor desfășura chiar în preajma monumentelor istorice sau pe locurile unde, cu 70 de ani în urmă, se împlinea pentru totdeauna voința tuturor românilor.

TIBERIU BARB
clasa a VI-a,
Școala nr. 1, Alba Iulia,
pionier locțiitor al
președintelui C.N.O.P.

Vă prezentăm cîteva dintre fotografiile primite recent la redacție avînd ca subiect „Banca de onoare“. O misiune pe cît de plăcută, pe atît de dificilă, ținînd seama de numărul mare al deținătorilor acestui trofeu. Apreciind strădania colaboratorilor noștri – pionierii fotoreporteri – îi felicităm atît pe ei cît și pe cei care s-au aflat în rolul de subiect!

• O „Bancă de onoare“ care îi cuprinde pe toți elevii **clasei a V-a A** de la **Școala nr. 8** din **Baia Mare!** Așa ne asigură **Bogdan Iuga,** membru al subredacției „Cutezătorii“, de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din localitate. Bogdan mai precizează faptul că trecerea colegilor lui mai mici de la ciclul primar la cel gimnazial s-a produs „cu toate pînzele sus“, astfel încît în această clasă notele sînt numai de la 7 în sus.

• **Ionuț Sîrbu,** membru al foto-cineclubului „Bacovienii“, de la **Școala nr. 18** din **Bacău,** s-a aflat, de curînd, la **Școala nr. 1** de la care ne trimite instantaneul de față.

BANCA DE ONOARE

• **Ninel Coman** din **Urziceni,** județul **Ialomița** (clasa a IV-a. **Școala nr. 1),** și **Levente Bartalis** din comuna **Mihăileni,** județul **Harghita** ... stau în aceeași bancă! Este „Banca de onoare“.

Amîndoi învață foarte bine și amîndoi au fost distinși, în această vară, cu **„Meritul pionieresc“.**

ELENA MĂNESCU

Să descoperim împreună:

UZINA DE CASE

A construi o casă este dovada unei mari priceperi. A construi mii, zeci de mii de case este mult mai presus decît atît, este dovada unei înalte cutezanțe. A construi orașe întregi înseamnă a ridica faptele de cutezanță pe treapta unei mari izbînzi. Aici, la Întreprinderea de prefabricate „Militari" din București izbînda colectivului de muncitori și ingineri are o valoare concretă: construirea locuințelor pentru aproape 400 000 de oameni. Tot atît cît populația de astăzi, luată la un loc, a Vasluiului, Focșaniului, Reșiței și Hunedoarei. O adevărată uzină de case, în care blocurile de locuințe ies pe... bandă rulantă. Zi și noapte, aici se lucrează fără răgaz. Se muncește în „foc continuu" pentru ca zestrea de locuințe a Bucureștiului și a altor orașe ale țării să fie tot mai mare și mai frumoasă.

Piatra de temelie a fost pusă în 1965. Anul în care începe să fie rescrisă biografia tuturor orașelor și așezărilor patriei. Șantierele se deschideau unul după altul, schelele urcau către cer, țara își schimba înfățișarea. Era nevoie de locuințe, de tot mai multe locuințe pentru populația mereu în creștere a orașelor. Soluția: prefabricatele, adică realizarea în fabrică a pereților unei case și apoi montarea lor pe verticală, în mari cartiere și ansambluri de locuit. Industrializarea construcțiilor de apartamente a făcut posibilă și extinderea continuă a fabricii de case „Militari" București. „În acest an, ne spunea inginerul Dan Stoenescu, directorul unității, producția de apartamente este de două ori mai mare decît în 1965. Pentru a ușura munca pe șantiere, panourile prefabricate se trimit gata echipate: cu uși, ferestre, instalații electrice, iar camera de baie este înzestrată cu tot «inventarul», astfel încît constructorilor nu le rămîne decît să monteze și să consolideze apartament lîngă apartament, etaj peste etaj". Se construiește mai mult și tot mai frumos. „Estetica locuințelor, ambianța și confortul fiecărui apartament sînt acum probleme care ne preocupă mai mult ca oricînd, ne preciza, în continuare, inginerul Dan Stoenescu. Împreună cu arhitecții și proiectanții am reușit să executăm noi tipuri de apartamente, de 3—4 camere, cu confort sporit, cu o dispoziție mult mai bună a încăperilor și finisaje exterioare tot mai diverse, în armonie cu noua arhitectură a Capitalei".

Asociem, cel mai adesea, cutezanța constructorilor cu verticala șantierelor de locuințe. Și totuși, inginerul Sorin Moldovan avea să ne arate un șantier desfășurat pe orizontală. Cu fierari-betoniști și sudori, cu zugravi și mozaicari, cu întreaga suită de meserii pe care o necesită ridicarea unui bloc și chiar a unui cartier întreg. Deosebirea este că aici nu se lucrează sub cerul liber, ci în hale acoperite, unde organizarea muncii a dat posibilitatea ca mai toate operațiile grele să fie mecanizate. Sîntem în secția panouri mari pentru fațade. Aici se execută, după tipare dinainte pregătite, pereții viitoarelor locuințe. Fiecare este „croit" și înzestrat cu structură de rezistență potrivit „funcției" pe care o va îndeplini în apartamentul nostru, cît și înălțimii viitorului bloc. Iată de ce, în atelierul de armături, deși asamblarea carcaselor metalice se face prin sudură, cu o mașină automată, cei care răspund de calitate sînt maistrul Marin Ștefan și muncitorii fruntași Laurențiu Enescu, Dumitru și Ion Ciobanu, Tilică Alex. De aici se trece la atelierul de turnări betoane, unde, printr-un sistem de conveiere și mașini speciale — supravegheate și coordonate de muncitorii Valerică Munteanu, Matei Vătafu, Gheorghe Cernat —, armătura este „învelită" cu straturi de beton și materiale termoizolante, pereții viitoarelor apartamente urmînd apoi să fie finisați într-o paletă largă de modele sub „bagheta" unor pricepuți meseriași, cum sînt Nicolae Stanciu, Dumitru Călin, Ilie Preda. „Fără contribuția noastră construcția noilor cartiere ar necesita un timp mult mai îndelungat — ne spunea inginerul Sorin Moldovan. Acum, o scară de bloc cu opt etaje se înalță doar într-o săptămînă. Aceasta pentru că, de aici, de la fabrica noastră, pereții locuințelor pleacă gata finisați, atît în interior, cît și în exterior. Aici, în halele noastre de producție, am preluat cea mai mare parte a operațiilor și lucrărilor de pe șantiere, colegilor noștri rămînîndu-le doar montarea și asamblarea viitoarelor apartamente".

A construi o casă este, se spune, o artă. A construi blocuri, cartiere, orașe este mai presus decît atît: este o industrie. O demonstrează și realizările acestei uzine de case din București ce contribuie tot mai mult la înnobilarea urbanistică a Capitalei noastre și, din acest an, a altor orașe din țară.

CONSTANTIN RĂDUȚ
Foto: MIHAI NIEDL

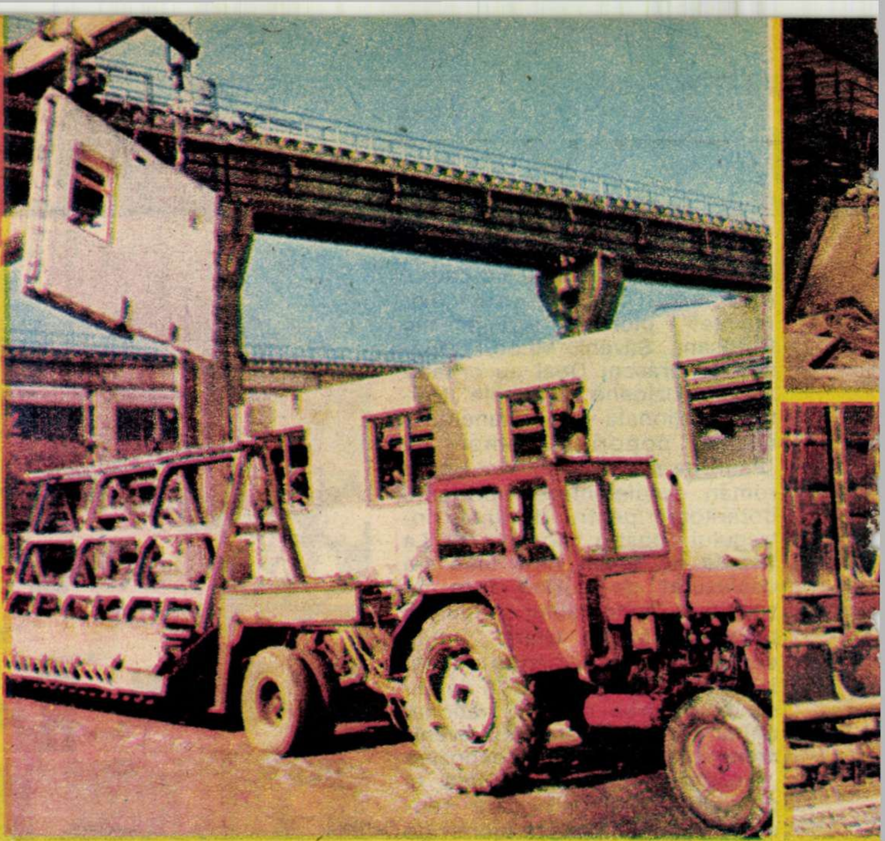

Să descoperim împreună:

DRUMUL SPRE INVENȚII

În acea dimineață, Radu s-a trezit mai devreme ca de obicei. A încercat să mai doarmă, dar somnul nu i se lipea de gene. Întîlnirea cu inventatorii se apropia și el nu-și stabilise încă întrebările. Tot ceea ce formulase aseară nu-i mai convenea. Se răsuci în pat. Apoi se uită la ceas. Mai era timp. Închise ochii, încercînd să-și ordoneze ideile în funcție de importanța lor...

O întrebare cu... 150 de răspunsuri

Inginerul Viorel Nani, unul dintre cei mai inventivi specialiști de la Întreprinderea „Electrotimiș" Timișoara, relata întîmplări petrecute în timpul realizării unor mașini concepute chiar de colectivul din care și el făcea parte. Întrebările se învîrteau ca o morișcă în capul lui Radu. Dar nici una nu putea fi plasată. Tocmai se gîndea la acest lucru cînd, iată, întrebarea se ivi:

– Vă rugăm să ne spuneți, tovarășe inginer, care este cea mai importantă invenție realizată în uzină?

– La întreabrea asta există... 150 de răspunsuri, zise inginerul. Pentru că acesta este numărul lor, la care se mai adaugă încă 130 de inovații. Și toate înregistrate numai într-un singur an. Mă voi opri totuși la mașina de lițat tubulară. Este o mașină care produce sîrma aceea foarte subțire, numită liță. Povestea acestei mașini este extrem de interesantă. Ea ne-a convins că specialiștii noștri sînt capabili să rezolve foarte repede și la un înalt nivel tehnic orice problemă.

– Dar de ce a fost nevoie să inventați tocmai o mașină de lițat? mai întrebă și Ciprian care-și notase, conform metodei lui, toate problemele noi.

– A fost nevoie. Datorită faptului că lița are o importanță extraordinar de mare în toate domeniile. De exemplu, la noi acasă, televizorul, radioul, frigiderul, fierul de călcat, mașina de spălat, întreaga aparatură casnică nu ar putea funcționa fără o asemenea sîrmă. Rolul ei este și mai mare în industrie. Rețelele electrice, mașinile-unelte, calculatoarele, toate celelalte aparate electrice sînt legate, ca să zic așa, de existența liței.

– Și dacă nu reușeați să realizați o asemenea mașină, ce se întîmpla? interveni Maria Purea din clasa a VIII-a A.

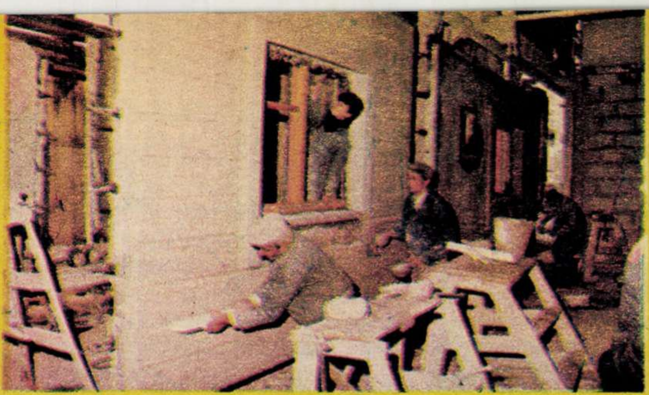

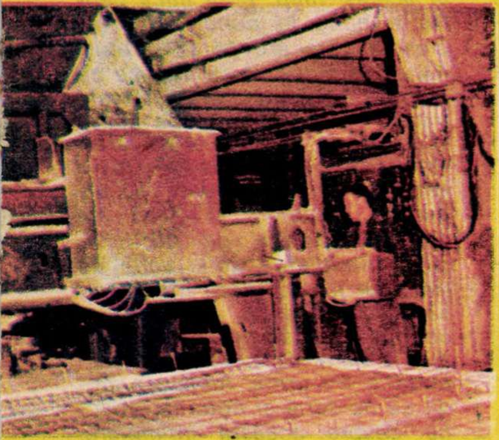

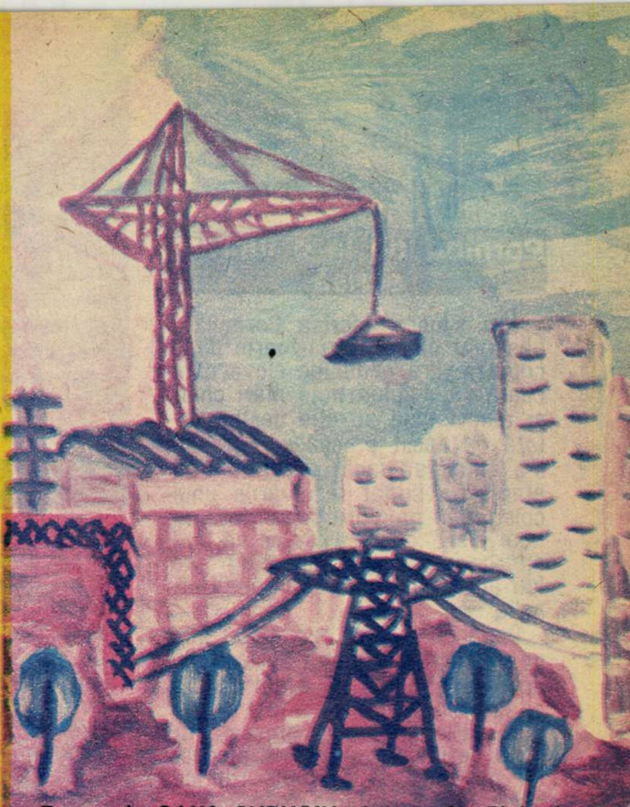

Desen de OANA SURUGIU, Şc. nr. 28, Ploieşti

– Ne-ar fi părut rău. Şi mie şi celorlalţi ingineri din colectivul care a conceput-o. Dar să ştiţi că, şi în cazul în care noi n-am fi reuşit, această maşină tot se făcea. Ar fi făcut-o alţi ingineri. Mai inventivi.

– Aţi avut bătaie de cap cu maşina de liţat, tovarăşe inginer?

– Am avut şi încă destulă. Zile şi nopţi de documentare, zile şi nopţi de lucru la planşetă. Cînd maşina a fost gata, vine specialistul de la întreprinderea căreia trebuie să i-o trimitem. O vede si nu este mulţumit. De ce? îl întrebăm noi. Motorul ajunge doar la 2 000 de turaţii, or noi avem nevoie de 4 000, zice el. Au urmat alte zile şi nopţi de documentare. Reuşim să rezolvăm şi această problemă. Gata, motorul are 4 000 de turaţii pe minut, deci ne-am îndeplinit sarcina. Aşa am crezut în primul moment. Dar foarte repede ne-am dat seama că de-abia de aici încolo lucrurile se complică. Pentru că la o asemenea viteză motorul se încingea într-un timp relativ scurt, ceea ce făcea ca maşina să nu poată funcţiona continuu. Colectivul de ingineri, format din Marcel Tolomey, Andrei Mîţu, Cornel Militaru, mă includ şi eu pentru că ăsta-i adevărul, şi-a reluat cercetările. Eram convinşi că vom rezolva şi această problemă. Am mers, bineînţeles, mai departe.

– Cîte invenţii aţi făcut dumneavoastră singur?

– În ultimii patru ani eu am realizat 14 invenţii şi 20 de inovaţii. Alte 19 invenţii ale mele sînt în curs de brevetare, adică sînt verificate pentru a putea fi recunoscute ca invenţii.

– Cum se ajunge inventator? Este grea... meseria asta?

– În primul rînd, a fi inventator nu este o meserie. Inventator poate fi orice om care are foarte multe cunoştinţe, fantezie şi, pe deasupra, este dispus să depună o muncă de zi şi noapte pentru realizarea ideilor sale. Cît despre modul de a ajunge inventator...

În acel moment s-a deschis încet-încet o uşă. Nou-venitul este inginerul Constantin Voloşencu, un alt mare inventator al uzinei. Este tînăr şi zîmbitor. Absolvent al Institutului politehnic „Traian Vuia" din Timişoara, Facultatea de electrotehnică. Specialist în automatizări şi tehnică de calcul.

Inginerul Viorel Nani continuă:

– Despre cum se poate ajunge inventator vă poate spune cel mai bine colegul meu, inginerul Voloşencu...

– Inventator? se miră nou-venitul.

– Da, este una din întrebările pionierilor.

Urmează o clipă de tăcere. Inginerul Voloşencu se gîndeşte, probabil, la propriul drum către mirajul invenţiilor.

– Mda, făcu el, răspunzîndu-şi, desigur, la o întrebare numai de el ştiută. Ca să ajungi inventator trebuie să înveţi permanent. Încă de la vîrsta voastră...

– Dumneavoastră cînd aţi fost atras de lucrurile noi, de invenţii şi inovaţii?

– Încă din şcoală. Şi ca şi voi am fost membru într-unul din cercurile tehnico-aplicative de la Şcoala nr. 10, Timişoara...

– Cînd aţi făcut prima invenţie?

– În anul 1982 am realizat o instalaţie de acţionare electrică pentru maşinile de frezat. Aceasta a fost prima inovaţie. Iar prima invenţie, cea mai importantă pentru mine, am făcut-o în 1986, cînd am conceput o metodă şi un dispozitiv pentru măsurarea turaţiei. În total am realizat 10 invenţii şi 50 de inovaţii.

Cei doi specialişti au mai răspuns şi altor întrebări. Cu răbdare, cu blîndeţe. Din cînd în cînd, oamenii din uzină îi solicitau la telefon pentru a le cere părerea în legătură cu diferite lucruri. Şi după fiecare convorbire telefonică şi inginerul Nani, şi inginerul Voloşencu reluau dialogul. Le făcea plăcere să stea de vorbă cu pionierii. Îi priveau surîzînd, gîndindu-se la ceva, pentru noi, nedesluşit.

Într-un tîrziu, inginerul Viorel Nani se destăinui:

– Mă uit la aceşti copii şi sînt convins că, peste ani, unii dintre ei vor deveni inventatori, realizînd lucruri la care noi nici nu ne gîndim acum.

ION SBÂRNEA

Foto: **TUDOR CRISTEA**

semafor Cutezătorii

Astăzi, PREMIILE rubricii — concurs „SEMAFOR — Cutezătorii"

Dragi cititori, marele număr de reportaje, anchete, povestiri, foiletoane și imagini fotografice pe care le-ați trimis acestei rubrici au supus juriul la o grea, dar voioasă muncă. Nici nu putea să fie altfel: corespondențele au fost semnate de voi, dar, în același timp, ele au purtat sigiliul talentului, al spiritului pionieresc, al preocupării și răspunderii în legătură cu tot ceea ce vi se întîmplă.

Astăzi publicăm premiile 1, 2 și 3, iar în numărul viitor, premiile speciale.

Atenție: concursul continuă! Fiecare dintre voi poate deveni unul dintre autorii premiați! „Semaforul" vă așteaptă!

Pornind de la o lucrare scrisă

La o lucrare scrisă, Cornelia a observat că o colegă foarte bună copiază. Era genul de elevă care caută să smulgă note mari chiar și atunci cînd nu știe destul. Iritată de acest procedeu, Cornelia s-a gîndit să facă „dreptate". Ca atare, i-a suflat rezolvările unui coleg slab pregătit! Dacă „fata cu note mari" copiază, de ce să nu-l ajuți pe unul care cel puțin are într-adevăr nevoie? și-a spus Cornelia.

După cîteva zile, s-a gîndit mai pe îndelete la situația aceea și la procedeul folosit. Și-a dat seama că greșise. Mai mult: a fost de părere că din această greșeală ar avea de învățat **și alții.** A pus totul pe hîrtie și a trimis rubricii „Semafor" scrisoarea care a apărut în nr. 2 din acest an al revistei noastre. Cititorii au fost impresionați atît de adevărul celor relatate, cît și de precizia cu care Cornelia a analizat lucrurile. Dovadă, numeroasele corespondențe pe care ni le-au trimis în acest sens.

Juriul concursului „Semafor" a fost de aceeși părere cu ei și astfel CORNELIEI ISTRATE, cl. a VIII-a, Școala nr. 3, Codlea — Brașov, i s-a decernat PREMIUL DOI „Semafor Cutezătorii".

Purtătorii de opinie

Un băiat a fost internat la spital. Diagnostic: rănit la ochi. Cauza: îl lovise un cornet de hîrtie proiectat printr-o țeavă. Vinovatul: un oarecare Mihăiță, care obișnuia să se „amuze" cu astfel de „jucării"... periculoase. Explicațiile date de acest nesocotit: Nu mă joc numai eu așa, mai sînt și alții!

Lucrurile ar fi putut să se oprească aici, adică Mihăiță și alții ca el să-și urmeze netulburați stupida „distracție". Mulți îi vedeau, dar nimeni n-a acționat în mod ferm spre a-i opri.

Nimeni?! Nu-i chiar așa. După cum vă amintiți, colegii voștri de la subredacția pionierească „Trivale" au luat lucrurile în serios, simțind că e de datoria lor să pună stop acestui mod de comportare. Acești ageri și intransigenți pionieri-reporteri s-au documentat asupra faptului, au stat de vorbă cu neserioșii aruncători de „cornete" și „invizibile", au analizat lucrurile și au scris un foarte oportun articol care a apărut la rubrica „Semafor", în numărul 39 al revistei „Cutezătorii". Ideea principală: pe lîngă Mihăiță și cei ca el, vinovați sînt toți colegii, inclusiv comandamentele pionierești, deoarece, observînd astfel de purtări, nu-și manifestă dezaprobarea.

După apariția acestui articol, mulți au fost cititorii care, văzînd pe vreunul cu „cornete" sau „invizibile" i-au spus în față că se poartă prostește sau, și mai bine, i-au azvîrlit cît colo „instrumentele".

Credem că sînteți și voi de părerea juriului de concurs care a acordat PREMIUL ÎNTÎI „Semafor Cutezătorii" pionierilor-reporteri de la SUBREDACȚIA „TRIVALE" (indrumată de către tovarășa profesoară Marilena Chirețu) a Casei pionierilor și șoimilor patriei din Pitești.

Bună ziua, politețe!

În Vălenii de Munte, Prahova, se află un foarte frumos parc în care nu la fel de frumos se purta, într-o zi, un băiețandru fără treabă cu o femeie în vîrstă, vorbindu-i nepoliticos, agresiv.

Dar s-a nimerit să fie pe acolo și Alina. La vîrsta ei, 10 ani, e prea mare pentru a trece cu vederea astfel de comportări, dar, în același timp, prea mică pentru a pune la punct un prost crescut care are 14 ani. Totuși Alina nu putea să se împace cu gîndul că o femeie în vîrstă este tratată astfel. A dat fuga acasă și l-a rugat pe tatăl ei să intervină. Omul și-a părăsit pentru o jumătate de oră treburile și a urmat-o. Ajungînd în parc, l-a mustrat zdravăn pe necuviincios, trimițîndu-l să-și vadă de treburile lui, iar dacă nu le are, să și le găsească. Apoi Alina a condus-o acasă pe bătrînă, dîndu-i o mînă de ajutor și în gospodărie. Pe urmă, Alina s-a gîndit să ne scrie și nouă la redacție despre această întîmplare. Scrisoarea ei a apărut în numărul din luna august.

„Bună ziua, politețe!" este un concurs de corespondențe care se referă nu numai la politețea cuvintelor, ci și la politețea faptelor, două puncte de onoare pe care corespondența ALINEI CAMELIA JURCĂ din cl. a IV-a, Școala nr. 3, Vălenii de Munte — Prahova, le ilustrează grăitor, obținînd ca atare PREMIUL TREI „Semafor Cutezătorii".

PAULA IVAN

fenomenala campioană olimpică a probei de 1 500 de metri!

Între Herăști și Hotarele, două așezări din județul Giurgiu, sînt aproape 5 kilometri. În vara anului 1972, în perioada în care s-au desfășurat Jocurile Olimpice de la München, o fetiță, elevă în clasa a III-a pe-atunci, parcurgea zilnic distanța dintre Herești (satul ei natal) și Hotarele, dus și întors, tot într-o alergare. Era Paula Ivan, care venea la Hotarele la colegele ei, pentru a urmări împreună, la televizor, întrecerile sportive ale marii competiții, interesată fiind îndeosebi de probele de alergări. Pentru că alergările au fost și au rămas marea atracție a Paulei. Alerga pe ulițele Herăștilor mai ceva decît băieții! Era prima, de departe, în toate întrecerile din școală. Ar fi putut alerga o zi întreagă. Niciodată nu s-a arătat obosită... Așa ne-a mărturisit cel care i-a descoperit vocația pentru sport, profesorul Ion Zamfirescu.

După cîțiva ani de intense pregătiri, Paula trece la Clubul sportiv Olimpia. Firesc. Pentru că foarte tînăra atletă depășise un anumit stadiu de pregătire și era necesar să fie preluată de un alt apreciat specialist în atletism, profesorul Ioan Puică. Sub îndrumarea antrenorului Puică, Paula va cunoaște consacrarea: medalie de bronz cu echipa României la Campionatele mondiale de cros, după aceea dublă campioană mondială universitară anul trecut, la Zagreb, în probele ei preferate, 3 000 și 1 500 de metri, și cîștigarea Marelui Premiu al I.A.A.T., anul acesta, succes care a prefigurat, pînă la un punct, reușitele Paulei la actuala ediție a J.O. de la Seul.

La cea de-a 24-a ediție a Jocurilor Olimpice, proba de 3 000 de metri a pregătit, într-un fel, calea atletei noastre spre medalia de aur la 1500 de metri. Se știe: reprezentanta României a terminat proba de 3 000 de metri pe podium, cucerind argintul. „Paula se va afla printre fruntașele probei de 3 000 de metri. Dar, cu certitudine, va urca pe prima treaptă a podiumului la 1500..." N-a spus-o un antrenor oarecare, ci un tehnician care a condus pașii multor alergătoare de cursă lungă spre victorii internaționale.

Faptele au confirmat. Mai mult: cu performanța înregistrată 3:53,96 de minute, ea a stabilit al doilea timp din istoria probei de 1500 de metri. Era una din probele de alergări pe care Paula, pe cînd era elevă în clasa a III-a a Școlii din Herăști, o urmărise pe ecranul televizorului, în 1972. Acolo, la München, cursa de 1 500 de metri fusese inclusă pentru prima oară în istoria J.O.

La Jocurile Olimpice recent încheiate a fost consemnat un adevărat triumf al tinerei noastre atlete, precum și o promisiune pentru viitor, adică pentru editia a 25-a a acestei mari competiții sportive. O promisiune certă. Paula are doar 25 de ani (împliniți anul acesta, la 20 iulie), iar calitățile ei fizice și psihice o recomandă pentru noi și mari performanțe „cel puțin 5 ani de acum înainte", după cum apreciază tehnicienii. Argumente în sprijinul acestei anticipări: sănătate robustă, o viață ordonată, pregătire rațională, precum și condiții excelente pentru antrenamente, la club, la „Olimpia" București - unitate sportivă de elită a mișcării noastre sportive - și la lot, sub îndrumarea federației de specialitate.

Așadar, Paula Ivan, drum deschis spre noi izbînzi, spre noi titluri olimpice!

TIBERIU STAMA

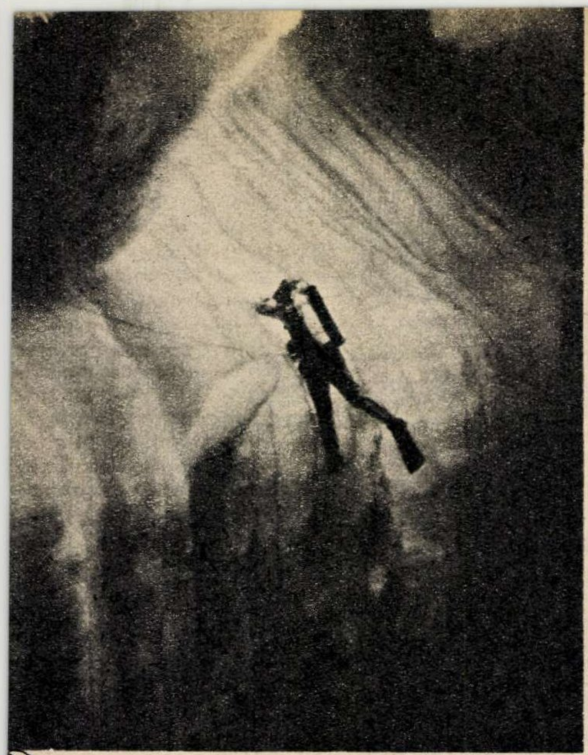

Performanţe ale scafandrilor

• „Am auzit că există scafandri care au reuşit să coboare în apele regiunilor polare şi vreau să aflu cîteva amănunte“ — arată în scrisoarea ei ALINA GHEORGHE, Şcoala nr. 173, BUCUREŞTI.

Pentru a se cunoaşte mai bine modul de formare a „munţilor de gheaţă“, evoluţia lor deasupra, dar mai ales sub apă, în scopul găsirii unor soluţii pentru uşurarea navigaţiei în zonele polare şi exploatarea resurselor din regiunile arctice şi antarctice, cercetătorii fac tot felul de studii. Astfel se măsoară intensitatea luminii solare sub banchiză, temperatura apei şi se studiază fauna şi flora de aici. În imagine, un plonjor examinează o insulă de gheaţă aflată în derivă, la adîncimea de opt metri.

? Aţi întrebat – Vă răspundem !

Ochelari industriali

• „Aş vrea să ştiu care sînt cei mai noi ochelari de protecţie în mediul industrial?“ — ne-a scris ANDREEA CRAIOVAN din LUGOJ.

Cel mai nou tip de ochelari industriali este cel folosit în defectoscopie. Aceasta reprezintă ansamblul procedeelor folosite pentru examinarea materialelor şi a pieselor, în vederea descoperirii defectelor. Aparatul folosit în asemenea situaţii se numeşte defectoscop. Munca operatorilor din acest domeniu solicită foarte mult vederea. Pentru menajarea ochilor, specialiştii au realizat ochelari cu lentile speciale, cu ajutorul cărora se vede clar, în întuneric, defectul unei piese, acesta colorîndu-se în galben cînd piesa este supusă unui flux luminescent.

(Mihai Dianu)

Pe scurt

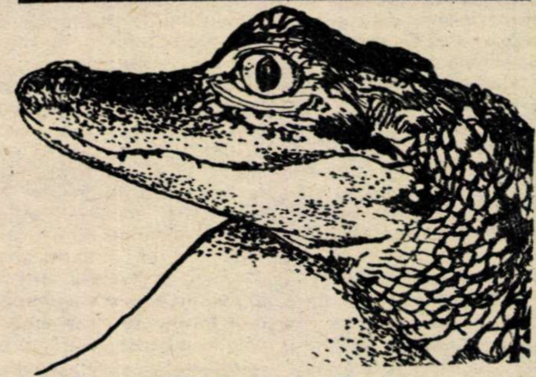

• Simona Micuşan — Turda. Legenda spune că, în perioada de creştere a puilor, crocodilul recurge la un vicleşug pentru a-şi procura hrana: aşezîndu-se pe malul fluviului, se preface că suferă, imitînd destul de bine plînsul omului. Stîrnind mila „trecătorilor“, crocodilul îşi atrage astfel victimele şi le devorează. Prin „lacrimi de crocodil“ se înţelege deci o durere făţarnică, o suferinţă amăgitoare, cu scopul ipocrit de a înduioşa şi a induce în eroare. Expresia figurează în aproape toate limbile, fiind întîlnită şi în literatură **• Dana Răducu — Sulina,** judeţul Tulcea. Pisica „de apartament“ face parte

din familia Felis cattus şi e cunoscută de 5 000 de ani, în circa 30 de rase. Raporturile între pisici ridică de la bun început probleme de ierarhie şi teritoriu, fiind reglementate de numeroase atitudini şi sunete cu semnificaţie precisă. Sînt animale extrem de agile, iar dintre toate simţurile, cel mai bine dezvoltat este auzul. Deşi animale nocturne, ele văd bine atît ziua cît şi noaptea **• Lăcrămioara Ţacman — Todireni,** judeţul Botoşani. Recordul la longevitate în lumea păsărilor îl deţine o specie de papagali şi corbul, care depăşesc vîrsta de 100 de ani. **(Nina Popescu)**

ATELIER PRACTIC

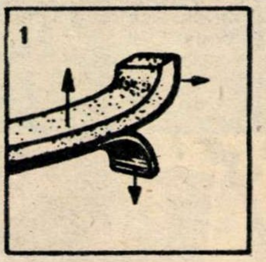

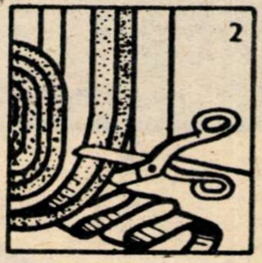

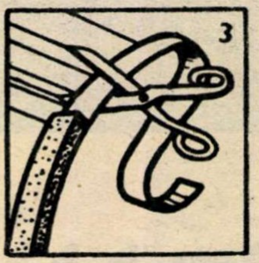

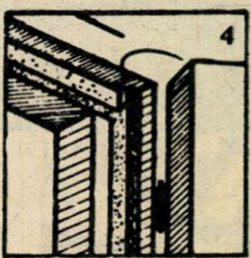

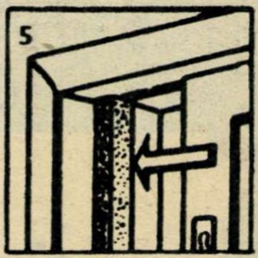

Izolarea termică şi sonică a apartamentului

Odată cu venirea iernii, ne-am gîndit că ar fi bine şi util să vă propunem un mod simplu de a păstra în apartamentul vostru o temperatură cît mai constantă. Pentru aceasta, procedaţi astfel:

Cumpăraţi din comerţ aşa-numita bandă adezivă cu poliuretan (PURFIX sau BANDFIX). Această bandă va fi aplicată la încheieturile ferestrelor, la tocuri, la uşi obişnuite sau glisante etc. Banda fiind la îndemînă, trecem la acţiune. Începem prin a spăla cu grijă locurile unde urmează să aplicăm această bandă. După ce suprafeţele pe care urmează să aplicăm banda au fost uscate, începem astfel: înainte de lipire se îndepărtează folia protectoare de pe suprafaţa cu adeziv (1). Folia protectoare se va îndepărta numai de pe suprafaţa ce urmează a fi folosită (2). Vom tăia folia în aşa fel încît să rămînă o porţiune liberă care să uşureze despărţirea acestei folii de banda de adeziv (3). Aplicarea (lipirea) benzii la uşi (4) se va face astfel încît, la închidere, uşa să nu o îndepărteze. La uşile glisante banda se aplică ceva mai uşor, asigurînd, totodată, o închidere maleabilă şi silenţioasă (5). În acelaşi mod vom proceda şi la canturile ferestrelor. Datele dimensionale ale benzii cu poliuretan sînt: lungime - 2x4 m; grosime 7 mm; lăţime 10 mm. Această bandă aplicată, are calitatea de a fi şi un bun izolator de sunet.

Important de reţinut:

Dacă la prima încercare îndepărtarea foliei protectoare se face cu greutate, apăsaţi cu degetul mare capătul benzii cu partea dinspre hîrtia protejantă pe o suprafaţă încălzită (50° C) şi, după o încălzire de 3-8 secunde, se deplasează lateral banda cu degetul. Urmare a acestei mişcări, folia protectoare se deplasează, stratul de silicon se desparte şi astfel banda se desface cu uşurinţă. Folia protectoare se poate îndepărta foarte uşor şi sub alt efect caloric (spre exemplu folosirea unei mici flăcări ţinută la 2-3 cm sub bandă). Spor la lucru!

MARIA ZAMFIR

Enciclopedie „Cutezătorii“

HIDROLOGIA- o știință modernă... în vîrstă de peste 5 000 de ani

Oceanele constituie atît izvorul cît și rezultatul întregii cantități de apă aflată în circulație în lume. Conceptul de ciclu hidrologic — adică circuitul apei în natură — n-a luat forma sa completă decît acum circa 300 de ani, dar, potrivit unor mărturii, oamenii epocii neolitice aveau deja noțiuni practice privind unele aspecte ale hidrologiei și erau capabili, într-o oarecare măsură, să dirijeze circulația apei. Nu întîmplător cele mai vechi civilizații au înflorit în zone aride și semiaride.

Oamenii care trăiau în regiunile aride trebuiau să cunoască comportamentul apei pentru a acționa asupra ei. Cu 5 000 de ani înaintea erei noastre, în unele regiuni din sud-vestul asiatic se practicau irigațiile, iar orașele înconjurate de cîmpuri irigate au apărut și ele spre anul 4000 î.e.n. Civilizația a cunoscut înflorirea datorită irigațiilor din cîmpurile Mesopotamiei. Folosirea apelor Nilului, în perioadele sale de creștere, a apărut aproape în același timp cu irigațiile din Mesopotamia. Egiptenii erau un popor cu spirit extrem de practic. Ei au început să-și noteze cu minuție nivelul creșterii apelor încă înainte de anul 3 000 î.e.n., furnizîndu-ne astfel cele mai vechi măsurători hidrologice cunoscute. În perioadele de inundații, măsurătorile efectuate cu privire la creșterea apelor le indica întinderile de pămînt ce puteau fi cultivate.

Irigarea sistematică a culturilor prin folosirea apelor subterane s-a făcut mult mai tîrziu decît irigarea cu ajutorul apelor de suprafață. Un sistem de exploatare a apelor subterane, numit khanat, se afla în funcțiune în sec. VII î.e.n. Khanatul era un tunel lateral de derivație a cărui extremitate ajungea la pînza de apă freatică. Apa adusă la suprafață putea fi folosită atît pentru nevoile satului cît și pentru irigarea terenurilor. Sistemul khanat a fost folosit în Africa de Nord, în China, Persia etc. Unele dintre vechile tunele de aducțiune a apei din subteran mai pot fi văzute și astăzi.

În Asia, în regiunile unde irigațiile nu erau necesare, oamenii măsurau pluviozitatea pentru a-și evalua recoltele. În India, de pildă, astfel de măsurători au fost făcute pe la sfîrșitul secolului al IV-lea î.e.n. prin desene. În jurul acestei date este plasată și nașterea pluviometriei. În China, unde se efectuau observații meteorologice de prin anul 1200 î.e.n., apariția pluviometriei a fost stabilită spre anul 200 î.e.n. O concepție dinamică asupra ciclului hidrologic apăruse în China pe la anul 900 î.e.n., dar această țară nu exercita pe atunci nici o influență asupra gîndirii occidentale. Cei ce au dat un mare elan dezvoltării științei în Europa au fost vechii greci. Ei considerau că universul este ordonat și deci inteligibil. Aristotel credea, în mod eronat, că apele rîurilor se formau în mari caverne subterane reci, prin transformarea aerului în apă. Potrivit lui Aristotel, ploaia nu putea constitui decît o mică parte din fluxul cursurilor de apă. Această idee a constituit multă vreme o adevărată barieră în calea cunoașterii.

Inginerii romani specializați în hidraulică nu aveau deloc noțiunea mișcării apei în natură. Marcus Vitruvius Póllio avea o concepție diferită de cea a lui Aristotel. El considera că apa evaporată formează nori, iar ploaia care provenea din aceștia pătrundea în sol și apoi ieșea deasupra sub formă de izvoare.

Începînd cu secolul al IV-lea, științele nu se mai dezvoltă Europa timp de circa o mie de ani. Deșteptarea lor a fost puternic stimulată în Italia de către Leonardo da Vinci (1452—1519). Cel ce avea să aducă o contribuție deosebită în dezvoltarea hidrologiei a fost un ceramist francez — Bernard Palissy. El a publicat o lucrare în care scria că izvoarele și fluviile sînt alimentate numai din apa ploilor. Această părere a fost prima publicată pînă la acea vreme și a fost deosebit de importantă pentru umanitate. Tot el dă o explicație corectă fîntînilor arteziene, relațiilor dintre apele subterane și rîuri, precum și ciclului hidrologic în general. În istoria hidrologiei, începutul secolului al XVII-lea marchează un moment important. Atunci au fost inventate barometrul, termometrul și higrometrul, care au făcut posibile unele progrese importante în meteorologie și hidrologie. În 1654 a luat ființă prima rețea meteorologică internațională și se creau condițiile nașterii hidrologiei cu adevărat științifice. Pierre Perrault, un jurist francez care a devenit fizician, a fost tentat să măsoare cantitatea de precipitații dintr-o zonă a bazinului superior al Senei și a constatat că acestea erau de cel puțin 6 ori superioare debitului cursurilor de apă din regiune. Prin cercetările sale Perrault a anulat dogma seculară potrivit căreia ploile nu puteau explica curgerea izvoarelor și a rîurilor. El n-a studiat importanța evaporării marine și terestre, dar a recunoscut întotdeauna originea marină a unei părți din umiditatea atmosferică. Cel care a estimat, pe cît se pare primul, în 1687, că evaporarea marină este în strînsă legătură cu precipitațiile ce cad pe uscat a fost astronomul englez Edmund Halley. El a recunoscut, de asemenea, că pe suprafața terestră au loc procese de evaporare și de transpirație. Dacă Perrault pleca de la apa ce se găsea în atmosferă și descria ceea ce devine aceasta după ploaie, Halley a descoperit că sursa de vapori de apă o constituiau oceanele. Cei doi au meritul de a fi pus în evidență conceptul de circuit al apei în natură.

Pe la sfîrșitul secolului al XVIII-lea (1793), Dalton anunța că evaporarea ce are loc pe suprafața terestră trebuie să fie inferioară precipitațiilor.

În ceea ce privește studiul apelor subterane, acesta s-a putut dezvolta abia mai tîrziu, cînd geologia a devenit o disciplină științifică. Englezul William Smith considera că structura geologică a unei regiuni constituie un adevărat „atelier“ de prelucrare a apelor subterane. El a lansat o teorie nouă și corectă cu privire la natura izvoarelor și în 1799 a publicat prima sa hartă geologică. Pentru epoca sa, Smith a fost un ingenios inventator care a pus bazele hidrologiei subterane ce avea să se dezvolte în secolul al XIX-lea.

Pe continentul nord-american hidrologia se dezvoltă cu deosebire în a doua parte a secolului al XIX-lea. Folosind rezultatele studiilor efectuate pînă atunci în Europa, specialiștii în hidrologie din America de Nord au pus la punct și au perfecționat numeroase instrumente și metode de cercetare.

Astăzi hidrologia se bucură tot mai mult de cuceririle tehnico-științifice. Nivelul cursurilor de apă se poate măsura automat, în timp ce computerul calculează în cîteva secunde atît volumul cît și debitul acestora. Prețioasele date oferite de sateliți permit realizarea unui tablou de ansamblu al circuitului apei existente pe întreaga planetă. Cu mijloacele pe care le are la îndemînă, omul secolului XX poate nu numai controla distribuția apei, ci o poate și dirija.

E. ROȘCA

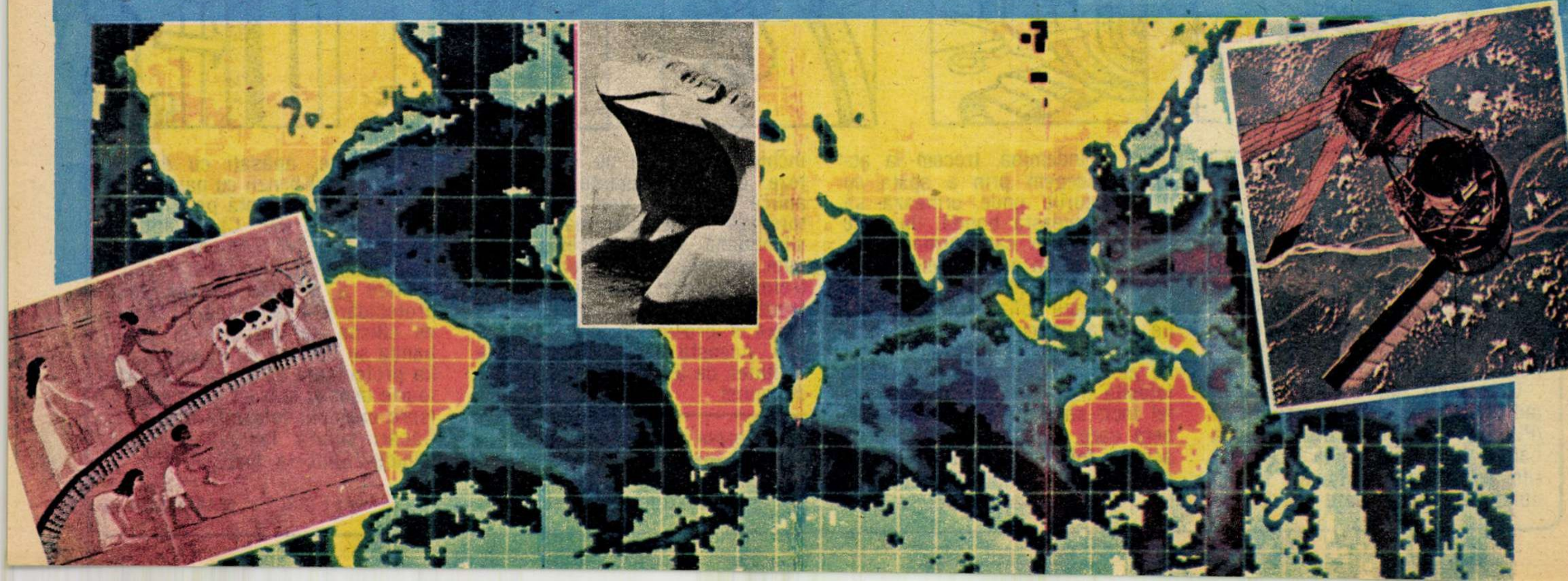

Simple calcule

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
A								1			
B										2	
C		3			4						
D							5				
E								6			7
F	8		9								
G				10		11					
H									12		
I								13			
J				14			15				
K										16	

ORIZONTAL: A) Formație de patru ● Cub la scară redusă. B) Total general (fem.pl.). C) Ode! ● Calculat. D) Sector ● În expresie e egală cu zero. E) Mesageri ● În urmă! F) Afirmație care nu e falsă (masc.). G) Fir ● Are nenumărate ace. H) Mulțimi vide ● Toma Parascan. I) Un somn mai mic ● Mială. J) Uneori e numerotat ● Nadia Ifrim ● Metal cu numărul atomic 26. K) Reduceri la zero.

VERTICAL: A) Te ajută la calcul (pl.) ● Ține evidența pe ani. B) Din rîvnă! ● Rezultat uluitor. C) Sînt reduși la minimum ● Prietenă. D) Factori comuni suprimați (fem.sing.) ● Pi întors. E) Tangentă (abr.) ● Cînd sînt pătrate sînt cu mult mai mici! F) Greșeală de calcul ● Hrisov. G) Cu barbă... ● Încuietori. H) Se numără ● Măsuri agrare ● 3, 4 cifre! I) Între minus și plus (pl.) ● Ordin de mărime. J) E o pasiune învățată... la ora de fizică. K) Parte. ● Modele precise.

Dicționar: *IOTA, URIC, IVĂRE.*

CERCUL REBUSIST
al Casei de copii școlari (băieți),
Tg. Ocna — Bacău

ȘAH

Controlul poziției:

Alb: Rg2, Dc1, Th1, Th4, Nb3, Ng5; pioni: a2, b2, d4, f2, f3;
Negru: Rg8, Dc7, Td7, Te8, Nd6, Ce6; pioni: a7, b5, c6, f7, g6, h5.
Albul mută și, printr-un spectaculos sacrificiu, cîștigă după a treia mutare. Soluția în numărul următor.

PĂSĂREASCĂ

(Monoverb: 3—9)

Radu Stoianov,
Fundulea—Călărași

aaaaaaaaaa

LA NUMĂRĂTOARE

(Criptografie: 3, 4, 2, 4,)

Radu Stoianov
Fundulea—Călărași

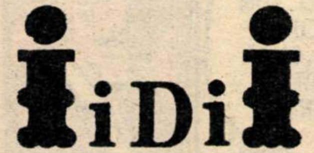

DIN CLASOR

(Monoverb: 5—9)

ANA MOGA

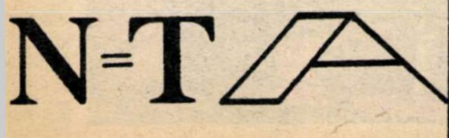

CULTURALĂ

(Triverb: 5, 7, 7,)

Georgeta Dumitru

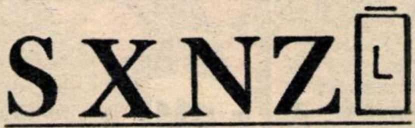

TEST

În desen apar opt grupuri de cifre. Fiecare grup înconjură cifra 1, împreună cu care trebuie să însumeze totalul de 15. Într-unul din grupuri suma este mai mică. În care?

Virgil Tomuleț

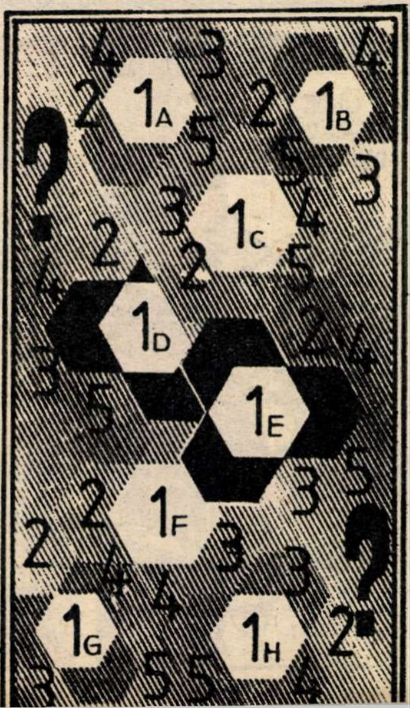

CALEIDOSCOP

INSTRUMENTE MUZICALE

(Aritmogrif)

Înlocuind cifrele cu literele corespunzătoare, veți descoperi, pe cele nouă coloane verticale, numele a nouă instrumente muzicale, iar de la A la B denumirea unui al zecelea instrument muzical, asemănător cu vioara, însă mai mare și avînd un timbru mai grav.

V. Popescu

	3	8	8	9	10	11	11	2	8	
	12	3	1	5	5	5	5	1	7	
	1	13	10	6	12	1	3	14	13	
A	9	5	6	12	6	15	3	4	12	B
	5	11	16	5	16	5	6	13	5	
	13	3	6	15	6	15	12	5	14	
	4	1	15	1	15	1	6	4	1	

PE LUCIUL GHEȚII

(Criptografie: 6, 4, 5, 2, 7)

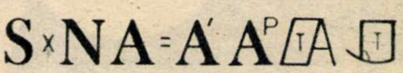
S x NA = A A P
T A
T

ANA MOGA

ÎN ZECE SECUNDE

RĂSPUNDEȚI ÎN ZECE SECUNDE: CÎTE BILE ALBE ȘI CÎTE BILE NEGRE APAR ÎN DESENUL NOSTRU?

Virgil Tomuleț

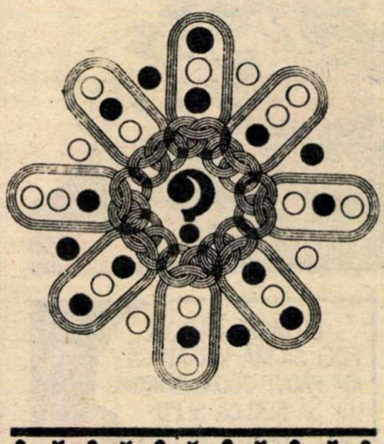

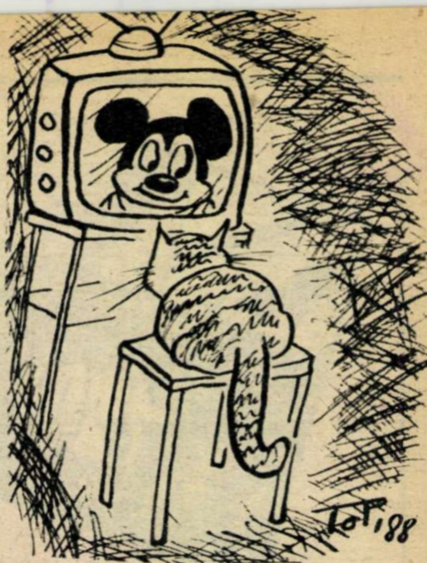

Desen de CRISTIAN TOPAN

Foto-ghicitoare

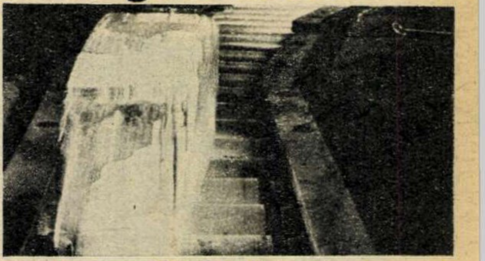

Ce reprezintă această imagine?

TICUȚĂ CEL UITUC

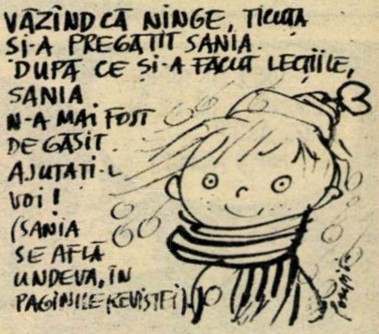

COPERTA NOASTRĂ

Foto: M. NIEDL

Pionieri din București în vizită la constructori.

CUTEZĂTORII 47 Redacția revistelor pentru copii — București

***REDACTOR ȘEF:* ION IONAȘCU**
***SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE:* OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR: ELENA MĂNESCU; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* VIOREL SÂMPETREAN

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA, Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" - Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază.

Index 41836 12 pagini 1,50 lei

4

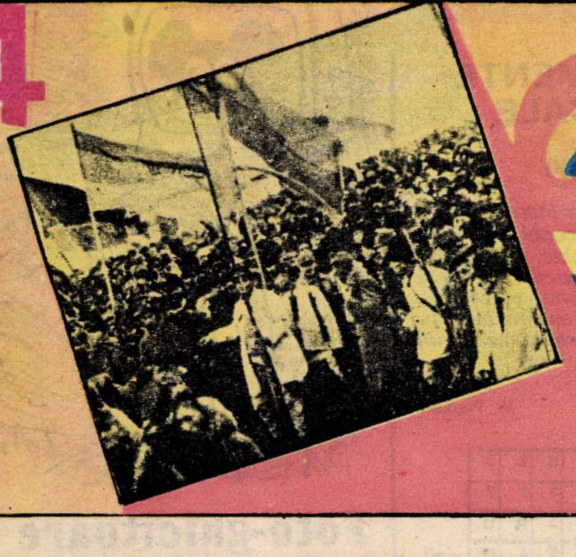

PRIMĂVARA DIN DECEMBRIE

Pentru a fi împiedicat să participe ca delegat la adunarea de la Alba, învățătorul Ion Dragalina este răpit de către baronul Martin. Se încearcă eliberarea învățătorului.

Scenariu: **PETRU DEMETRU POPESCU** Desene: **ELENA MIHĂESCU**

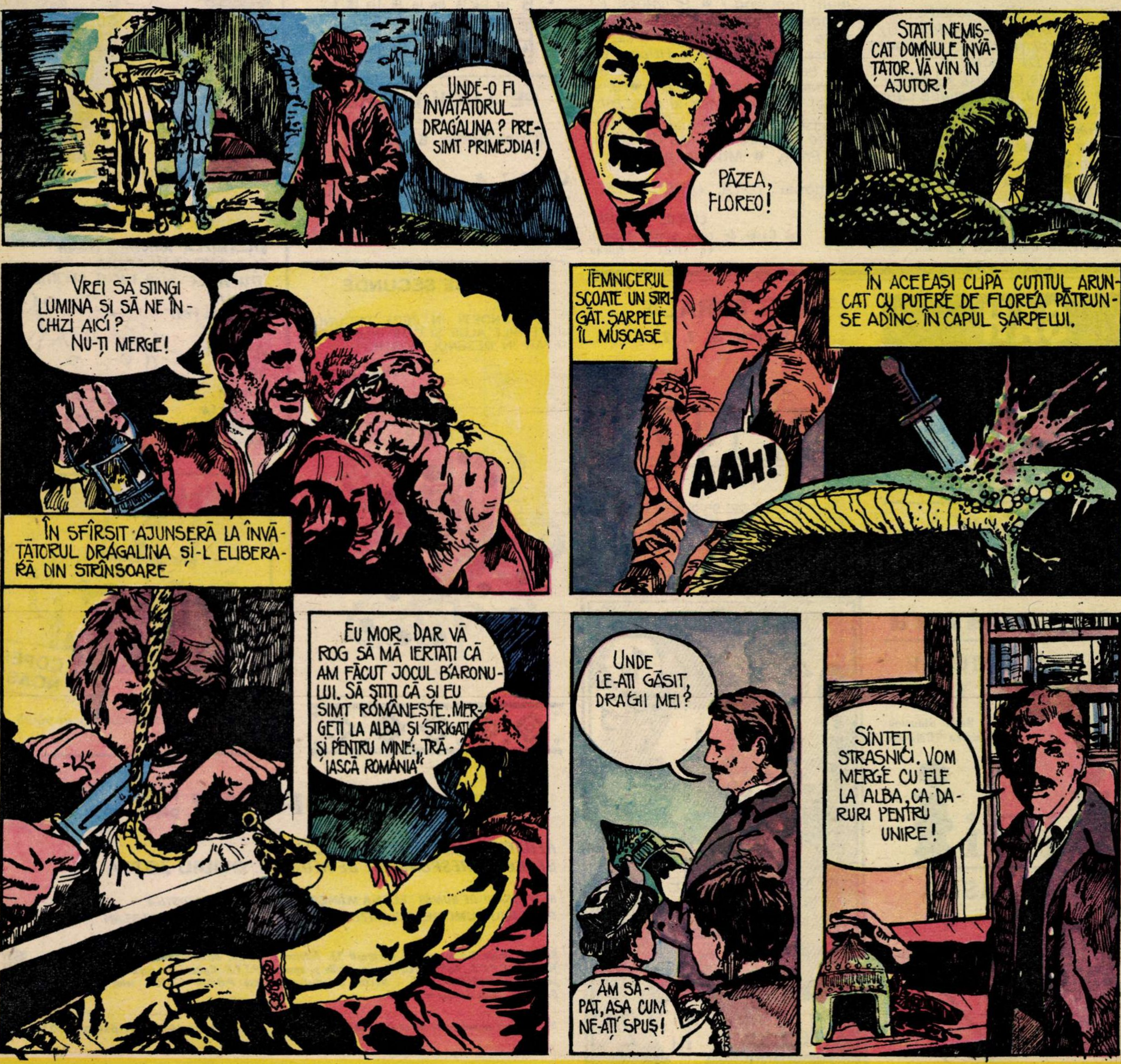
UNDE-O FI ÎNVĂȚĂTORUL DRAGALINA? PRESIMT PRIMEJDIA!
PĂZEA, FLOREO!
STAȚI NEMIȘCAT DOMNULE ÎNVĂȚĂTOR. VĂ VIN ÎN AJUTOR!
VREI SĂ STINGI LUMINA ȘI SĂ NE ÎNCHIZI AICI? NU-ȚI MERGE!
ÎN SFÎRȘIT AJUNSERĂ LA ÎNVĂȚĂTORUL DRAGALINA ȘI-L ELIBERARĂ DIN STRÎNSOARE
TEMNICERUL SCOATE UN STRIGĂT. ȘARPELE ÎL MUȘCASE
ÎN ACEEAȘI CLIPĂ CUȚITUL ARUNCAT CU PUTERE DE FLOREA PĂTRUNSE ADÎNC ÎN CAPUL ȘARPELUI.
AAH!
EU MOR. DAR VĂ ROG SĂ MĂ IERTAȚI CĂ AM FĂCUT JOCUL BARONULUI. SĂ ȘTIȚI CĂ ȘI EU SIMT ROMÂNEȘTE. MERGEȚI LA ALBA ȘI STRIGAȚI ȘI PENTRU MINE: „TRĂIASCĂ ROMÂNIA!"
UNDE LE-AȚI GĂSIT, DRAGII MEI?
AM SĂPAT, AȘA CUM NE-AȚI SPUS!
SÎNTEȚI STRAȘNICI. VOM MERGE CU ELE LA ALBA, CA DARURI PENTRU UNIRE!

(Va urma)

1918
1988

70 DE ANI DE LA MAREA UNIRE

ÎMPLINIREA UNUI MĂREȚ IDEAL AL ÎNTREGULUI POPOR

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

48
JOI, 1 DECEMBRIE 1988.
ANUL XXII (NR. 1 103)

1918
ALBA IULIA 1 DECEMBRIE 1918

CADRAN POLITIC

Într-o atmosferă de puternică angajare patriotică, de strînsă unitate a întregului nostru popor în jurul partidului, al secretarului său general, în această săptămînă s-a desfășurat ședința comună a plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești. În cadrul lucrărilor, desfășurate sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, au fost dezbătute problemele stadiului actual al societății socialiste românești și perspectivele dezvoltării sale viitoare, proiectele planurilor de dezvoltare economico-socială a țării în anul 1989, stabilindu-se noile obiective strategice ale activității politico-organizatorice, în vederea înfăptuirii neabătute a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului și ale Conferinței Naționale, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de creare a condițiilor necesare trecerii, în perspectivă, la făurirea comunismului în patria noastră.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a prezentat, în deschiderea lucrărilor comune, Expunerea cu privire la „Stadiul actual al societății socialiste românești și perspectivele dezvoltării sale viitoare, perfecționarea conducerii economico-sociale, dezvoltarea democrației muncitorești-revoluționare; rolul statului și al organismelor democratice. Creșterea rolului Partidului Comunist Român și activitatea ideologică, politico-educativă, ridicarea nivelului de cunoaștere științifică, de cultură, a conștiinței revoluționare. Raportul de forțe și caracteristicile fundamentale ale situației internaționale".

Prin bogatul conținut de concepte, teze și orientări, magistrala Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu se constituie într-o amplă și profundă analiză științifică a dezvoltării societății noastre socialiste în etapa actuală și în perspectivă, a evoluțiilor și fenomenelor ce au loc pe plan internațional. În același timp, acest strălucit document reprezintă o contribuție de inestimabilă valoare la îmbogățirea tezaurului politico-ideologic al partidului, a teoriei și practicii revoluționare.

Subliniind faptul că în ultimele 7 luni Tezele din aprilie au prilejuit cele mai democratice, mai largi și complexe dezbateri în partid și în societate din toată perioada construcției socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evidențiat că aceasta demonstrează forța și capacitatea creatoare a partidului și poporului nostru de a asigura realizarea neabătută a programelor de dezvoltare economico-socială și de înaintare fermă a României spre comunism. Secretarul general al partidului a analizat cu clarviziune, în mod științific, principalele momente istorice din întreaga dezvoltare a poporului român, lupta împotriva dominației străine, pentru independență și pentru făurirea statului național unitar român. A fost pe larg evidențiat rolul clasei muncitoare, al mișcării muncitorești-revoluționare în conducerea luptei maselor populare, al mișcării democratice antifasciste și antiimperialiste în perioada dintre cele două războaie și în înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională. Analizînd principalele etape ale construcției socialiste în țara noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evidențiat drumul de mari prefaceri înnoitoare pe care Congresul al IX-lea l-a inaugurat în activitatea partidului, în construcția socialistă din România. În perioada anilor 1965–1980, țara noastră a devenit un stat industrial-agrar în plină dezvoltare, în deceniul 1981–1990 acționîndu-se cu succes pentru îndeplinirea obiectivului strategic privind trecerea României la stadiul de țară socialistă mediu dezvoltată. Făcînd bilanțul drumului parcurs în cei 44 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și al celor 40 de ani de construcție socialistă în țara noastră, secretarul general al partidului a evidențiat realizările istorice obținute de poporul român în domeniul economico-social, perfecționarea sistemului de conducere și planificare, înfăptuirea consecventă a programelor de dezvoltare intensivă, trasînd liniile directoare ale dezvoltării economico-sociale a țării în deceniul următor.

În Expunere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a acordat o importanță deosebită politicii partidului nostru privind creșterea rolului statului, al organismelor democrației muncitorești-revoluționare, asigurarea deplinei egalități în drepturi pentru toți cetățenii României, schimbările profunde în structura socială a țării și făurirea, în perspectivă, a poporului unic muncitor.

Arătînd că marile transformări revoluționare, remarcabilele realizări din patria noastră demonstrează cu puterea faptelor justețea politicii Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „Putem afirma cu îndreptățită mîndrie că partidul comuniștilor a demonstrat, prin întreaga sa activitate, că reprezintă centrul vital de la care iradiază lumina și căldura dătătoare de viață, conștiința cea mai înaintată a poporului nostru". Îndeosebi după Congresul al IX-lea, partidul s-a dezvoltat continuu, a devenit o puternică forță politică, îndeplinindu-și cu cinste rolul de conducător politic al destinelor întregii națiuni.

Un capitol important din Expunerea secretarului general al partidului se referă la activitatea ideologică, politico-educativă, de formare a omului nou, cu o înaltă conștiință revoluționară, socialistă, tovarășul Nicolae Ceaușescu stabilind principalele orientări și sarcini ce revin organelor și organizațiilor de partid, organismelor democrației muncitorești-revoluționare și organizațiilor de masă și obștești.

Secretarul general al partidului a expus pe larg politica externă a României socialiste, raportul de forțe și caracteristicile fundamentale ale situației mondiale, tradițiile internaționaliste ale mișcării muncitorești-revoluționare din România, dezvoltarea relațiilor Partidului Comunist Român cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu forțele progresiste, democratice de pretutindeni în lupta pentru progres și pace, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Pornind de la însemnătatea istorică a orientărilor și aprecierilor cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, participanții la ședința comună a plenarei C.C. al P.C.R., a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești au hotărît ca acest strălucit document să fie adoptat ca program de muncă și acțiune revoluționară al partidului, al întregului popor și să stea la baza întregii activități de pregătire și desfășurare, în cursul anului viitor, a Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, a noului plan cincinal 1991–1995 și a programului de dezvoltare, pînă în anul 2000, a României socialiste.

Trăim o epocă de aur

Trăim o epocă de aur
Sub arcuri de triumf visînd,
Ni-i Patria temei și rodnicie,
Partidul ni-i lumină pe pămînt.

Un cîntec de iubire se cuvine
Părinților în rosturile muncii!
Prin ei ni-i patria de azi, spre mîine
Grădină-n care cresc,
în fericire, pruncii.

Trăim o epocă de visuri temerare
De aur ni-i destinul și cîntec — bucuria.
Spre viitor ni-s raze vii de soare:
Partidul, Ceaușescu, România!

RADU MIRCESCU
clasa a VII-a,
București

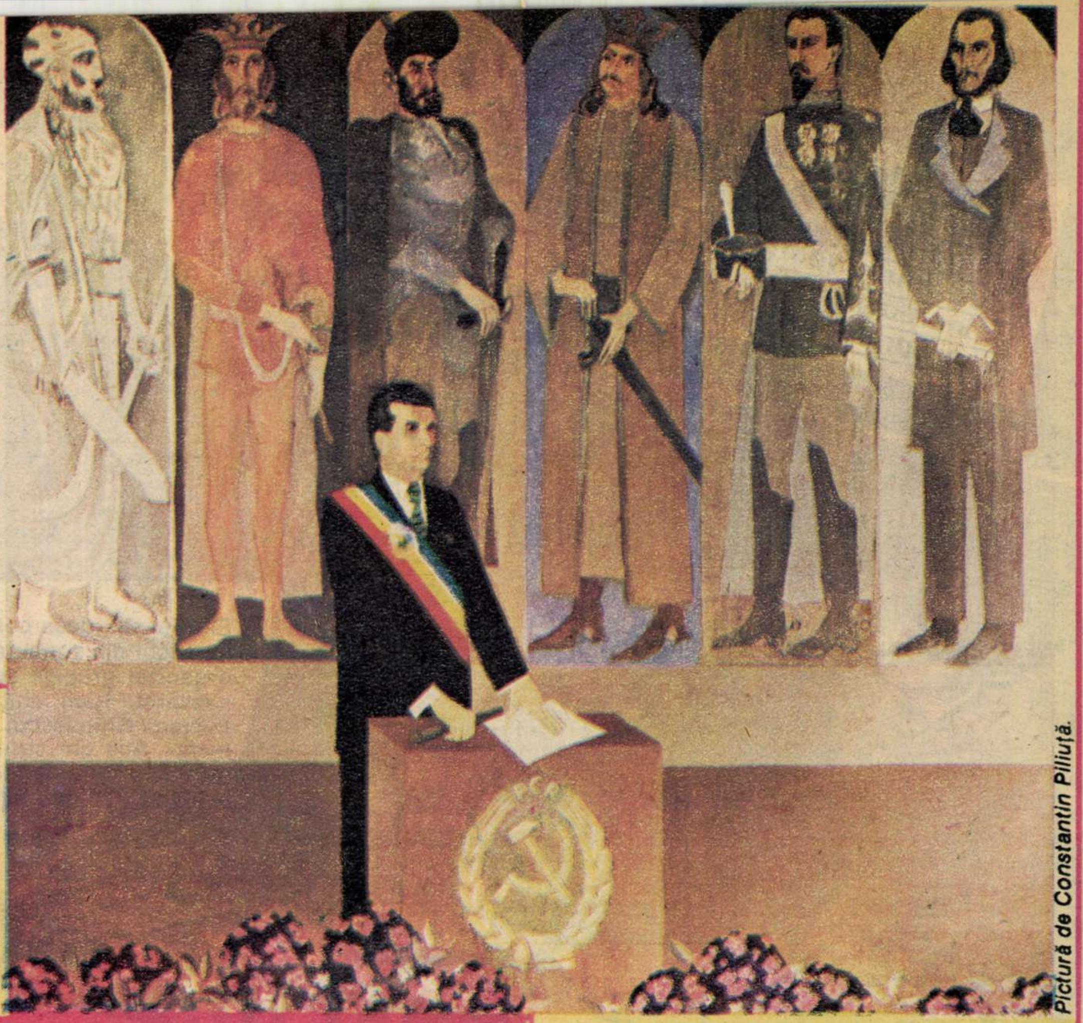

Pictură de Constantin Piliuță.

PATRIOTISMUL — TRĂSĂTURĂ FUNDAMENTALĂ A CONȘTIINȚEI SOCIALISTE

Țara străbate astăzi un timp al marilor împliniri socialiste, al marilor ctitorii menite să vorbească viitorimii despre vocația constructivă a poporului român. Semnificațiilor multiple ale acestor mărețe înfăptuiri socialiste li se adaugă noi sensuri înălțătoare în aceste momente în care întregul popor cinstește jubileul Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918. Constituind un suprem omagiu adus generațiilor eroice de înaintași, prin a căror îndelungate lupte și jertfe s-a făurit statul național unitar român, aceste înfăptuiri atestă uriașa forță a unității strînse a poporului în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, dînd trainic temei încrederii tuturor oamenilor muncii din țara noastră că în perioada următoare, prin munca unită a tuturor fiilor patriei, noi și noi împliniri vor îmbogăți cununa marilor realizări istorice de pînă acum.

Patriotismul socialist, revoluționar păstrează în prețiosul său aliaj caracteristici și atribute care vin din adîncuri de istorie, cînd dragostea de țară, setea de libertate au fost izvorul nesecat ce a dat tărie românilor să reziste oricăror vitregii ale vremilor. În epoca noastră, patriotismul și-a adăugat trăsături noi, puternica trăire a simțămîntului iubirii de țară a dobîndit noi temeiuri, noi motivații — din ce în ce mai puternice, mai adînci. Ele decurg din înseși transformările revoluționare petrecute în anii socialismului în societatea românească, din noul statut social-politic al oamenilor muncii.

Astăzi, patriotismul socialist se exprimă înainte de toate prin adeziunea deplină la politica partidului și statului nostru, prin hotărîrea de a îndeplini exemplar programele de dezvoltare economico-socială, prin voința de a apăra cu orice preț și a dezvolta necontenit cuceririle revoluționare ale poporului. Prin toate acestea, patriotismul socialist, revoluționar are un puternic caracter militant, aflîndu-și expresie nemijlocită în angajarea plenară, cu întreaga dăruire a fiecărui om al muncii în desfășurarea procesului revoluționar neîntrerupt de edificare a noii orînduiri.

Opera teoretică a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a îmbogățit și dezvoltat cu elemente și trăsături noi conceptul de patriotism, acesta aflîndu-și o cuprinzătoare definire. Din vasta creație teoretică a secretarului general al partidului se desprinde cu pregnanță ideea marii însemnătăți a dezvoltării patriotismului socialist revoluționar, acesta fiind un ansamblu de sentimente și convingeri ce pot dinamiza și dinamizează realmente forța și capacitatea creatoare a poporului, încrederea sa în puterile proprii, hotărîrea de a consacra toate marile sale resurse de gîndire și acțiune pentru propășirea patriei socialiste. Dragostea pentru țară reprezintă acel imbold interior, deopotrivă al inimii și al conștiinței, care alimentează și stimulează spiritul de inițiativă, simțul gospodăresc, răspunderea de a fi mereu prezent la datorie, voința de a nu da înapoi în fața greutăților, ci de a face totul pentru a le birui. Patriotismul socialist, revoluționar se dovedește astfel un autentic factor al programului economic și social, o puternică pîrghie a accelerării mersului înainte al României. Din aceste considerente decurg — ca o cerință esențială pentru toți factorii educaționali — preocuparea susținută în vederea formării și dezvoltării unor adînci sentimente și convingeri patriotice, a atașamentului nestrămutat față de valorile patriei socialiste.

Afirmarea patriotismului socialist, revoluționar este rezultatul unui proces educațional complex și continuu, rod al conlucrării tuturor factorilor învestiți cu atribuții educaționale. Eforturile acestora trebuie îndreptate înspre cultivarea sentimentelor de prețuire față de lupta înaintașilor, a tuturor celor care au ținut mereu sus flamura idealurilor fundamentale ale poporului, de mîndrie pentru apartenența la un popor cu o istorie eroică, îndelungată, nicicînd îngenuncheat de vitregiile vremurilor. Cultivarea respectului față de trecut trebuie să fie însoțită în permanență de grija de a sădi în conștiințe sentimentul răspunderii, al datoriei de a prelua și duce mai departe flacăra visurilor și năzuințelor celor ce ne-au premers, de a determina hotărîrea angajării plenare a fiecăruia din fiii țării în marea lucrare constructivă ce se desfășoară acum în România.

Totodată, trebuie să fie larg cunoscute mărețele înfăptuiri obținute de poporul nostru în anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, ce trezesc sentimente de mîndrie pentru forța de creație a poporului român, pentru apartenența la un timp de impresionante realizări, ce va rămîne în paginile marii cărți a istoriei naționale ca un nepieritor exemplu de muncă dăruită țării, prezentului și viitorului său.

În concepția partidului, educația patriotică constituie o pîrghie de modelare a unor superioare simțăminte, convingeri și atitudini și, pe această bază, de asigurare a participării active a fiecăruia dintre fiii țării la activitatea economico-socială, politică și culturală a patriei. De aceea, eficiența activităților de educație patriotică se măsoară prin înrîurirea concretă pe care ele o exercită asupra conștiințelor, după rezultatele muncii de fiecare zi.

De ce este respectat pionierul Mircea Mihăilă de întregul detașament? Succesul are... două chei: voința de autodepășire și încrederea în propriile forțe!

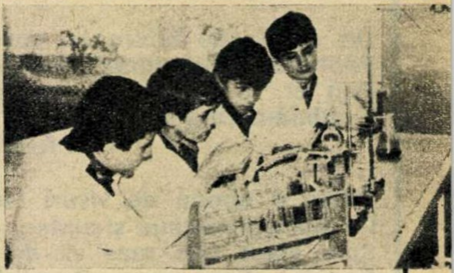

COLEGUL DE LÎNGĂ NOI

A deschis larg fereastra și a început să deretice prin cameră. Era vesel. Soarele toamnei pătrundea nestingherit, oprindu-se din cînd în cînd în privirea băiatului. Mircea se mișca sprinten, punînd fiecare lucru la locul lui. Știa foarte bine ce trebuie să facă și nici nu-i de mirare. De mai mulți ani, încă din clasa a IV-a, el își îndeplinește cu conștiinciozitate îndatoririle care-i revin în familie. A devenit, cum s-ar zice, un adevărat gospodar. Scutură covoarele, mînuiește cu multă ușurință aspiratorul, face cumpărături și ori de cîte ori este nevoie își ajută și vecinii. Dar cea mai mare bucurie a lui este să-l ajute la lecții pe fratele său Bogdan, elev în clasa a III-a. Părinții au mare încredere în el pentru că întotdeauna a muncit și muncește cu plăcere. Atît acasă cît și la școală. Dar mai ales la școală. Împreună cu întregul detașament.

Despre acest lucru am aflat de curînd de la colegii săi, din clasa a VII-a E, Școala nr. 16, Oradea. Totul pornise de la acele întrebări inerente ce fac parte din începutul oricărei întîlniri pe care o avem cu copiii. „Cine învață cel mai bine?", „Cine este cel mai bun sportiv?" și alte asemenea lucruri. Cînd a sosit momentul să ni se răspundă și la întrebarea „Cine este cel mai respectat coleg din clasă?", toți pionierii, dar absolut toți, au rostit același nume: Mircea Mihăilă. Pentru cei care nu-l cunosc, această alegere ar părea, probabil, curioasă. Din mai multe motive. Mircea Mihăilă nu este cel mai bun la învățătură. Cu media pe care a obținut-o la sfîrșitul anului școlar trecut abia dacă se înscrie în prima jumătate a „clasamentului". Ceea ce nu e totuși deloc puțin. Nici cel mai voinic din clasă nu este, nici un sportiv fără egal nu pare a fi. Vorbește rar, cîntărindu-și aproape fiecare cuvînt și sîntem la un moment dat tentați să credem că nici el n-ar ști de ce întregul detașament îl ascultă și-l urmează. De fapt chiar ne-a și răspuns: „Nu am făcut mai nimic deosebit pentru a mă impune în fața colegilor". Dar iată că intervine prompt pionierul Levente Köszegi:

— Modestia lui ne este binecunoscută nouă. Nu e nevoie să-l laud deloc. Faptele sînt cele care ni-l prezintă cel mai bine. El a lansat ideea colectării fierului vechi din zona gării și tot el a organizat grupele de lucru. Este adevărat, l-am ajutat și eu, și Lucian Ghițulescu, și Dan Olteanu. Așa am strîns într-o singură zi o tonă de materiale refolosibile. Tot el, Mircea, a fost inițiatorul și organizatorul acțiunii celor „5 zile de recoltat cireșe" și tot datorită lui ne-am clasat pe locul al doilea pe școală la concursul pe probleme de comportare.

— Dar tu, Levente, tu ce-ai mai făcut?

— Eu? Nimic. Atît! L-am ajutat pe Mircea.

— Nu-i adevărat, aproape că țîșni din banca lui Dan Olteanu. A fost șeful echipei noastre de prieteni ai pompierilor și numai din cauză că nu admitea nici o întîrziere de la antrenament, nici o abatere de la programul de pregătire teoretică și practică, echipajul nostru s-a clasat pe primul loc la concursul din primăvară.

Da, fără îndoială, la clasa a VII-a sînt pionieri care știu să fie adevărați colegi. Adică știu să gîndească și să muncească pentru ca detașamentul lor „să aibă ceva de spus", să facă ceva deosebit. Și în modestia lor, aproape pe tăcute, nu ezită nici un moment să-i ajute pe cei care nu reușesc să țină pasul, cum s-ar spune, cu colectivul. Pionierii Șandor Irimiaș, Szende Balacsi și Andreea Szebeni, din clasa a VII-a F, sînt printre aceștia. Nu este nevoie să li se spună a doua oară ce trebuie să facă, dacă ei înșiși s-au angajat la ceva. Bunăoară, Șandor a fost desemnat de comandamentul detașamentului să-i ajute la matematică în special pe colegii săi Attila Kurucz și Csaba Borsi. Cuvîntul lui Șandor a fost suficient pentru ca toți să fie încredințați că orele de pregătire vor începe chiar de a doua zi. Ceea ce, de altfel, s-a și întîmplat. Au rămas împreună în clasă în orele după-amiezii, lucrînd la matematică. Uneori, cei doi, Attila și Csaba, veneau pe strada Sovata, nr. 89, la colegul lor, să-și facă lecțiile împreună. Rezultatele s-au văzut la scurtă vreme. Attila a luat prima sa notă de 8 la matematică, Csaba l-a urmat la cîteva zile. Mulți au început să-i laude. Șandor Irimiaș a rămas mai departe cuminte în banca lui, bucurîndu-se din toata inima de rezultatele colegilor.

Mihai Ciorba, din clasa a VII-a D, face parte din echipa de pitici a F.C. Bihor. De patru ani participă, fără nici o întîrziere, la orele de antrenament. Este un luptător. În primul rînd cu sine însuși. Și-a învins mai întîi teama. Apoi a muncit din răsputeri pentru a dobîndi o condiție fizică excelentă, o tehnică din ce în ce mai bună. La ora actuală este, apreciere aproape unanimă, una din „speranțele" clubului. Un real talent, cum îl consideră majoritatea specialiștilor. Mihai știe că a ajuns la acest nivel prin muncă, prin voința de a se autodepăși, prin încrederea în propriile-i forțe. Dar și prin modestie și receptivitate față de sfaturile primite. Deși pe dreptunghiul verde el este privit ca o „vedetă", în clasă se află alături de colegi, participînd împreună cu ei la toate activitățile pionierești, cultural-sportive, de muncă patriotică. Totdeauna a venit primul la toate întîlnirile și totdeauna a muncit cu aceeași dăruire ca pe gazon.

Am trecut și prin cabinetele de limba română și geografie, prin cele de matematică și chimie. Bănci noi, ingenios concepute, bine executate. Foarte puțini știu însă că pentru confecționarea acestora au rămas în atelier ore în șir, după program, și pionierii Silviu Bunta, Cristian Buciuman, Dorel Caciora, Nelu Codrian din clasa a VIII-a A. Pionieri care au muncit din dorința ca școala lor să fie cît mai atrăgătoare și mai frumoasă.

ION SBÂRNEA

PIONIERII OMAGIAZĂ MAREA UNIRE DE LA 1 DECEMBRIE 1918

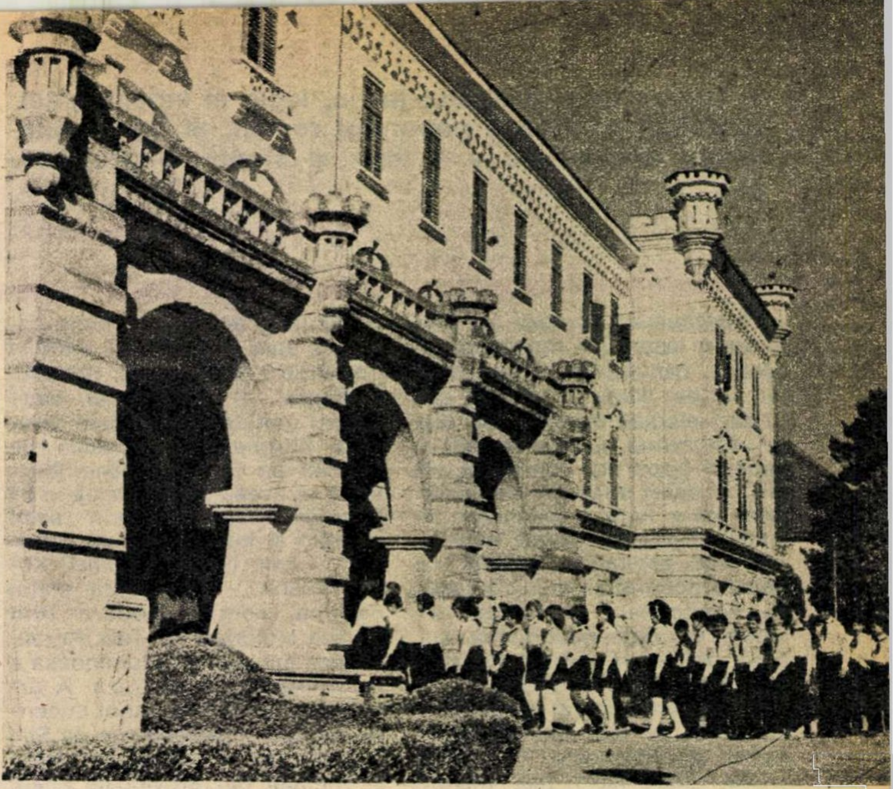

La monumentele consacrate luptei pentru independență și unitate națională din Alba Iulia și Blaj au avut loc numeroase adunări de primire în Organizația Pionierilor. Între cei ce au trăit de curînd acest moment de neuitat s-au aflat și 200 de șoimi ai patriei din școlile municipiului Bistrița și din comuna Livezile, județul Bistrița-Năsăud. Cu acest prilej au fost prezentate recitaluri de poezie și cîntece patriotice dedicate aniversării Marii Uniri. Emoționantă a fost întîlnirea, la Alba Iulia, a pionierilor de la Școala nr. 1, Hațeg, județul Hunedoara, cu unul dintre participanții la marele act istoric, Ioan Serdean. Acesta le-a reliefat micilor vizitatori semnificațiile înălțătorului eveniment de la 1 Decembrie 1918 ● **Cele mai reușite lucrări de artă plastică** ale pionierilor din Oravița, județul Caraș-Severin, au fost reunite în expoziția „Eroii neamului sînt nemuritori", găzduită în holul teatrului din localitate ● **„Unirea, națiunea a făcut-o"** — iată genericul pe care pionierii din cercurile de dezbateri politico-ideologice din Oltenița, județul Călărași, l-au dat dezbaterii dedicate aniversării a 70 de ani de la Marea Unire. Ei au evocat importante momente din lupta de veacuri a poporului nostru pentru făurirea statului național unitar român ● **Membrii cenaclului literar „Ramuri"** de la C.P.Ș.P., Focșani, județul Vrancea, au prezentat un emoționant recital de poezie patriotică intitulat „Eterna iubire de patrie" ● **Între acțiunile pe care pionierii** clubului de dezbateri politico-ideologice de la C.P.Ș.P., Sf. Gheorghe, județul Harghita, le-au dedicat aniversării Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 s-a înscris și excursia organizată la Alba Iulia. Aceasta le-a oferit tuturor o emoționantă rememorare a luptei de veacuri purtată de poporul român pentru unitate și independență națională, precum și cunoașterea mărețelor realizări ale Epocii Nicolae Ceaușescu ● **În localitățile** Unirea, Malu Mare, Cernătești, Măcești de Jos, Perișor, Sopot, precum și la școlile nr. 33 și 34 din Craiova, județul Dolj, au avut loc concursuri de creație literară și plastică avînd ca temă marele eveniment de la 1 Decembrie 1918 ● **„E scris pe tricolor Unire!"** s-a intitulat frumoasa acțiune omagială desfășurată în preajma zilei de 1 Decembrie de către pionierii Școlii nr. 94 din București ● **Subredacția pionierească** a C.P.Ș.P. din Vaslui ne anunță ca, în cinstea aniversării de la 1 Decembrie, formațiile pionierești de la școlile Puiești, Codăești, Miclești, Todirești și Băcani, înscrise în actuala ediție a Festivalului Național „Cîntarea României", au prezentat mult aplaudate spectacole cultural-artistice avînd genericul „Un cîntec pentru țară".

E. ROȘCA

Un zîmbet prietenesc pentru... Alin

Prin labirintul de circuite și diode, printre rezistențe și tiristoare, miinile lui Alin se mișcă cu atît de mare precizie incit nici unul din firele „țesăturii" de lipituri — asemănătoare unei pinze de păianjen — să nu fie atins. Buna funcționare a aparatului pe care il realizează, o „comandă sonoră", depinde deopotrivă de concepеrea montajului și de perfecțiunea execuției.

Alin Neamțu, membru al cercului de electronică de la C.P.S.P., Arad, știe bine acest lucru. În vară, la Năvodari, la probele practice din cadrul concursului „Start spre viitor", Alin s-a dovedit cel mai bun dintre pionierii electroniști, iar la proba generală s-a clasat pe locul II.

Un zîmbet prietenesc pentru Alin și urări de noi realizări pe circuitele succesului!

CRISTIANA CRĂCIUN

TRIBUNA EXPERIENȚEI PIONIEREȘTI

Festivalul Național „Cîntarea României" mobilizează în fiecare ediție a sa mii de pionieri din județul Olt. La această oră sîntem angajați cu toate forțele în pregătirile pentru etapa pe localitate. Fiecare pionier interpret sau creator se străduiește să-și pună cît mai bine în valoare aptitudinile artistice, să dea întreaga măsură a talentului său. Ne stimulează și succesele noastre de tradiție și, mai ales, cele 114 premii cucerite la precedenta ediție. Pentru îmbogățirea repertoriilor am căutat să valorificăm folclorul nostru tradițional. Exemplu în acest sens îl oferă ansamblul de cîntece și dansuri al C.P.Ș.P. din Slatina, binecunoscutul colectiv de obiceiuri populare de la Școala din Scornicești, taraful C.P.Ș.P. din Balș, formația de fluierași din Izbiceni sau renumiții călușari de la Vîlcele, Dobrun și Școala nr. 10 din Slatina. Preocupați de ridicarea calității interpretării, a reîmprospătării repertoriilor sînt și membrii formațiilor de dansuri clasice și tematice de la C.P.Ș.P. din Slatina și Caracal, ai fanfarei de la C.P.Ș.P. din Balș.

Avem mulți colegi care la această ediție trăiesc emoțiile primei lor evolutii pe scenele Festivalului Național „Cîntarea României". Ei sînt fie interpreți individuali, fie componenți ai noilor formații înființate în județul nostru. Se anunță de promițător succes tînăra formație instrumentală de muzică de cameră a Școlii nr. 9 și estrada pionierească de la C.P.Ș.P., Slatina. De asemenea, alături de cercurile de creație cu tradiție în premii — precum cele literare de la C.P.Ș.P. din Slatina și Caracal sau cele de etnografie și folclor de la C.P.Ș.P., Corabia, Stoicănești și Caracal — sperăm ca și noile cercuri de olărit de la C.P.Ș.P., Balș și din vestitul centru ceramic Oboga sau cel de artizanat de la Școala Izbiceni să cucerească locuri de frunte încă din prima lor participare la Festivalul Național „Cîntarea României".

Melania Nedelea
clasa a VII-a, Școala nr. 7, Slatina, județul Olt, pionier-locțiitor al președintelui C.N.O.P.

70 DE ANI DE LA FĂURIREA STATULUI NAȚIONAL UNITAR ROMÂN

MAREA UNIRE

ÎMPLINIREA UNUI MĂREȚ IDEAL AL POPORULUI NOSTRU

> **„Unirea este rezultatul firesc, legic al îndelungatei dezvoltări istorice a poporului român, al luptei sale pentru dreptul de a fi liber și stăpîn în propria-i țară“.**
>
> NICOLAE CEAUȘESCU

Dintotdeauna românii au trăit în vatra lăsată lor moștenire — spațiul danubiano-carpato-pontic — de vitejii și drepții geto-daci elogiați de Herodot. Aici se află izvorul cu ape limpezi al genezei poporului român. Și tot aici, în acest spațiu, s-au cristalizat, de-a lungul veacurilor, în inimile și în conștiințele locuitorilor lui, aspirațiile fierbinți de unitate geografică a vechii Dacii, de continuitate și unitate de limbă, de viață economică, socială, politică și culturală. Astfel, Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 a fost clădită temeinic și conștient pe firul istoriei, realizarea ei însemnînd împlinirea unuia dintre cele mai mărețe idealuri ale poporului nostru.

Vitregiile istoriei și secolele de viețuire în cadrul unor formațiuni politice separate nu au putut stăvili lupta eroică, grea și plină de sacrificii a poporului nostru pentru a trăi unit în hotarele aceluiași stat. Pe bună dreptate remarca Nicolae Bălcescu: **„Unitatea națională fu visarea iubită a voievozilor noștri cei viteji, a tuturor bărbaților noștri cei mari, care întrupară în sine individualitatea și cugetarea poporului, spre a o manifesta lumii“.**

Prologul împlinirii marelui vis al Unirii este anul 1600, cînd Mihai Viteazul a reunit sub sceptrul său politic Țările Române. **„De la 1600, nici un român n-a mai putut gîndi Unirea** — aprecia Nicolae Iorga — **fără uriașa lui personalitate, fără paloșul sau securea lui ridicată spre cerul dreptății, fără chipul lui de curată și desăvîrșită poezie tragică“.**

Revoluția din Transilvania de la 1784, condusă de Horia, Cloșca și Crișan — **„simbolul renașterii Daciei“** după Karl Marx —, ca și revoluția din 1821, condusă de Tudor Vladimirescu în Țara Românească, au scos în evidență și această fierbinte năzuință spre libertate și unire a poporului nostru. Alt moment edificator al necurmatei lupte pentru unitate îl constituie revoluția burghezo-democratică de la 1848 din Țările Române. Idealurile ei aveau să rodească la 24 Ianuarie 1859, cînd, prin **„actul energic al întregii națiuni române“** — cum îl numea Mihail Kogălniceanu — s-a făurit statul național român modern prin Unirea Moldovei cu Țara Românească sub domnia luminoasă a lui Alexandru Ioan Cuza. A urmat apoi anul 1877, anul cuceririi **deplinei Independențe de Stat** a Romaniei, la care au participat și românii din provinciile aflate sub dominație străină, luptînd pentru același ideal.

Pentru cauza Marii Uniri

Secolul al XX-lea s-a dovedit a fi neîndurător cu imperiile. Războiul mondial, care a izbucnit în 1914 între cele două grupări de state imperialiste — Antanta și Puterile Centrale — a constituit o crîncenă și sîngeroasă înfruntare. Acest război a ridicat și în fața poporului nostru probleme de mare însemnătate pentru însăși soarta națiunii. Un mare număr de români erau siliți a trăi încă în afara granițelor statului, întinse teritorii se aflau încă sub stăpînire străină. Lupta pentru unitate națională a angrenat toate clasele sociale și forțele politice atît din vechea Românie cît și din celelalte zone locuite de români.

Românii aflați prin țările Europei sau în S.U.A. s-au angajat și ei în slujba nobilei cauze, devenind militanți ai națiunii române în fața opiniei publice mondiale. Consiliul Național al Unității Române la Paris, ca și cel din Italia, Misiunea română din S.U.A., Liga Națională Română din S.U.A., Comitetul foștilor prizonieri români din armata austro-ungară și alte numeroase organisme și misiuni din diferite țări au acționat, prin membrii lor, prin presă, prin memorii și lucrări sau prin intermediul relațiilor personale cu oameni politici de seamă ai timpului. În „Proclamația de la Darnița“ (26 aprilie 1917) a foștilor prizonieri de razboi din Rusia se arată că **„sintem gata să intrăm în luptă cu jertfa vieții noastre pentru împlinirea idealului nostru: de a uni tot poporul, tot teritoriul românesc din monarhia austro-ungară în una și nedespărțita Românie, liberă și independentă...“** În manifestul lor, reprezentanții celor 200 000 de români aflați în S.U.A. au evidențiat dorința poporului nostru de a trăi într-o **„țară unitară, sub o singură administrație“**. Consiliul Național al Unității Române, creat la 6 septembrie 1918 la Paris, a fost recunoscut oficial de Franța, Anglia, Italia și S.U.A.

Prin jertfe, spre marele crez

La începutul primei conflagrații mondiale România a păstrat neutralitatea (1914—1916). **„Dornică să-și realizeze năzuințele de veacuri** — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — **România s-a alăturat puterilor Antantei care recunoscuseră drepturile istorice ale poporului român asupra teritoriilor cotropite de Austro-Ungaria. În acest război România a dat un greu tribut de sînge in lupte împotriva cotropitorilor germani, pentru apărarea gliei strămoșești“.**

Sub asaltul popoarelor, imperiile se prabușesc. Toamna anului 1918 aduce destrămarea anacronicului uriaș cu picioare de lut care era Imperiul austro-ungar. Lupta maselor populare pentru drepturi democratice, lupta națiunilor oprimate pentru independență i-au grăbit sfîrșitul.

Pionieri la Muzeul Marii Uniri.

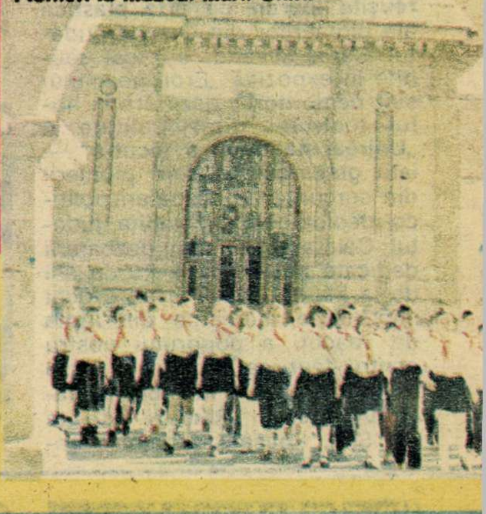

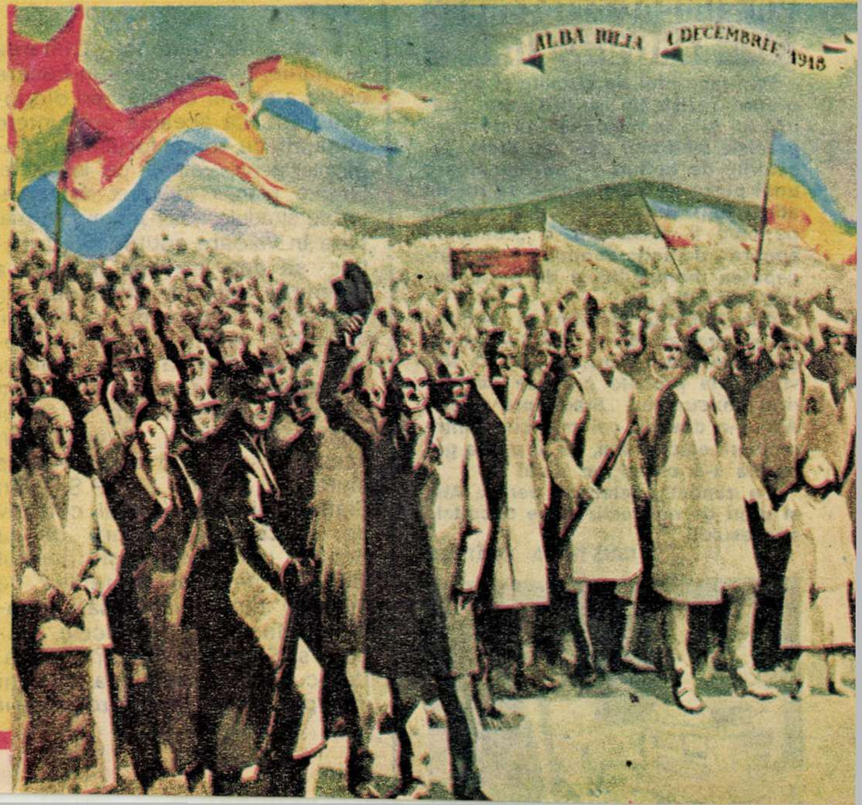

Document de epocă: marea adunare din 1 Decembrie 1918 de la Alba Iulia.

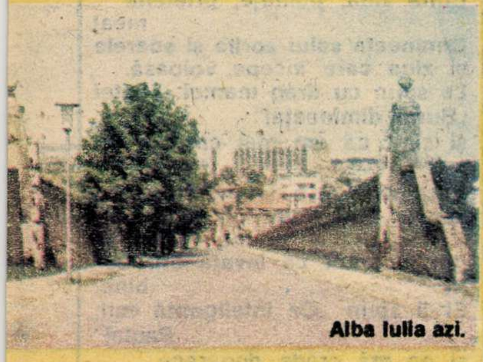

Alba Iulia azi.

În aceste condiții, între 8 și 10 aprilie 1918 au loc la Roma lucrările Congresului naționalităților oprimate din Austro-Ungaria, care a proclamat dreptul acestor popoare **„de a-și constitui unitatea națională sau de a și-o completa“.**

Unitatea de acțiune

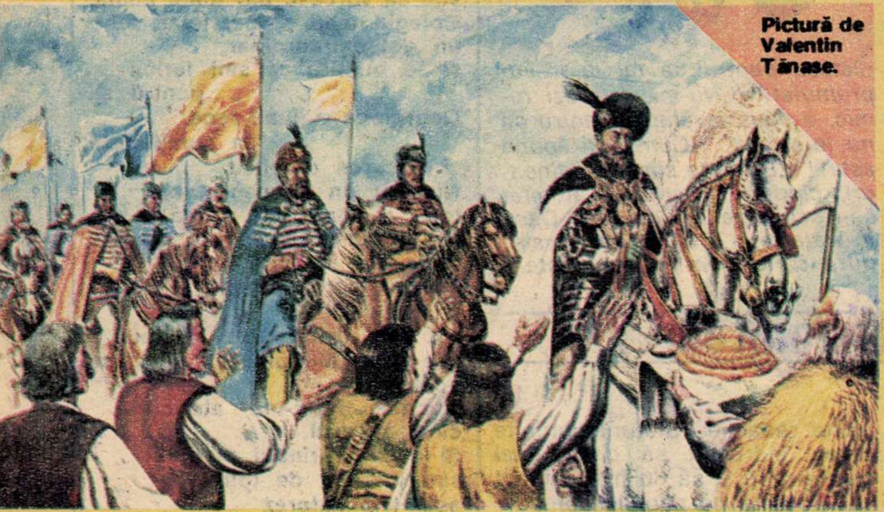

Pictură de Valentin Tănase.

Partidul Social-Democrat și Partidul Național Român din Transilvania și-au dat mîna pentru nobila cauză a Unirii. La 31 octombrie 1918 s-a constituit Consiliul Național Român Central, din care făceau parte șase reprezentanți ai P.N.R. și șase reprezentanți ai P.S.D. Sub conducerea lui s-au desfășurat toate activitățile pentru pregătirea Marii Uniri.

O activitate febrilă începe: se organizează consilii comunale și județene, gărzi naționale ca organe populare alese în chip democratic, în cadrul unor mari și entuziaste adunări cetățenești. Ele înlătură vechiul aparat politico-administrativ, asumîndu-și rolul de forțe conducătoare ale vieții social-economice.

Puternicul detașament al clasei muncitoare stăpînește orașele, întreprinderile și străzile, iar steagurile tricolore flutură pretutindeni, dătătoare de speranțe.

Se împlinește un vis

1 Decembrie 1918, zi de înaltă sărbătoare în istoria poporului nostru. Era într-o dimineață de iarnă, de acum 70 de ani. Trenurile și căruțele revărsau la Alba Iulia, vechea capitală a lui Mihai Viteazul, un noian de popor venit din 80 de orașe și 5 000 de sate să participe la Marea Adunare Națională convocată pentru a hotărî asupra Unirii. Alba Iulia se afla în haine de sărbătoare. Mii de drapele tricolore fluturau pe străzi. Mulțimi nesfîrșite s-au îndreptat spre Cîmpul lui Horea din marginea cetății. În afara celor 1 228 de delegați aleși oficial pentru Marele Sfat al Națiunii Române, au venit din toate straturile și categoriile sociale peste 100 000 de oameni.

În jurul orei 10, în sala Casinei militare din cetate — numită de atunci Sala Unirii — Ștefan Ciceo Pop a deschis lucrările Adunării. Octogenarul Gh. Pop de Băsești, președintele P.N.R., a luat apoi cuvîntul și, în aclamațiile celor prezenți, a salutat adunarea, exprimîndu-și credința că aceasta va așeza **„piatra fundamentală a fericirii neamului românesc“.**

La orele 12 profesorul Vasile Goldiș dă citire proiectului de rezoluție al adunării: **„Adunarea națională a tuturor românilor... adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia în ziua de 18 noiembrie/1 decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dînșii cu România“.** Hotărîrea este adoptată în unanimitate. Ea este adusă la cunoștința celor peste 100 000 de participanți, martori la acel moment de răscruce din istoria poporului nostru. Ea a fost primită într-un entuziasm de nedescris. Din piepturile celor prezenți a răsunat urarea **„Trăiască România Mare!“** Hotărîrea recunoștea deplina libertate și drepturi egale tuturor locuitorilor. Unirea provinciilor înstrăinate cu patria mamă era pentru toate veacurile decisă! Se înfăptuia astfel un act de dreptate istorică, visul dintotdeauna al tuturor românilor.

Conferința de pace de la Paris recunoaște Unirea

România participă la Conferință ca țară care făcuse în primul război mondial mari sacrificii umane și materiale. Ca și în 1859 sau în 1877, românii au pus comunitatea internațională în fața unui fapt împlinit. „Comitetul pentru studierea chestiunilor teritoriale privind România“ compus din Franța, Anglia, Italia și S.U.A., în virtutea principiului autodeterminării și a voinței exprimate de poporul român la Alba Iulia a recunoscut Marea Unire. La 3 martie 1920, la Trianon au început negocierile pentru Tratatul de pace cu Ungaria. Marile puteri au respins ca nefondate pretențiile guvernului maghiar asupra Transilvaniei. Tratatul semnat de dr. I. Cantacuzino și N. Titulescu aducea consacrarea juridică internațională a marelui act istoric. Așa cum sublinia președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„Unirea nu este rezultatul tratativelor de pace, al Tratatului de la Trianon, ea fusese hotărîtă și realizată prin lupta maselor populare din Transilvania și România încă din 1918“.**

În Declarația din februarie 1919 a Partidului Socialist se spunea: **„România nouă de astăzi trebuie să devină România socialistă de mîine“.** Desăvîrșirea unității statului național român, pildă de înălțător patriotism, a fost un act legic, profund legitim necesar dezvoltării istorice a poporului român.

•

În condițiile edificării societății socialiste multilateral dezvoltate în România, unitatea națiunii a căpătat o nouă semnificație. Victoria socialismului a asigurat realizarea deplinei egalități a tuturor fiilor acestui pămînt. Grație acestei unități indestructibile în jurul partidului și al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al P.C.R. a înregistrat cele mai mari înfăptuiri din istoria României, primind ca o înaltă recunoștință din partea întregului popor numele de Epoca Nicolae Ceaușescu.

Documentar de prof.
TEODOR AXIOTI